NAGYKANIZSA, 1900. junius hó 2-án. 22-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre , . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, a mindőn további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kiocutári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimezten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Pünkösd.

Nagy-Kanizsa, 1900. Junius 1.

Fénysugaras, virágillatos ünnep ez, a nyárnak ünnepe, mely himnuszokat fakaszt a millók ajkán: a természet pompáinak dicséretét.

Mert gyönyörüséggel töltik el a nyárnak szépségei a szivet és a szemet és fölemelik a lelket az örök szeretet kutfejéhez.

Ki mindazt adta, a mi nekünk szép és jó, a fát, virágokat és gyümölcsöket.

És a napot, mely lombot fakaszt a fán, szivárványszinüre festi a virágokat s a magvakat megérleli.

És mindezt értjük: *az emberért*, kit saját képére alkotott az Ur, hogy legyen méltó teremtmény a világon, ki felfogja müveit és imádni tudja Őt az Ő dicsőségében.

S az emberek a teremtés e fönséges gondolatát mind megértik e napon és elmennek ünnepelni a természet templomába.

Üresen marad tőlük a város és benépesül az erdő; koszorukkal és bokrétákkal ékesitvén magukat, dalaiktól visszhangzik a mező és a berek.

S a milliók, kiknek vajmi ritkán kél áhitat a szivükben, e napon mind az Ur dicsőségét hirdetik: a mit cselekesznek, éreznek és gondolnak Pünkösd napján: mind öntudatlan hálaadás az.

Hála a földi életért és a földöntuliért, az örök üdvösségért, melyet hirdetni minden népeknek és nemzeteknek e napon indultak világgá az apostolok és az ő tanitványaik, fölöttük lebegvén az Urnak lelke tüzes lángnyelv alakjában.

A mit hirdettek, a mit tanitottak, az igazság volt az, utlevél a két világbeli boldogsághoz. Követte volna tanításaikat az ember és ne tért volna le az utról, melyet ők mutattak, nem volna most ádáz testvérharczok szinhelye a föld s késsel kezükben nem leselkednék egymásra az éhezők és a jóllakottak két nagy tábora.

És ha valaha béke lesz a világon: nem a hamis próféták fogják azt megteremteni, hanem a szegények és a gazdagok ezredéves osztályharcát igazságosan eldöntik majd azok a tanitások, melyek 1900. év előtt Pünkösd napján hangzottak föl először ama 72 tanitvány ajkain.

Ez Pünkösd ünnepének örök tartalma, ez által vált a nyárnak fényes ünnepe az e világi és a másvilági élet boldogságának szimbolumává.

Gutenberg ünnepéhez.

Azon alkalomból, hogy a német könyviparosok egyesülete (Buchgewerbe-Verein) Lipcsében felállitotta külön iparházát (Buchgewerb-Haus) és leleplezte Gutenbergnek a könyvipar megalapitójának Lehnert müintézetében készült igen jeles szobrát, a Magykanizsai Könyvnyomdászok Szakegyesülete megujitja Gutenbergnek kegyeletes emlékét; azon jeles férfiuét, ki félezer esztendő előtt (született 1497. Mainzban,) korszakos találmányával ugyszólván felszabaditotta a gondolatot és szárnyat adott az eszméknek, hogy *Chateaubriand*nak szavai szerint megtegyék utjokat a világ körül.

Kicsike találmány vala eleinte a szögesrekesz (Winkelhacken,) melybe Gutenberg a gyakrabban előforduló szót beleillesztette; de e kicsike szerszám nélkül meg nem született volna a rotációs géppel dolgozó modern sajtó, mely egész lapok mintáját önti és nyomja egyszerre. Newtont a leesett alma, Galileit a templomi öröklámpa lengése vezette a föld vonzásának törvényére, Bradley vitorlás csónak haladásából fejtette meg a fény eltérését (aberracióját); kicsike volt tehát Gutenberg szerszáma is, de nagy gondolatot rejtett magában és ha a könyvnyomtatás teknikáját mások fejtették ki és fejlesztették is tovább, az semmitsem von el ez egyszerü tipografusnak és kőmetszőnek érdemeiből, kiről a könyvkereskedők világpiacán, Lipcsében s a mi derék n.-kanizsai könyvnyomdászaink Nagy-Kanizsán jun. 3-án megemlékeznek.

Egész modern kulturánk a sajtó általánositásának eredménye. Föltalálása előtt emberöltőkön keresztül irtak egy-egy krónikát és több nemzedék szorgalmatoskodott egy biblia lemásolásában. A középkor klastromaiban folyt e lassu és fárasztó munka századokon keresztül, s valóban hálásan kell tekintenünk ez épületek romjaira, hol az emberiség annyi szellemi kincseit megőrizték, megmentették a későbbi nemzedékek számára.

Gutenberg óta nem szorulunk többé lemásolt pergamenekre, betűről-betűre lerajzolt könyvmásolatokra. Ma csak a könyvnek megirása, a lap megszerkesztése, szóval a szellemi munka kerül több időbe, de annak száz, sőt millió példányokban való sokszorositása a könyvipar bámulatos haladása és fejlettsége mellett minden képzeletet meghaladó gyorsasággal történik. A Times és a new-yorki Herald p. o. majdnem könyv vastagságu napilap, mely ugyancsak vaskos hetikiadást és könyvszámba menő képes mellékleteket osztogat olvasóinak. A londoni, de különösen a lipcsei, müncheni és berlini könyvkiadó-társaságok és intézetek p. o. a Bibliografisches, Institut, Deutscher Bücherverein oly pompás nyomásu, rajzolásu és kötésü könyveket adnak ki évenkint olcsó áron, hogy egy laikus kétkedőleg fogná a fejét rázni, ha azt mondjuk neki, hogy a modern tökéletes sajtótermékeknek Gutenberg incunnabulumai az elődjei, a felvirulást csináló gondolat pedig: betüire szedni a gondolatot, a szót, a mondatot — Gutenberg termékeny gondolata, szerencsés ötlete, kisérlete, mindegy bárminek mondjuk, de nevéhez füződik.

Két esemény jelentősége különösebben magasra emeli Gutenberg érdemeit az európai emberiség történetében. 1. Az egyik a *vallási* reformáció, melyet — eltekintve felekezeti szinezetétől, hatalmi és politikai kapzsisága mellett és számtalan tévedése, annyiban mindig jelentős esemény marad, hogy visszaadta az embernek szabad kutatásjogát, személyi meggyőződésének erejét és halomra döntötte a szkolasztikát, mely a hit és tudás körének összezavarásával még a bölcseletet is a theologia szolgájává kivánta deklarálni. Gutenberg sajtója nélkül ez soha sem terjedt volna el annyira a germán államokban, mint a hogyan elterjedt. 2. A másik a *jognak* reformációja, mely a francia, örökké emlékezetes forradalomban halomra döntötte a karok és rendek, meg deszpoták századok óta megcsökönyösödött uralmát, visszaadta a nemzeteknek önrendelkezési jogát, emberré tette az embert, s ha el sem érte ideális célját, mert hiszen minden eszme eldurvul és elsatnyul emberi kezekben; de tagadhatatlan jóért küzdött, jót akart mindenki számára.

Ez sem járta volna be Európát a sajtó segitsége nélkül.

Ezért fontos Gutenberg emlékének ünneplése!

Ezért illeti köszönet a helybeli könyvnyomdászok szakegyesületét — hogy ily tisztán ideális célu és szépségü gondolatnak meghozták a kegyeletes tiszteletet, megemlékezést. Lehet, sőt kell helyi és országos nagy embereket ünnepelnünk, de néha azokról is kell és illik megemlékeznünk, kiknek hatása nem megyékre és országokra, hanem földrészekre terjed.

A *társadalmi eszme*, a XX. század megfejlendő problémája szintén csak Gutenberg sajtója révén hatol be a palotákba és kunyhókba, a gyárakba, mezei munkások zsellér lakába és a magas financia és politika tanácskozó termeibe.

Ez a probléma talán a legnehezebb, mivelhogy sem vallási, sem jogi, hanem gazdasági és társadalmi reformációja Európának. Itt is sok a tévedés, emberi hiuság, irigység, szélsőség, mint minden vajudó eszménél, itt is visszaélések lehetnek és történhetnek, mint mindenben, melynek nincs helyi, hanem általános *emberi érdeke:* de Gutenberg sajtója éppen sokoldalusságánál s a vitatkozás szabadságánál fogva ide is be fog világitani, szétoszlatja a félreértéseket, kellő mértékére szállitja majd a heves, vagy tulzott követelményeket és diadalra juttatja az eszmét, a méltányosságnak, emberszeretetnek és az emberi szorgalomnak kiegyenlitő és igazságot szolgáltató gondolatát.

Csirbusz Géza dr.

TÁRCZA.

Bál után.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Irta: Vajdai Szabó István.

A napsugár már végigtáncolta a természet s beszőrődött abba a kis rózsaszinü alcovába is, a hol hullámzó vánkosok közül ép most emelkedett ki a kis Margit.

Nagy selymes pilláit megdörzsöli, s álmosan, félig lehunyt pillákkal lép a csipkés pongyola fodrai közé, apró lábait betesszi himzett papucsába s miután egyet ásit hosszan, álmosan, pillantása a nagy álló tükörre esik.

Oda áll elébe és nézi magát benne, mintha ma látná először azt a szőnyke kis fejet, bozontos hajával, a a nagy szemeket, melyekből oly kedves, szinte naiv tekintet csillan ki. A hamvas arcot, mely fehérségével annyi fess gavallért bomlaszt utána.

Nézi hosszasan a mását, a a szemek alatt kis karikákat fedez fel, emlékét a bálnak, melyért egy teljes éjszakát áldozott fel.

És im előtte van az a kápráztató fényesség, a cilláros pompa, a rózsás kedv, tánc, zene . . . . .

Érzi azt az édes örömet, mely elfogta akkor, a midőn „vele" táncolt. Ah! az a keringő! . . . Most is fülébe csengi a bájos melódia szétfoszló, szongó akkordja: „Boldog, ki szeret . . . . . !"

A zene szól, a párok keringnek s ő Tivi karján. Bódító érzés száll le rá s önkéntelen ráhajtja fejét a kadet vállára. S ott feledi. És keringenek sokáig, lázas bágyadsággal, pihegő kebellel, le-lecsukló pillákkal, elfeledve mindent.

És a zene szétáradó hangja körött édes szót suttog valaki fülébe, édeset, szerelemről lázasat. Most ráhajol, érzi a lehelletét és érzi ajkán a kadet csókját.

Felriad hirtelen a tekintetével arra néz, a honnan anyuska figyelmes szemekkel néz. És ugy látja, hogy anyuska épen feléje néz. Szigoru az arca. Összerezzen és elpirul, de azért tovább kering.

A másik szobában anyuska ollója nagyot kattog, a mi aztán felébreszti a kis leányt édes merengéseiből.

— Ah! anyuska is fent?

Megsimitja szőke haját, s aztán csendben, lábujjhegyen lopódzik át a szobába, a hol a mama valami szalagcsokrot igyekszik Margit ruhájára rárögziteni. Lassan, óvatosan kuszik oda s lefogja a mama szemét.

— Anyuska, ki vagyok?

Az azonban gyöngéden eltávolitja lánya kezét s csendesen mondja:

— Menj, te csunya!

Margit pedig nagyot bámul, két nagy szemét rátapasztja mamájára a aztán balkan, csakuem pityeregve szól:

— Anyuska, te haragszol?

— Haragszom.

— A miatt a csók miatt?

— Igen, mert nem szép, hogy egy jó nevelésü leány annyira megtudjon feledkezni magáról.

— Pedig — mondja Margit szaggatottan — látod én nem vagyok oka ennek . . . . . Hát tehetek én arról, hogy megcsókolt? . . . Hisz Tivi jó fiu, fess gyerek, aztán . . . .

— Mindegy, katonatiszt! S legalább főhadnagy volna, vagy százados! De csak kadét! Megtiltom, hogy csak rá is gondolj!

Az utolsó szavak kemény komolysággal voltak mondva. Margit szólni akart, de meggondolta, hogy jobb hallgatni.

És elgondolkozott.

Istenkém! hát olyan vétek az, ha egy tizenhat éves leányt megcsókol egy kadét. Hiszen épen akkor kapja az ember, mikor nem várja! S aztán milyen jól esik az a csók! . . . Az arc lángba borul és olyan boldogitó érzés, mely végig fut az egész testen s megdermeszti a tagokat!

És a mamák mégis tiltják . . . . pedig hej! egykor, régen . . . .

Igy szötte gondolatait Margit s mintha eszébe jutott volna valami, hirtelen megszólalt:

— Anyuska! Voltál te tizenhat éves?

Anyuska pedig e furcsa kérdésre alig tudott felelni. Majdnem azt mondta, hogy nem, de aztán kitérőleg felel:

— A haszontalan kérdések untatnak.

— De anyuskám! és bizelgően simul hozzá. Befurja fejét a báli ruha szalagjai közé, majd rá néz a mama arcára, kérő, esdekló tekintettel. Lehetetlen, hogy anyuska el ne lágyuljon. Gyöngéden vonja magához Margit fejét és homlokon csókolja.

A kis leány pedig felbátorodik erre és tovább csicsereg:

— Anyuska! szerettek téged a katonatisztek?

— Margitka! — kiált rá szigoruan a mama.

— No ne haragudj . . . .

— Ne fecsegj, ha mondom.

— Tudom, még most is haragszol — mondja Margit szinte szemrehányó hangon.

— És ha ugy volna? . . .

— Pedig nincs abba semmi — okoskodik a leány. Mást is megcsókolnak! . . .

— Igen, de nem az első bálon.

— No az csak dicsőség lehet.

— Igen, a mit az egész város pletykázni fog.

— Az egész város? Hiszen nem is hallhatták!

— De látták.

— Azt a csókot?

— Igen, azt az indiskrét, rendesen elcsattanó csókot, — folytatja anyuska lesujtó szemekkel — a melyért lakolni fogsz.

Margit megszeppen.

— De csak nem komolyan mondod ezt?

— Egész komolyan. Bünhődni fogsz érte! . . . .

— Bünhődni! . . . susogja Margit könyezve.

— Mert egy jó nevelésü leánynak ilyet tenni nem szabad . . . .

— Azért a csókért! . . . susogja tovább.

— Menj szobádba, ma nem szabad kijönnöd!

Margit összeteszi kezét.

— Édes anyuskám! . . . . .

— Semmi könyörgés! Ugy lesz, a mint mondtam! Hogy is nel Az én leányomnak csókot ad egy semmiházi kadét, egy rendes, csattanós csókot! . . . . Nem türöm!

Aztán mély csend lesz, csak Margitka elfojtott zokogása hallatszik. Tudja, hogy a büntetést ki kell állnia, mert anyuska komolyan beszél.

Borzasztó! Egy napig nem lehet szabadon! Öh már egyszer megtörtént ez, azt bitte akkor is, hogy belehal. Pedig akkor három beföttet tört szét, a most meg egy hitvány csók miatt kell raboskodni.

Átkozta is már magában a bált, senét, Tivit, mindenkit és mindent.

Lassan indult az ajtó felé. Már majd kilép rajta, mikor hirtelen visszafordul és szinte dacosan szólt:

— Pedig a mit a multkor adott, az még csattanósabb volt . . . .

És elpolkázott . . . . . .

Egy boldogtalan vő naplójából.

— Stelzaka Andor: „Anyósok Könyve."*) —

Nemcsak tetszhalál van. Van tetszélat is. S a legtöbben ezt éljük.

Nem tudom melyik veszedelmesebb? Tigris kalitkában egy óra hosszat állatszeliditési mutatványokat produkálni — vagy egy napig egy szobában lenni az anyósszal?

Az anyósom nyelvét kivülem csak az orvosunk a az is csak fölületesen ismeri.

*) Kiadja a szerző.

Lapunk mai számához negyediv melléklet van csatolva.

Az első eskudtszék.

Fél esztendeje immár annak, hogy hazánkban az esküdtszékek nagyjelentőségü funkcióikat teljesitenek. Az a feszült érdeklődés, melylyel az ország közvéleménye kezdetben müködésüket kisérte, intenzivitásban erősen megcsappant ennek a félévnek elteltével. A verdikteket nem tárgyaljuk már annyira élénken, mint eleinte, mert ugy tekintjük az igazságszolgáltatás gépezetének ezt a fontos alkotó részét, mint a mely, már régóta végezi dolgát simán, akadály nélkül a jogbiztonságot féltékenyen őrző polgárok jólesö megnyugvására. A véletlen ugy hozta magával, hogy a n.-kanizsai törvényszéknél akkor kerül a sor az első esküdtszéki tárgyalásra, mikor az intézmény már féléve fennállt és a megszokás és megnyugvás már csökkentette az első érdeklődés élénkségét. Igaz ugyan, hogy városunk ennek a pechnek semmiféle kárát sem vallhatja, de mégis él bennünk egy csekélyke hiuság, melynek jól esett volna, ha az esküdtbiróság első fellépése reánk forditotta volna az egész ország figyelmét ugy, mint annak idején pld. Kecskemétre. A véletlen azonban ugy akarta, hogy az első esküdtszéki tárgyalás Nagy-Kanizsán csendben folyjon le annál inkább is, mert a tárgyalásra kerülő büntett önmagában véve sem oly érdekfeszitő, hogy szélesebb körökben figyelmet ébreszthetne. Igy tehát semmi esetre sem országra szóló esemény lesz ez. De mi, Nagy-Kanizsa és vidékének lakói, más érzelmekkel várjuk a nagy napot, melyen az esküdtbiróság a mi törvényszékünknél funkcionálni fog, mint az ország nagyközönsége. Nekünk ez a nap ép oly nagy jelentőségü, mint a nemzetre nézve az első esküdtszéki tárgyalás napja. Érdeklődésünk a mi törvényszékünknél lefolyó ezen aktus iránt ép oly élénk, mint az ország közvéleményéé akkor, mikor az esküdtszéki intézmény a legelső esküdtbirósági tárgyalással belépett az életbe, hogy felfrissitse igazságszolgáltatásunk mezőjét.

És ez a mi szükebb, lokalpatriocizmusból folyó érdeklődésünk könnyen megmagyarázható. — Ismerős arcokat fogunk látni az itélőszéken. Olyan embereket, kikkel a mindennapi életben gyakorta érintkezünk, ismerjük jóformán lelkivilágukat, intelligenciájuk nivóját és tudjuk, mikéut gondolkoznak ők uj hivatásukról, kötelességükről. A közeli ismeretség fog toborzani közönséget a tárgyaló terembe, nagyszámu közönséget, mely kiváncsi, minő birák lesznek azokból, kiket eddig egyéb polgári foglalkozás terén látott forgolódni és a kiket a régi bünvádi rendszer a polgártársak feletti biráskodásból eddig kizárt.

Természetes, hogy a mi esküdteinkről általánosságban nem lehet egyebet mondani, mint a többi magyarországi esküdttársaikról. Egy állam polgárai, mindnyájan majdnem ugyanazon társadalmi, politikai és gazdasági légkörben élve, általánosságban ugyanazon erkölcsi nézetekkel, egy nivóju intelligenciával rendelkeznek. Müködésük szelleme nem lehet különböző sem most, sem a közeli, sem a távoli jövőben. Franciaország kulturális életének tagoltsága nálunk — hál' Isten — hiányzik és ennek következtében az esküdtszék müködése nem fog divergáló lenni. Az igazságszolgáltatásnak ezt a biztositott egységét — nyugodtak vagyunk — a kanizsai törvényszéknél müködő esküdtek sem fogják magatartásukkal megbontani. Őket is, mint esküdttársaikat, a humanizmus és az igazság fogja vezetni müködésükben, mint eddig Magyarországban minden esküdtszéket. Ez elvégre a kulturális élet közösségéből következik. Azonban nem hallgathatjuk el, hogy azzal a felfogással is találkoztunk, mely ugy vélekedik, hogy az esküdt csak akkor teljesiti igazán esküdti hivatását, ha verdiktje mindig ellenkezik azzal a szenteneiával, melyet a §-okra támaszkodó biró mondott volna.

Ez a felfogás nem lehet örökös. Most is csak kivétel és ez is meg fog szünni már az első alkalommal, mikor az esküdtet felvilágositják az illetékes forumon.

Az első esküdtszéki tárgyalásról, mely junius hó 12-, 15-én fog megtartatni, részletesen be fogunk számolni olvasóinknak. Egy rablási ügy fog tárgyalásra kerülni, közönséges, mindennapi história, mely a kanizsai esküdtek itélkezési készségének nem fog a tüzpróbája lenni, de nagyjelentőségüvé teszi az, hogy első a mi törvényszékünknél, mely felett a polgárbirák fognak itéletet mondani.

A temető megszentségtelenitői.

Gyarló az ember és mindenkinek meg van a maga többé-kevésbé sulyos hibája. A váltóhamisitót, sikkasztót mindenki kerüli, — mert fél, hogy ő is áldozatául esik a csalónak, hogy őt is hálójába keriti. De még ezeknél is sokkal nagyobb megvetést kell éreznie a becsületes embernek a társadalom azon undok kinövései iránt, a kik nem az élőt, a védekezni tudót szemelik ki áldozatul, hanem felkeresik a halottak csendes birodalmát, a temetőt és azt fosztják meg ékességüktől, a melyet kegyeletes emberek, szivük külsőleg megnyilatkozó érzelmei gyanánt, kedveseik sirjára helyezték. Romlatlan szivü ember nem léphet be a temetőbe a nélkül, hogy övéiro — bármily távol nyugodjanak is azok — ne gondolna. És mégis vannak olyan aljávaló emberi teremtmények, a kik nem átallják megrabolni a halottakat. Nem lehet szivük az ilyen embereknek! Nem! Mert ha volna, gondolnának arra, midőn ezen — főleg — erkölcsi bünt elkövetik, hogy: hát ha más is letépi az ő övéiről a virágot?!

Valóban jó lelkük volt a régi népeknek! Hadakoztak, az életben ezerszer is szembeszálltak egymással — de a halottat szentnek tartották, azt megcsonkitani, megrabolni a legnagyobb bünnek tartották. Söt milyen pompával temetkeztek! Lovat, fegyvert adtak melléje, a mi életében kedves volt neki.

Mily másképp van ez most! Mindennap majdnem hall az ember halottrablásról; a sirok megfosztása virágaiktól pedig pláne mindennapi. Mindenütt vannak rossz emberek a földön, tán mindenütt vannak temető-tolvajok is. De igyekeznek uyakon csipni őket. Csak mult héten olvastuk épen a zalaegerszegi esetet. Minálunk ez azonban nem divat. Itt akár egy éjjel letarolhatnák az egész temetőt, még sem látná és tudná senki sem. Már tudniillik a temetőőr és a rendőrség. Söt akadály nélkül történhetnék meg még azután is akárhányszor. Két oka van ennek: 1. hogy a tolvaj a temetőbe könnyü szerrel bejuthat — különösen éjjel; 2. hogy nincs őr, a ki felügyelne — legalább én még nem láttam egyszer sem. Mondhatom, hogy a sétatéren sokkal jobban őrködik az az alacsony, öreg emberke, mint a temetőbeli láthatatlan őr az ő birodalmában. Ott ugyan nem mehet senki a gyepre, — pedig még nincs bekeritve — ugy, hogy az öreg észre ne venné.

A temetőben? Járhat-kelhet mindenki, nappal épugy, mint éjjel. Erre akarok figyelmeztetni. A kanizsai keresztény temetőnek nincs rendes keritése. Az az élő sövény rosszabb a semminél. Csak nézzék meg a temető jobboldali, meg a hátulsó részét! Ott áttörve mindenütt a sövény, a melyet az éjjeli vendégek — nem a temető-szellemek! — készitettek, mert a kapun nem mehetnek be, hátul meg nem is kell rést törni, mert a ritka ültetésü fák között kényelmesen bejuthat a ki akar. Ezáltal pedig nem csak azok a sirok szenvednek, a melyeket megprédálnak a tolvajok, hanem mindegyik, a mely a sövény mellett utjukba esik. Legázolják őket kiméletlenül.

A tolvajlások megszüntetésére tehát két önként érthető eszközt kell nemcsak elvileg, határozatban, hanem tényleg alkalmazni. T. i. a temetőt fallal kell körülvenni és rendes őrrel ellátni. Nem hiszem, hogy még akkor is, ha a temető elég magas fallal volna körülvéve, akadna olyan gazember, a ki megrabolná a sirokat. (Nappali) Ha pedig ez mégis megtörténnék, legyen ott őr, a ki felügyelje az urat. Alkalom szüli a tolvajt! Ezt ne felejtsük! Ha nincs akadály, miért ne tenne rosszat az, a kit erre hajt természete! Huznának csak az egész temető körül — tán valamivel magasabb — falat, mint a sirboltoknál van, majd azon aligha másznának keresztül. A temetőt most ugyis nagyobbitják, ép hétfőn eszközölte az uj mérnök a méréseket. Nem cserjével és fákkal kellene tehát megint keritést csinálni, hanem fallal. Akkor érdemes lenne a temetőt szépen feldisziteni, hasonlóvá tenni a Dunántul nagyobb városainak parkszerü temetőihez, mert nem volna a ki pusztitana. De meg a sétatér is jobban megélénkülne, mert nem lehetne látni a sirokat, meg a siránkozókat. A Kerepesi-ut Budapest egyik legélénkebb forgalmu utcája és még sem érzi magát senki kényelmetlenül, ha végig megy a temető mellett. Azért, mert nem látja maga előtt a szomoruságot, mint minálunk.

Félek, hogy még sok női kéztől irt panasz-levelet kell elolvasnunk és akkor sem lesz változás!

Ehhez más oldalról a következő kommentárt kaptuk:

A sirfosztogatók garázdálkodása soha sem fog megszünni addig, mig a sirásó és temetőőr egy és ugyanazon személy és mig az a városban lakik, a temetőőr legyen kizárólag temetőőr és kapjon ezért külön fizetést, a mi a sirhelyek megváltási összegéből kikerül.

Vagy nem lehetne-e a róm. kath. temetőben is ugy intézkedni, mint az izr. temetőben ez be van rendezve? A hol a temetőőrnek tisztességes lakása van. Szóval valamit tenni kell, mert a mi a kath. temetőben történik, az minden jobb érzésü embert undorral tölt el, azaz pardon nem minden embert.

Add.

Kereskedelmi s iparkamara.

— **Pályázati birdetmény.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a pesti magyar kereskedelmi bank által 1892-ben létesitett és külföldi tanulmányutakra szánt ösztöndij-alapitványnak a folyó évre esedékes $4\frac{1}{2}\%$-os kamatait, vagyis összesen 1350 koronát egy felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosnak kivánja kiadni.

A pályázati föltételek a következők:

Az ösztöndij elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti, vagy a kassai állami felső ipariskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai végbizonyitványnyal igazolandó.

A folyamodványban szabatosan megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátitása vagy tovább tanulmányozása végett az illető a tanulmányutat megtenni szándékozik.

Fölemlitendő folyamodónak eddigi gyakorlati müködése, továbbá fölemlitendők folyamodónak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, nemkülönben folyamodó nyelvismeretei, azonfölül a tervezett tanulmányut programmja és időtartama, valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hány évet töltött szakba vágó mühelyben, vagy gyárban s katonai kötelezettségének eleget tett e vagy sem?

Végül megemlitendő, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányut befejeztével itthon értékesiteni.

Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó, vagy elsajátitandó speciális ismeretek körében már elméleti, vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik és azt igazolni képes, valamint kellő nyelvismerettel is bir, az ösztöndij odaitélésénél előnyben fog részesülni. A pályanyertes a tanulmányról a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz jelentést tartozik tenni.

A föntiek figyelembe vételével szerkesztendő folyamodványok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz cimezve, kamaránknál f. évi julius hó 20-áig nyujtandók be.

Sopron, 1900. évi május hó 25-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

HIREK.

— **Előléptetés.** A király Véber Károly nagykanizsai törvényszéki birót a VII. fizetési rangfokozatba léptette elő.

— **Bérmálás.** Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök jelenleg a csurgói járásban van bérma uton, hol is a főpapot minden községben nagy lelkesedéssel üdvözlik.

— **A beleznai templomszentelés.** Id. gróf Zichy Ödön 16000 koronát meghaladó költséggel diszes templomot építtetett Beleznán, melynek beszentelése május 23-án volt. Báró Hornig Károly veszprémi püspök szentelte fel a templomot, ki 23-án reggel érkezett Beleznára Jánossy Gusztáv püspök és több főpap kiséretében. A templomszentelés megtörténtével a püspök szép beszédet tartott a hivekhez.

— **Halálozás.** Horváth Károly, nyug. városi tanácsos, mult hó 28-án életének 52. évében elhunyt. Horváth, Kanizsa városának a fellendülés korszakában volt tanácsosa. Társaságban is szerették a délceg, jókedvü embert, kit ezelőtt 12 évvel az a szerencsétlenség ért, hogy szemevilágát vesztette el. E miatt kénytelen volt állásáról lemondani. Utolsó életéveit a legnagyobb visszavonultságban töltötte el. A család gyászjelentése igy szól: Özv. Horváth Károlyné szül. Sólétormos Ida a saját, ugy gyermekei Ida, Károly és Anna, valamint számos rokonai nevében mélyen szomorodott szivvel jelenti felejthetlen férj, édes atya, vő, sógor és rokonnak Horváth Károly nyug. városi tanácsosnak, f. é. május hó 28-án délelőtti 9 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 52 ik, boldog házasságának 9 ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványa f. hó 29 én délután 5 órakor fog a helybeli közkórházban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a róm. kath. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 30-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli szent Ferencrendüek plebánia templomában a Mindenhatónak bemutattatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. május 28-án. Áldás és béke poraira! Temetése m. hó 29-én délután 5 órakor csekély számu gyászközönség kiséretében ment végbe; pedig ez elhunyt megérdemelte volna, hogy egykori müködését a sirnál méltassák és a halottról megemlékezzenek.

— **Gulner államtitkár Zalavármegyében.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága májusi közgyüléséből üdvözölte az uj belügyi államtitkárt. Gulner Gyula most a következő táviratban köszönte meg Zalavármegye közönségének figyelmét:

„A vármegye törvényhatósági bizottságának határozata folytán Nagyságod által a vármegye közönsége nevében 12970. szám alatt hozzám juttatott üdvözlő iratot örömmel és hálával vettem. Felkérem Nagyságodat, hogy az abban kifejezett nagybecsü megemlékezésért és kitüntető üdvözletért valamint a közigazgatás javitására irányuló törekvésem támogatásának biztositásáért a vármegye közönségének igaz és tiszteletteljes köszönetemet nyilvánitani sziveskedjék. Legyenek meggyőződve, hogy teljes erőmből és egész meggyőződésem érvényesitésével oda fogok hatni, hogy az adminisztráció érdekeit szolgáló intencióim tényleg a közjó emelésére mielőbb érvényesittessenek. Fogadja Nagyságod tiszteletem nyilvánitását, kész szolgája

Gulner Gyula s. k.“

— **Eljegyzés.** Welsz Henrik Siófokról eljegyezte Brüller Albert izr. kórházi gondnok leányát, Rika kisasszonyt.

— **Magánvizsgák.** A helybeli főgimnáziumban a magántanulók irásbeli vizsgálatai jun. hó 13-án, a szóbeliek pedig 15-én fognak megtartatni. Az igazgatóság.

— **Vizsgahangverseny.** Mult hó 27-én Pollák Miksa zongoratanár a „Kaszinó“ disztermében vizsgahangversenyt rendezett. Az idő inkább egy kirándulásnak kedvezett, mint egy hangversenynek zárt teremben és ez lehet oka annak, hogy az érdeklődés nem volt olyan nagy, mint ahogy a hangverseny azt megérdemelte volna. Pollák Miksa tanár tanitványai mind megmutatták, hogy mesterüktől sokat tanultak és még sokat tanulhatnak. A legiljabbik tanitvány Révész János figyelemre méltó talentum; de szabatosan játszottak a többiek is névleg: Blau Margit, Kanc Juliska, Molnár Irma, Neumann Elza, Neumann Józsa, Neumann Vera, Sauer Margit, Tripammer Izabella, Fischel Viktor, Gstettner Géza, Schwarz Gyula és Schwarz Károly. Blau Margit és Kanc Juliska dalokat is adtak elő.

— **A zalamegyei orvosszövetség** m. hó 25-én tartotta meg közgyülését Keszthelyen. Kanizsáról résztvettek dr. Szekeres József és dr. Blau Simon, a többi orvos itthon maradt. Talán nem akarták betegeiket segély nélkül visszahagyni, vagy előre tudták, hogy amit Keszthelyen végeznek, irott malaszt marad? A kies városban 25-en gyültek össze Hary István dr. főorvos elnöklete alatt, hogy megvitassák a dr. Halász Miksa, dr. Rosenthal Jenő és dr. Thassy Gábor szerkesztette orvosi ügyrendet és rendtartást. Sok okos szó hangzott el, sok okos határozatot hoztak, melyeket az orvosok szigoruan meg fognak tartani, de a felgyógyult betegek aligha. A gyülés berekesztésével az orvostársaság kirándult Hévizre, hol megfürödtek, megebédeltek.

— **Névmagyarositás.** Slovák Béla felső keresk. és Slovák Géza polgári iskolai tanulók vezetéknevüket belügyminiszteri engedélylyel „Sugár“-ra változtatták.

— **Meghivó.** A Nagykanizsai Ker. Jót. Nőegylet folyó évi junius hó 13 án, szerdán a „Polgári Egylet“ nagytermében zártkörü, mükedvelői előadással egybekötött jótékonycélu táncestélyt rendez. A müsort az estélyen osztják ki.

— **Tiz éves találkozó.** A helybeli izr. kereskedelmi iskola azon volt növendékei, kik ezelőtt 10 évvel végezték az intézetet, Pünkösd vasárnapján a „Casino“ disztermében társasvacsorát rendeznek. Sokan közülük ma már diszes állást foglalnak el a haza különféle városaiban. A helyi bizottságnak Kleinfeld Ignác, Rosenberg Oszkár és Róth Jakab a tagjai.

— **Elegendő!** A párisi világkiállitás megtekintésére azt hiszik — sok idő és sok pénz szükséges, pedig nem ugy van. Elegendő, mint a kiállitás igazgatósága sok kérdésre felelte, kilenc, legfeljebb pedig 10 napi párisi tartózkodás, hogy nemcsak a kiállitás minden csodáját megtekintsük, hanem a francia főváros összes gyönyöreit is végigélvezhessük. Ezen élvezetek ára nevetségesen olcsó! Fuch H. váltóháza Budapest Kecskeméti-utca 1. továbbá, melyek kizárólagos eladási helyek, a világhirü Thos Cook & Son cég utazási jegyeit 360 korona (180 frt) mesés olcsó áron adja el. Ezen jegyek, melyek 30 napig érvényesek, a kiállitás megtekintőjének a következőket nyujtják: legkényelmesebb oda- és visszautazást, az ut tetszés szerinti megszakitását, tiz nap alatt a legfényesebb és legelegánsabb ellátást szabad podgyász, szabad bemenet a kiállitás területére, ingyen kiszolgálás stb. Elegendő, ha az utazásra most jegyeztetjük elő magunkat, hogy azt később megkezdhessük.

— **Vasárnapi bevert fejek.** A mult hétfői országos vásár nem volt valami nagyforgalmu, de azért akadtak áldomásivások. Néhány kiskanizsai atyafi a Szt.-györgyvári-téren levő Bayer Gyula féle korcsmában csillapitotta szomját. Jámbor József feleségestől volt ott, ezt a jámbor asszonyt összeszólalkozás közben Horvát Juda László arcul ütötte, erre aztán a férj sem volt rest és neje védelmére kelve, ugy teremtette fejbe Juda Lacit egy literes üveggel, hogy ezt rögtön elöntötte a vér. Ez meg hamarjában felkapott egy jókora tégladarabot és avval ütött léket Jámbor József fején. Véres fejjel vezették le őket a rendőrségre, hol a két városi orvos a kemény fejeket bevarrta és bepólyázta. Innét aztán Horvát Juda Lászlót be kellett szállitani a kórházba, Jámbor pedig feldagadt képü feleségével hazament.

— **Vizbefult kisgyermek.** Horváth János kiskanizsai lakós május 28-án az udvarban beszélgetésbe merült, mialatt $2\frac{1}{2}$ éves Gyula nevü fia az utcaajtón kiment és a ház előtti vizzel telt árokba bukott. Mire észrevették, már megfuladt.

— **Tüzoltó nagy-gyakorlat.** Mult vasárnap délután az Erzsébet-téren tüzoltó gyakorlat volt, melyen a szokásos fel- és leszerelést, leereszkedést kötélen és zsákban valamint ugrást az emeletről mutatták be. A nagyszámu közönség ez alkalommal is meggyőződött, hogy tüzoltóink értenek a lángok fékezéséhez és a mentő munkához.

— **Egy szép multu tolvaj.** Jó fogást tett a napokban a kanizsai csendőrség. Elfogott egy Hoffmann Albert nevü csavargó tolvajt, ki müködésének szinterét kiterjesztette két vármegyére, Somogy- és Zalamegyékre. Pogány Szt.-Péteren, Zákányban és más helyeken többrendbeli lopást követett el és legutóbb Kanizsán próbált szerencsét, Bede-

„Henneberg-selyem“

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész rubák a blousoknak való! — Mindenkinek póstabér és vámmentesen, házhoz szállitva. Minták póstafordultával küldetnek.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN

(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

nek Antaltól lopott lószerszámokat és azokat, félvén, hogy megcsipik, a buzában rejtette el. Csakhogy igy is rajtavesztett, mert elfogták és most a rendőrségnél le van tartóztatva.

— Zsebmetszők működtek Csáktornyán május hó 29-án a hetivásáron. Skvorec István csáktornyai lakós zsebéből kiloptak körülbelül 60 frt értékü tárgyat, készpénzt és záloglevelelet. A csendőrök a káros feljelentése folytán nyomozni kezdtek és a nyomozás folyamán mindinkább bizonyosabbá vált, hogy a tettet Ing József és Tregár András ország-bidnyai illetőségü csöbörárulók követték el. Már ép le akarták őket tartóztatni, midőn neszét vették a dolognak és elszeleltek. Sietségükben azonban kénytelenek voltak áruikat, a sok csöbröt hátrahagyni és igy igazán „csöbörből vederbe" estek. Amennyit loptak, annyit vesztettek, de megszökniök mégis sikerült.

— Anyakönyvi statisztika. Folyó évi május hóban a helybeli anyakönyvi hivatalnál 85 születési eset jegyeztetett be, mely közül törvényes házasságból 41 fiu és 29 leány; házasságon kivül 8 fiu és 7 leány esik. A halálozási esetek száma 66, mely közül 34 finemü és 28 nőnemü, mégis 2 fiu- és 2 leány-gyermek halva született. Házasság kötés céljából 24 pár jelentkezett, 23 pár pedig házasságot kötött; vegyes házasság egy esetben jött létre ev. ref. férfi és róm. kath. nő között.

— Tüz volt Galambokon május 22 én az éjjeli órákban. Vörös József gazdának az Öreghegyen levő pincéje kigyulladt és elégett. A kár 200 frt, mely azonban a biztositás folytán megtérül. Emberélet nem esett áldozatul. A tüz oka ismeretlen.

— Csokoládé ujdonság. Ha egy már több mint 70 év óta fenálló az összes világrészekben mint hirnevesnek elismert gyár, mint Suchard Ph Neuchatel (Svájc) és Bludenzban (Austria) egy ujdonságot a „Svájci alpesi tej csokoládét" forgalomba hoz, ugy teljes bizalommal élvezhetjük ezen kitünő gyártmányt, annál is inkább, miután ennek kizárólagos alkatrészei három kiváló tápszerből cacao, cukor és tejből állanak. Csak gondoljunk arra, hogy a cacao egyike a legtáplálóbb növényeknek és a cukor éppen a legujabb időben mint izomképző és erőt gyarapitó szer nem eléggé dicsérhető; a tejről, mely az emlitett Svájci alpesi tej-csokoládéhoz a svájci alpok legelső tejgazdaságaiból vétetik, ajánló szavakat mondani felesleges, Suchard alpesi tej-csokoládéja különösen ajánlható nyers állapotban és nemcsak turisták, utazók és kerékpárosoknál, hanem egy jó dessert csokoládé összes barátainál kedveltté és nélkülözhetlenné lesz.

Szerkesztői üzenet.

-- R. S. belyben. A nagykanizsai törvényszék a mult héten megtartott végtárgyaláson egy bünpörben itélkezett, melyről minden utcára nyiló ablakon beszéltek. Az itélet mind a három vádlottra nézve marasztaló volt. A helybeli sajtó az ügyről hallgatott és Ön most azzal vádol bennünket, hogy alattomosan hallgatunk. Mi abból a szempontból itéltük meg az ügyet, hogy a gyülölet hangján nem szólalunk meg, gyötrelmes kiváncsiságnak helyt nem adunk és főleg a zárkózott és immár szomoru családi szentélyeket, hol most a boldogtalanság titkolódzik, nem bolygatjuk meg. Igy tettünk nem csak ebben, hanem más hasonló esetben is.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

— Május 25-től junius 1-ig. —

Hajgató István vasuti munkás: Jenő, Pilc Károly ügynök: Rudolf, Szobolics János földmives: Mari. Horváth Mihály nyug. rendőr: József, Forstnerics Simon asztalos: Angela, Salamon György kocsis: halvaszületett fia, László Boldizsár kőmüves: Mári, Roth Mária házvezető: Károly, Dani József földmives: Katalin, Letzter Mór mozdonyvezető: József, Kneiszl János cipész: Lujza, Lőrincz Sándor lakatossegéd: György, Krenusz Ferenc tüzoltó-szolga: György, Steiner József sütő: Fülöp, Rátz Katalin szakácsné: Karolina, Kohn Zsigmond szabó: Margit, Benkő Ferenc napszámos: József, Jánosa Zsuzsánna. özv. Bakos Istvánné mosónő: Károly, Dr. Bród Tivadar ügyvéd: Andor, Hruska János napszámos: György, Megyesy Ferenc posta- és táv.-altiszt: József, Pap Katalin cseléd: Géza, Sajth Mária cseléd: Mária, Szak Ágnes cseléd: Anna.

Halálozások:

— Május 25-től junius 1-ig. —

Máté József rk. 2 hónapos: bélhurut, Poszavec László rk. 22 hónapos: hörghurut, László Mária rk. 1 napos: koraszülöttség, Kálmán Pál ág. ev. napszámos, 54 éves: tüdőlob, Vörös Juliánna, Lenc Boldizsárné rk. 45 éves: tüdőgümőkór, Hajdu György rk. földmives, 64 éves: tüdőgümőkór, Varga Juliánna, Szabó Józsefné rk. 36 éves: tüdővész, Lendvai Mária rk. féléves: hörghurut, Horváth Gyula rk. 2 éves: vizbefulladás, Zalai Mária rk. 3 éves: agyhártyagyulladás, Horváth Károly rk. nyug. városi tanácsos, 52 éves: mellhártyalob, Guzsvinec Mária rk. 20 napos: hörghurut, Kontó Ferenc rk. földmives 63 éves: bárzsingelzáródás. Pap Géza tk. 1/2 órás: veleszületett gyengeség, Kumics József rk. 4 éves: agyhártyagyulladás.

Házasságot kötöttek:

— Május 25-től junius 1-ig. —

Büki József kocsis — Molnár Borbálával, Pick Jenő könyvelő — Augenfeld Gizellával, Nyerki Ferenc bognár — Bagonyai Annával.

IRODALOM

— Előkelő Világ hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára. Szerkeszti és kiadja Lengyel Gizella. Előfizetési ára egész évre 16 kor. Egyes szám 40 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII. ker., István-ut 40. szám.

— Képes Családi Lapok. A legszebb, legjobb és legolcsóbb illusztrált szépirodalmi hetilap a „Képes Családi Lapok", melynek előfizetési ára egy évre 12 korona, félévre 6 korona és negyedévre 3 korona. Mutatványszámot ingyen küld a „Képes Családi Lapok" kiadóhivatala: Budapest, VI., Szondy-u. 11. szám.

— A Kert a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. Főszerkesztő és laptulajdonos Mauthner Ödön. Felelős szerkesztő Igali Svetozár. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Szerkesztőség: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a lap szellemi részét képező közlemények kéretnek. Kiadóhivatal: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a hirdetések, az előfizetési pénzek, a szétküldésre vonatkozó értesitések küldendők, a reklamációk és a lakásváltozások jelentendők.

— A „Magyar Könyvtár" áprilisi havi füzetei most kerültek ki a sajtó alól. Az öt füzet (164—168. szám) méltóan csatlakozik a hazai és külföldi irodalom termékeinek eddig közzétett érdekes sorozatához, a mely a „Magyar Könyvtár"-t olyan rövid idő alatt közkedveltté tette. Rudyard Kipling gyönyörü „Indiai történetei"-nek második sorozatát adja a 164. füzet Marquis Géza dr. forditásában. Hét kis remekmüve van itt egybefoglalva a nagy angol elbeszélőnek, a ki a keletindiai életből vett, sajátságos, csodálatosan szép rajzaival és novelláival világhirre tett szert. Majthényi Flóra, a spanyol földön élő jeles költőnő, „Spanyolországi képek" cimén (165. füzet) eleven szinekkel, meleg közvetlenséggel rajzolja ennek az érdekes országnak változatos, tarka képeit. Verseghy Ferencnek, az érdemes, régi magyar poétának válogatott lyrai költeményeit foglalja magában a 166. füzet, a melyet a költő rövid életrajzával és irói munkásságának méltatásával Madarász Flóris látott el. Plutarchos „Coriolanus"-ának kiadása Kacskovics Kálmán dr. forditásában, Tóth Rezső bevezetésével (167. füzet) már azért is kiválóan érdekes, mert Coriolanusnak ez az életrajza volt a forrása Shakespere hatalmas tragédiájának, a melyben a nagy római alakját olyan megrázóan állitja elénk. Itt kapjuk végül (168. füzet) mindnyájunk büszkeségének, Jókai Mórnak egy eddig kiadatlan szindarabját: „A gazdag szegények" cimü három felvonásos vigjátékot, a mely a költőnek hasonló cimü regényéből készült. Bájos, meghaló idill ez a szegény emberek életéből, a kiknek buját-örömét, könnyét és mosolyát olyan megkapóan rajzolja Jókai elénk, a hogy erre ma egyedül ő képes. A „Magyar Könyvtár" Lámpel Róbert (Wodianer F. és fiai) könyvkereskedésének kiadásában jelenik meg a egyes füzet ára 30 fillér.

Az e rovatban megemlitett müvek megrendelhetők és kaphatók **IFJ. WAJDITS JÓZSEF** könyvkereskedésében, Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

KÖZGAZDASÁG.

Felhivás tejfölözőgép versenyre!

Nyilt levél az összes tejgazdasági gépgyárosokhoz és azok képviselőihez!

Tudomásomra jutott, hogy az ujonnan megalakuló falusi tejszövetkezeteknél és egyes tejgazdasággal foglalkozó birtokosoknál különböző rendszerü tejfölöző gépeket arra való hivatkozással ajánlanak és adnak el, hogy az illető fölözőgépek ép olyan tökéletes módon választják a zsirt a tejből, mint az alfa separatorok. Szükségesnek vélem a gazdaközönség érdekeinek szem előtt tartásával e tekintetben felvilágositást nyujtani.

Hivatkozhatnék ugyan az 1899. évben legutóbban Angolországban megtartott versenyre, hol az alfa separator messze felülmulta az összes használatban lévő fölöző gépeket. De, hogy a t. gazdaközönségnek alkalma legyen az alfa separator versenyképességéről és felülmulhatatlanságáról meggyőződést szerezni, tisztelettel felhivom az összes fölözőgép gyárosokat és azok képviselőit: vegyenek részt egy Budapesten rendezendő fölözőgép versenyben, had lássa a t. gazdaközönség, mely géppel minő eredményeket és minő kihasználást lehet elérni.

Hogy pedig a versenytől való tartózkodást semmi kifogással megokolni ne lehessen, kijelentem, hogy a fölözőgép-verseny összes hivatalos és rendezési költségeit viselni fogom, a verseny tehát a t. fölözőgép eladóknak költséget nem fog okozni, továbbá, hogy a földmüveléságyi miniszterhez beadványt intéztem, melyben szakközegének a megbizottjának a versenyre való kiküldetését kértem. Egyuttal kötelezően kijelentettem, hogy a kiküldendő közeg intézkedéseinek magamat alávetem. Ennélfogva tisztelettel felkérem a fölözőgép gyárosokat és képviselőit, sziveskedjenek a versenyben való részvételüket velem tudatni, hogy a kellő intézkedéseket megtehessem.

Pfanhauser Alfréd
mérnök,
az Alfa-Separator R.-társ. igazgatós. tagja.

VASUTI MENETREND.

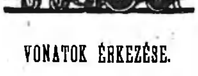

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Budapest	3	óra	52 p.	regg.	sz.	v.
„	11	„	57 „	d. e.	gy.	v.
„	1	„	40 „	d. u.	sz.	v.
„	8	„	05 „	este	sz.	v.
„	12	„	07 „	éjjel	gy.	v.
Bécs (Wien)	3	„	42 „	regg.	sz.	v.
„	1	„	35 „	d. u.	sz.	v.
„	4	„	08 „	d. u.	gy.	v.
„	10	„	05 „	este	sz.	v.
Z.-Egersz.	8	„	05 „	regg.	v.	v.
Pragerhof	5	„	32 „	regg.	gy.	v.
„	12	„	09 „	d. u.	sz.	v.
„	4	„	53 „	d. u.	gy.	v.
„	11	„	22 „	éjjel	sz.	v.
Csáktornya	8	„	10 „	regg.	v.	v.
Barcs, Gyékényes	11	„	14 „	d. e.	gy.	v.
„	1	„	29 „	d. u.	gy.	v.
„	11	„	41 „	éjjel	sz.	v.

VONATOK INDULÁSA.

Budapest	5	óra	47 p.	regg.	gy.	v.
„	9	„	30 „	regg.	v.	v.
„	2	„	— „	d. u.	sz.	v.
„	5	„	03 „	d. u.	gy.	v.
„	12	„	15 „	éjjel	sz.	v.
Bécs (Wien)	6	„	05 „	regg.	sz.	v.
„	12	„	20 „	d. u.	gy.	v.
„	2	„	05 „	d. u.	sz.	v.
„	12	„	45 „	éjjel	sz.	v.
Z.-Szt.-Iván	5	„	20 „	d. u.	v.	v.
Pragerhof	4	„	42 „	regg.	sz.	v.
„	12	„	10 „	délb.	gy.	v.
„	2	„	35 „	d. u.	sz.	v.
„	12	„	17 „	este	gy.	v.
Csáktornya	6	„	— „	d. u.	v.	v.
Barcs, Gyékényes	4	„	57 „	regg.	sz.	v.
„	2	„	22 „	d. u.	sz.	v.
„	4	„	25 „	d. u.	sz.	v.

Köszönetnyilvánitás.

Felejthetlen jó férjem és édes atyánk Horváth Károly nyug. városi tanácsos ur elhalálozása alkalmával az igaz részvét gyengéd kifejezésével találkoztunk rokonaink, jóbarátaink és ismerőseink részéről. Fogadják, a tek. városi tisztviselői kar és mindazok, kik a drága halottnak a végtisztességet megadták, koszoruk küldésével és részvétük kifejezésével fájdalmunkat enyhitették, ezen az uton is legforróbb köszönetünket.

Özv. Horváth Károlyné
és családja.

VEGYES.

— Műkedvelők fényképezéséhez? Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felülmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemü fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854. — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

Nyilttér.*)

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szivós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz" megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit" forrásnak a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ

kiváló évdszaknak bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

FŐRAKTÁR:
ÉDESKUTY L. ásványviznagykereskedés
cs. és kir. udv. szállitó BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a koszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Tartományi ROHITSCH Semplom és Styria források
VILÁGHIRÜ SAVANYUVIZ

HIRDETÉSEK.

Ki biztos akar abban lenni, hogy jó és tiszta csokoládét vesz, az vegyen

SUCHARD CSOKOLÁDÉT.

Ezen régen jónak bizonyult és hirneves gyártmány, gondosan van készitve, jótállva, tiszta és az egész világon kedvelt.

Mindenütt kapható.

BIZTOS KERESET

kinálkozik jó beszélőképességgel biró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kivánnak.

„MERCUR"
váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST,
Arany János-utca 31.

Richter-féle
Horgony-Pain Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

Ajánlva: a gége a légző és az emésztési szervek megbetegedésénél.
Ellenjavalva: sorvadásnál.
Gyógyeszközök: Egvényes sósavas források. Constantin és Emma-források. Egvényes só és vasasvas források. Johannisbrunnen tiszta vassavas viz. Klausenquelle, savó, tej, (száraz etetés) kefyr forrás-só inhaláció egyes kabinokban, fenyőfagőz, inhaláció.

Gleichenberg fürdőhely

Lélekzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványviz és babsó melegfürdők, fenyő és acélfürdők. Nagy hydro therapeutikus intézet talajkura. Enyhe, nedves meleg por és szélmentes levegő, erdős dombtáj. Tengeri magasság 800 méter.

Tudakozódások és prospektusok ingyen.
Lakásmegrendelések a fürdő igazgatóságnál GLEICHENBERGBEN.

! Hatóságilag engedélyezett VÉGELADÁS 8736/1900. számu végzéssel. !

ALKALOM OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSHOZ!

15 év óta fennálló

DIVAT-, VÁSZON- és POSZTÓ-ÜZLETÜNKET VÉGLEGESEN FELOSZLATJUK,

minek folytán hatóságilag engedélyezett teljes

VÉGELADÁST rendezünk.

ELADÁS CSAKIS KÉSZPÉNZFIZETÉS MELLETT.

FANTL TESTVÉREK, NAGYKANIZSÁN.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porak tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altesthántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél, legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által.

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Posztó széjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.

2 frt 80 krért jó,
3 » 16 » jó,
4 » 80 » jó,
7 » 80 » finom,
8 » 70 » finom,
10 » 50 » igen f.,
12 » 40 » angol,
13 » 95 » kamg.

valódi gyapjuszövetből.

Egy vég fekete szalonöltözethöz 10 frt. Felöltőszövetek meterje 3 frt 25 krtól feljebb. Loden gyönyörü szinekben, egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Peruvienne és Doskins, állami vasuti hivatalnokok kapusztok és ... biról talárposztók, legfinom. ... kampjenok és ... fottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzü-őrség és csendőrség számára stb. gyári áron küld a szolid- ... gyárból leverl

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — ... szállitás. Figyelmeztetés! A ... közönség ... figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül beszerzik, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetitő utján vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szövetek ... valósággal gyári áron küldi a csepedéket nem számit bérmentve.

1912/tk. 900.

Árverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy özv. Szabó Józsefné szül. Tóth Anna garabonci lakós végrehajtatónak — Szabó János garabonci, Szabó Rozi fj. Varga Jánosné galamboki, Szabó Anna fj. Bajtás Józsefné komárvárosi lakósok, mint néh. Szabó Jánosné szül. Kovács Katalin örökösei végrehajtást szenvedők elleni 120 korona tőke, ennek 1891. évi március hó 5. napjától járó 6% kamatai, 98 korona 38 fillér per, 21 korona 10 fillér végrehajtáskérelmi, 16 korona 60 fillér jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a garabonci 173. sz. tjkvben † 28. hrsz. alatt fele részben Szabó Rozi fj. Szabó Jánosné s fele részben Szabó Rozi fj. Varga Jánosné, Szabó János és Szabó Anna fj. Bajtás Józsefné tulajdonául felvett s 668 koronára becsült 30. népsorsz. ház, udvar és kert az 1881. évi LX. t.-cikk 156. § a d) pontja alapján egészben

1900. évi junius hó 26. napján d. e. 10 órakor

Garabonc községházánál Oroszváry Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi márc. hó 26. napján.

GÓZONY,
kir. törvényszéki albiró.

STEYER gyógyintézet TÓBEL-FURDŐ GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: május—október.

380 méter a tenger szine felett.

2 vasuti állomás

Grácból kocsival egy óra.
Posta- és távirda állomás.

Rég ismert vastartalmu (akrotherme) acélforrás 20 fok C. meleg (23 fok R.) Mérsékelt klima 25 fok C. és 20 (R.) erős tű erdőlevegő, kiterjedt fenyvesérdők. Gyógyjavalatok, idegbántalmak, ideggyengeség, hátgerincbetegség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen. Női betegségek: vérszegénység, bél- és hólyaghurut stb. Igen ajánlható üdülőknek és gyenge gyermekeknek. Gyógyeszköz: külön gyógy- és uszóbazin, kádfürdők melegvizzel, fenyőfürdők, villanyos fürdők, massage. subanygyógykezelés stb. Olcsó lakások és egyes szobák, villák, gyógyterem, kitünő étterem, kitünő zenekar.

A fürdőigazgatóságnál kimeritő prospektus ingyen és bérmentve.

Dr. BLUMAUER SÁNDOR,
orvos tulajdonos.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca"-védőjegygyel van ellátva. Fölülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is különösen hat és sebet gyógyit.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik,)

utolérhetetlen szivó erejü és gyógyitóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcscsel egy 14 éves, gyógyithatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerü bajt gyógyitottak meg. Antiszeptikus és gyógyitóhatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatégely bérmentve 1 kor. 80 fill.
Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cim: A. THIERRY, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada Pragerhof felé, a Déli-vasut mentén.

— Prospektus ingyen és bérmentve. —

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes müvelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Csak ezzel a törvényszékileg bejegyzett védőjegygyel valódi. LONDON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road. Főraktárak: Burmann, Angol India. Agen. Zágráb. Algier. Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8. Basel, Szt.-János gyógytár, W. Kratz. Belgrád, Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez. Központi raktár Szerbia részére. Berlin, C. Bologna. Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacre & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo. Cöln a. Rh., Noris. Debrecen. Eich, Luxemburg. Schmidt F., gyógysz. Insigene, Dordogne. Kopenhága, fabriken farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmo Sverige. Apot Lejonet. Nantes. Pharmacie C. Fredet, Nápoly. Palermo. Páris. Pharmacie française, 1, & 3, Place de la Republique, Pharmacie Duprey, 11, Rue des francs Bourgeois. Prága. Róma, Corso, Agenzia del Policlinico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Serajewo. Szeged. Temesvár. Trieszt. Valence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényszékileg bejegyzett védőjegygyel valódi

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az **olajfestékkel.**

Mintakártya, ugyszintén utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Szőllőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőllőtelepek befecskendezéséhez, valamint **a gyümölcsfákat károsító rovarok,** továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle szabadalmazott

ÖNMUKÖDŐ

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA"

fecskendői a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyitvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek,

Mayfarth Ph. és tsa legujabb szerkezetü

„AGRICOLA"

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon, avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegességeket szénа- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, csépléгépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

MAYFARTH PH. és TSA

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.,

több, mint 400 arany-, ezüst és bronczéremmel kitüntetve, az országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden.

— Kimeritő árjegyzékek és elismerő okiratok kivánatra ingyen küldetnek. — Képviselők és ismeleladók alkalmaztatnak.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

Melléklet a „Zalai Közlöny" 1900. évi junius hó 2-iki 22-ik számához.

Gyermek-tápintézet

Ellenbogen, Bécs IX., Kolingässe 19.

Távol élő szülők gyermekei, kik Bécsben egy bizonyos időre magukra vannak hagyva, szeretettelteljes és gondos ápolásban részesülnek. Felvilágosítások szóban vagy írásban készséggel adatnak.

Gyarmban (alapittatott 1878.) készülnek ezen-kívül: műlábak, műkezek, járó- és nyujtó gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopädiai fűzők, harkötők, görcsérbarisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket postaszu és diskrétan eszközöl:

KELETI U. műv. orvos sebészeti és műv. és kötőszer gyáros.

Budapesten, IV., Koronaherceg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kathreiner

csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagokban!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánzott csomagokban.

Kathreiner Kneipp maláta kávéja

a legízletesebb, egyszerű, egészséges és egyszersmind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja

élelmezőtettel és folyton növekvő eredménnyel alkalmazzák a csalódok szívesszerűnek.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja

a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag eltiltatik, a legpompásabban helyettesíti!

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

VIASZ-KENÖCS

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 kö-csög ára 45 kr.

ARANY-FÉNYMÁZ

képkeretek stb. beranyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

FEHÉR „GLASUR"-FÉNYMÁZ

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, abiakdeszkák stb. ujjonnani befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

NEU és KLEIN cégnél NAGY-KANIZSÁN.

Régi hirneves kénfürlö Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya).

Vegyelemzése Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és ízület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összenövődések, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bör és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyagburot, görvélykór, angolkór, álom és higany mérgezésknél stb stb.,

IVÓKURA, torok, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Ilegyi vizvezeték, hideg viz gyógymódok zuhanynyal. Kneipp szerint Egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1 tól október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ülletvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása elöbb a fürdö intézöségnél megrendelendö.

Orvosi tudakozódásokat a fürdöorvos Dr. LONOHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld

A FÜRDÖIGAZGATÓSÁG.

478/tk. 900.

Árveresi hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvszék tkvi osztály részéröl közhirré tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtatának Varga Samu végrehajtást szenvedö szt.-jakabi lakós elleni 107 kor. 62 fillér tőke, ennek 1877. szeptember 26-tól 1895. junius 30-ig 6% szontul 5% kamatai, 11 kor. 80 fillér végrehajtás kérelmi, 17 kor. 30 fillér jelentegi és a még felmerülendö költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a szt-jakabi 29. sz. tkvben † 39/a. hrsz. a. Varga Samu tulajdonául felvett és 948 koronára becsült belsöség

1900. évi junius hó 23. napján d. e. 10 órakor

Szeut Jakab községházánál dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árveresen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán. a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi márc. hó 22. napján.

GOZONY,
kir. tszéki alliró.

RÉMI SZALLODA

(RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)

Budapest, VIII. ker., József-körut 4. sz.

a népszinházzal szemben.

Elsörangu családi szálló minden kényelemmel a főváros központjan.

Villanyvilágitás. Gőztüté. Lift. Fürdők.

Kávéház és vendéglö a házban.

Mérsékelt árak.

A villamos vasut megállóhelye a város bármely irányába.

Elönyösen ismert, kitünö gyártmányu

STIRIAI LÖDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minöségben, férfi öltönyökre szállit

KASTNER ÉS ÖHLER CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA

GRÁCZ.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

BERGER-féle GYÓGYITÓ

KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államában igen nagy sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkiütés

allergy, nevezetesen idült pikkely-ekzém, kon-ás dívat, fagyság, lábfekélyek, faj- és szakáll-korpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa kátrányának 40%-át és min-gen egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csatlakozik elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés küszöb. Külön bőrbetegségekre alkalmazhatók a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

A gyógyszerek legtöbb kátrányszappan-ban van.

ARCHOZ TISZTÁLKOZÁSRA

[illegible] ellen felülmulhatatlan hörtisztitó mosdó és fürdőszappan mindennapi használatra ajánlatik a

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan

5% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással ellátva darabonkint 35 kr., 6 darab 1 frt 90 kr.

A tobbi Berger-féle szappanokhoz különösen ajánlandók: **Benzoe-szappan** a bőr finomitására, borax szappan [illegible] **carbol-szappan** a bőr simitására [illegible] szappan, Berger-féle fenyőgyökérszappan, [illegible] szappan a szinge kor tisztére (25 kr.)

Berger-féle Petrosulfol-szappan

ronc orr, kiütés, hörvizszivárgás és szövetöcsödés ellen, ezaplé szappan igen hatható,

Berger-féle kénes fajszappan

mitesser és arctisztaságnál ellen. Tannin szappan lábizzadás és bűzlábullás ellen.

Berger-féle fogszappan kösnöghen

1 az rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 50 kr., a legjobb fogtisztitó szer. A tobbi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, minthogy számtalan hamisitott utánzatok vannak. Gyár és lerakat:

G. Mell & Comp. Troppau.

Bécsben kitüntetve a [illegible] gőzgépkiállitáson Bécsben 1883.

Nagy-Kanizsán: PRÁGER BÉLA és BELUS LAJOS gyógyszerészeknél.

NAGYKANIZSA, 1900. junius hó 9-én. 23-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 13, s minden további sorért 10 fill.

NYÍLTTÉRBEN
petit soronkent 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Életrevaló nevelés.

Nagy-Kanizsa, 1900. Junius 8.

Nemcsak sovinizmusunk magasztalja, hanem a hidegen itélő külföld is elismeri nemzeti géniuszunk sokoldaluságát. A magyar lovagiasságot, hősiességet, hazaszeretetet világszerte emlegetik és nem ritkán — komolyan is veszik. A magyar zene, a költészet, a képzőművészetek, az ékesszólás oly helyet foglalnak el az európai modern művelődéstörténetben, a milyet egy elszigetelt, kicsiny és *kezdő* nemzet talán még sohasem vivott ki magának. Még tudományosságunk némely ága is megállja helyét. Csupán egy irányban zárkózott kétségbeejtő módon a nemzeti géniusz: a közgazdasági életkérdések irányában. A társadalom érdeklődése a nemzet anyagi boldogulása iránt és ambiciója gazdasági nagysága tekintetében bámulatosan szerény méretü. Hogy az ökonomiai haladás gyorsitása egyenesen nemzeti létkérdés, hogy hátramaradottságunk e téren nemcsak minden irányban bénitólag hat, hanem szükségképpen lehetetlenné teszi kulturális missziónk teljesitését s ezzel *létjogosultságunkat* teszi kétségessé: mindennek sem átható tudata, sem e tudatnak állandó és intenziv ébrenléte nem tartozik társadalmunk gondolatvilágának jellegzetességei közé.

Pedig ugy kellene lenni. A miut a nyugat népei között tagadhatatlanul jellegzetességünk, hogy nemzeti vagyon és nemzeti jövedelem dolgában *legutolsók* vagyunk, ugy karakterünk *első* vonása, az kellene hogy legyen, hogy a nemzeti jólét nélkülözhetetlenségét a társadalom különös mélyen felfogta és minden életnyilvánulásával azt az eszmét szolgálja, hogy Magyarországot gazdaságilag a nyugati szomszédnak legalább méltó vetélytársává tenni a legsürgősebb és legmagasabb hazafias feladat.

Hogy ily meggyőződés népünkben gyökeret vert volna, vagy legalább utban lenne a népszerüség elnyerése felé, azt önámitás nélkül nem lehet mondani. Pedig a gazdasági haladás föltételei között ez a tényező nem sorakozik hátrább, mint maguk a materiális kellékek: a természet bőkezüsége, a magánosok munkakedve, élelmessége, takarékossága stb. Mert egy erős közszellem, a mint a nemzeti védelemben küzdő honvéd rozsdás fegyverét megélesiteni, a katonai kiképzést törhetlen kitartással pótolni képes a harcmezőn, ugy a népek gazdasági harcában a természet adományainak intenzivebb kihasználására vezet, az egyénben szunnyadó munkakedvet és számitó takarékosságot feléleszti, még a nembánomságot is agilis élelmességgé varázsolja.

Szükség van a gazdasági közszellem megteremtésére és meg is lehet azt teremteni. Azt a belátást kell köztudattá tenni, hogy a nemzet létjogosultsága egy gazdasági progresszsziójával. A miut e köztudat megerősödik, a boldogulás eszközei magától adódnak, mert a példákat, a melyeket egyesek, az ország egyes vidékei s a külföld nyujtanak, a közszellem szárnyaira emeli és odahelyezi, a hol azok követése a legtöbb sikert igéri. Ezt a sokat emlegetett belátást éppen ugy kell megteremteni, miut minden más megismerést: *tanitás* utján.

Három népszerü és hatalmas pedagogusa van a modern társadalomnak: az *iskola*, az *egyház* és a *sajtó*.

Az iskola kezében van a jövő, s ha a jelen nemzedék már át nem is volna gyurható, a gyermekből parancsszóra azt lehet nevelni, a mit jónak látunk. Már nép- és középiskoláink padjaiban természetellenes, ferde benyomást nyer a gyermek az emberiséget mozgató erőkről. A legigazabban érzett, de helytelenül érvényesülő hazafiasságból hátraforditja fogékony tekintetét a tanitó: a *mult dicsőségéből* táplálja büszkeségét, a helyett, hogy a *jövő feladatait* tolná előtérbe. Ha van oka a magyarnak nemzeti büszkeségre, akkor csak arra a feladatra lehet gondolnia, melyet a modern Európa reá hárit: a mult fényébe csak az a nemzet mélyed, a mely jövőjéről lemondott. Nemcsak a költők és hadvezérek dicsőségét, hanem a közgazdasági haladás uttörőit is magasztos, követendő példaként kell az ifju kedély elé állitani. A hazaszeretetet le kell szurni a légből, a melyben alaktalanul uszik és első parancsául a munkakedvet, szorgalmat, kitartást kell tanitani.

Az állam sincs tudatában annak a mérhetetlen hatalomnak, a mely népiskoláiban, illetve felügyeleti jogában rejlik. Miért nincs a *vidéki népiskolák* ezreinek mindenikében — a helyi viszonyokhoz képest — mintagyümölcsös, veteményes, szőlős vagy virágos kert, méhes vagy selyemtenyésztés meghonositva, a hol a jövő nemzedék milliói ismernék meg évről-évre, hogyan nemesitheti az ember keze a természetnek hazánkban annyira gazdag adományait. Kiszámithatlan az a hatás, a melyet a közvetlen szemléleten és közreműködésen alapuló ismeretek s az ezen ismeretek által felébresztett, most még parlagon heverő hajlamok, képesség, életrevalóság a nemzeti vagyonosságra már rövid tiz év után gyakorolnának, ha meggondoljuk, hogy népességünk 70—75%-a él vidéken, hol tere nyilik — egyéb foglalkozása *mellett* — az őstermelés valamely ágának üzésére, arra, hogy kiemelni segitse a gazdag anyaföldben rejtőző kincseket.

És mind ez nem utópia. Az állam példával saját iskoláiban parancsol (kötelezővé tétel) a többi iskolákban, emlitést sem érdemlő költség mellett 10—15 évi successive keresztülvitt munkával az egész népiskola-intézmény képét átvarázsolhatná és épen a legszegényebb néposztály gazdasági erejét és intelligenciáját alapithatná meg, hiszen a községek, a társadalom maga is elég erős erre, csak utmutatásra és vezetésre van szükség. *Középiskoláink* reformja már tengerét a nyomdafestéknek nyelte el, de igy szó sem esett arról, hogy a *nemzetgazdaságtan* kötelező tárgygyá legyen. Legyen végre az „érett“ fiatal embereknek legalább sejtelme arról, hogy az emberiség létkérdései nem a distichonok mivoltában kulminálnak, hogy az emberi nagyság nem a költők és hadvezérek kizárólagos privilegiuma, s hogy a világot nem csupán a „lelkesedés a szépért“ mozgatja. Hogy a mai oktatás ily ferdén üt ki, abban a történelem tanitása is hibás: a tankönyvek és tanárok a művelődést ritkán méltatják figyelemre s ha igen, a gazdasági viszonyokat nem számitják a művelődés tényezői közé.

Második pedagogusunk, az egyház, sem érdeklődik a gazdasági prosperálás iránt. Pedig azokat, kik kinőttek az iskolából, vagy soha sem is ültek benne, csupán a lelkész képes megközeliteni, mert a sajtó csak néhány százezer ember füléig jut el. A takarékosság és józanság tagadhatatlanul szerepelni szokott a lelkészek ajkain, de többnyire mint üres szólamok, melyek az istentjsztelés más módjai láttára engedékenyen elnémulnak. Pedig ha tudnák az egyházak, mily erő rejlik a tanitásban, a mely a gazdasági boldogulást szolgálja, ha meggondolnák, hogy egyrészt a legborzasztóbb bünöknek a nyomor, ha nem is mindig oka, de melegágya, másrészt a hivek jólétének emelkedése az egyház emelkedését és *egyéb* céljainak sikeres megvalósithatását jelenti, akkor papjaikkal a hivőknek nemcsak lelki, hanem a közvetlenebb anyagi boldogulása megvalósitásán is munkálhatnának s ott, hol a felnőtteknek a pap a tanitója és a templom az iskolája, nemcsak szóval, hanem példával és segitséggel mozditanák elő a nép munkájának produktivitását.

A legutolsó, de legsulyosabb szemrehányás a *sajtót* terheli, mert az trónol a legmagasabban, s egyházat és iskolát egyaránt befolyásolni, korrigálni képes.

A magyar sajtó, a mely a közszellemet nemcsak befolyásolja, hanem szinte félelmetes hatalmával valósággal teremti és irányozza, szintén nem jutott még a gazdasági létkérdés tudatára. A sajtó, a mely nemcsak egyes cikkeivel, hanem egész, minden szavát átitató szellemével: a hazafias, a nemzeti, a liberális stb. eszmét szolgálja, a közgazdasági eszmét, azt a meggyőződést, hogy a nemzet anyagi boldogulása a legsürgősebb és a puszta lét kérdésével csaknem azonos problema, nem érzi, nem érezteti és

---

TÁRCZA.

Móra István.

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Irta: Haller Jenő.

Sem a művészek, sem a kritikusok nincsenek voltaképpen tisztában azzal, hogy milyen álláspontra helyezkedjenek a szecesszióval szemben.

Megvigyázhatjuk, hogy a recenzensek itélete végső eredményében oda lyukad ki, hogy hát iszen furcsának elegendő furcsa, gyakran (bogy ne mondjuk m i n d i g) groteszk is ez a szecessziós stilus, de van benne valami sajátszerü, valami meglepő, uj, a mi, ha nem is ragad el, de leköti a figyelmet; a mi nem rut, de nem is szép; a mi sokszor lanyar, de azért ideig-óráig izleletes; és ez az — eredeti, individuális felfogás, a mely annyiféleképpen nyilatkozik meg, a hány művészlélekben fogamzik meg a szecesszió Mammonjának való hódolás gondolata.

Hóditó utra kelt ez a jövevény.

Irók, képfaragók, képirók, kritikusok, mindenki és minden zászlaja alá szegődik, kevés kivétellel.

S e között a kevés között találjuk Móra Istvánt is, ezt az i g a z i és i g a z á n m a g y a r iró-mestert, a kit most már sokan, nem sok tulzással, „második Arany János“-nak kereszteltek el.

És bizvást mondhatjuk el, hogy — joggal.

Egészen bátran, tartózkodás nélkül merem mondani és papirra vetni azt a tényt, bogy Móra produktumai p á r a t l a n o k ma a magyar irodalomban, abban a keretben s olyan zsánerban, a melyben mozog és a melyben dolgozik s babérait aratja.

Móra népies szellemben irja rajzait, a melyek tárgyát a magyar nép életéből lesi el.

Micsoda klasszikus rajzok.

Ha egy falusi idillt ábrázoló festményt látunk, a melyben a népies elementumok plasztikusan domborodnak ki; a mely magyar, törzsgyökeres magyar motivumokból van megkonstruálva; a melyen a legköltőibb, legmesterkéletlenebb harmónia ömlik el; a mely nemes egyszerüségével szivünkig hat, vérünket kellemesen bizseregteti meg — ez Mórának minden prózai költeménye . .

Csupa szin, báj, erő, fenség, összhang és módlelett való — egyszerüség.

Ez a nyitja az ő müvészetének.

Talán ő az egyetlen, a kiben a fontoskodó arcu „kritikaszterek“ csak jót, szépet és igazat találnak.

Csodálatos isteni adomány!

Mint a hogyan a festő egy-egy jelenést olyan varázslatos módon örökit meg vásznán, mintha csak oda l e h e l t e volna: olyan kecsesek, finomak, szubtilisak az ő képei is.

Nincsen azokban affekció, hatásbajbászat, csak szeplőtelen — természetesség.

Nem az a vaskos, Guy de Maupassant-féle, vagy az a drasztikusságig erős Balzac-féle naturalizmus ez.

Valami más, valami simább, olvadékonyabb; olyan, a mely feltétlen elismerésre és őszinte magasztalásra ápellálhat.

Diszkréten lágy és csodásan igaz érzések jutnak minden egyes sorában kifejezésre.

Nem tudjuk, bogy azt bámuljuk-e benne inkább, hogy milyen hüen tükrözi vissza a boldog- vagy boldogtalanságában vergődő szivnek mindon mozzanatát; vagy azt, hogy milyen bájosan festi meg a falusi életet a legváltozatosabb frázisaiban; vagy azt, bogy mihez ért jobban: a hangulatkeltésbez-e, avagy a lélekállapot megrajzolásához . . .

Egy igazán befejezett, kiforrott iró ő, a kinek a zamatos magyar-nyelv s a kifejezések választékossága is teljesen birtokában vannak.

Nem keresi a szót, mert hisz' ez megérzenék a mondatokon.

Egyszerre pattan az ki agya velejéből.

De a rutinhoz méltó, a megfigyelő tehetsége is.

A mit, a hogyan meglát, azt és ugy reprodukálja. (Ebben talán csak Jakab Ödönt hasonlithatnám össze vele, a ki „Marosszéki történetek“ cimü novellagyüjteményével elárulta éles és szabatos megfigyelő-tehetségét!)

Ha természeti képet fest, nem pedánskodik, mint Bársony István, ha lélekállapotot rajzol, vagy erősebb lelki konvulziókat, — nem részletez annyira, mint Pekár Gyula.

A műértő a detailirozásban is talál gyönyörüséget, a laikus olvasó csak az érdekes és jellemző párosbeszédekbon, ha azok tartalmasak, kifejezők.

Valami szerencsés oldala irói kvalitásainak az is, hogy mig leirásai precizek és hüek, addig diálógusai elevenek, megkapók.

Nagy drámai erő és lendület található némelyik rajzában. Nem szerkeszt hasábos bevezetéseket, hanem egyszerre a dolog mélyére „in medias res“ hatol.

Reflexiói nincsenek. A mi megjegyezni valót talál, azt szükszavuan, dióhéjban, paraszt észjárással, — akár Arany János — nagyon rövidesen teszi meg.

Némelyik tárcájában olyan mozgalmas élet van, mint egy-egy klassikus szinműben.

Alakjainak szájába, azok jellomvilága szerint, apró, de tömör mondatokat ad. Nem sokat okoskodnak, hanem magyar gondolkodás szerint cserélnek eszméket.

Igazi, magyar lélekről lelkedzett parasztok; olyanok, a milyeneknek a gondviselés teremtette őket; nem emberfelett való, fantasztikus figurák, a kik lehetetlen dolgokra is vállalkoznak, hanem törülmetszett, reális emberek.

Szólhatnánk még valamit stilusáról is.

De mit?

Legfeljebb azt, hogy magyar szellem, magyar temperámentum lüktet minden egyes betüjében.

Képei, hasonlatai könnyen érthetők, világosak, vagy legalább is mindig áttetszők.

Metáforákat ritkán használ, de ha szükségét látja, mint helyénvalót alkalmazza.

Az idegenszerüséget kerüli. Nem folyamodik soha más nemzetbez, más nép nyelvéhez, ha összehasonlit, jellemez, vagy boncol.

Mondatai tömörek és szabatosak. Kifejezései eredetiek, változatosak s majdnem mindig fordulatosak. S e z e k b e n közeledik annyira a „magyar Shakespere“-hez.

Csodálatosan széleskörü a frazeológiája.

Minden rajzában egy-egy uj, zamatos magyar tájszót, példázatot, vagy közmondást találunk.

És e z a duskálkodás, hogy ugy mondjam, ez a kincsekben való gazdagság, ez a legnagyobb ereje, dicsősége és erénye, — ez éppen egyik s talán e g y e t l e n gyöngesége is.

Kissé (ugy érezzük), szertelenségig viszi ezeknek a felhasználását, mert csak ugy hemzsegnek kompozicióiban, (mint az én ösmertetéseimben az idegen szavak!!) S bár a jóakaró méltató szemet huny is felettük, nem ugy a — gáncsoskodó, a ki azonban e l f o g u l t s á g á n á l fogva nem lehet irányadó.

Bár kedvesek, odaillők, jellomzetesek és az ujság ingerével hatók ezek a nép ajkáról ellesett kifejezések, szerintünk, ugy hiszszük, csinján kell bánni velök, mert a szükséges jó gyönyörködtet és esztetikai élvezetet nyujt, ellenben a tulhajtott jó — bánt.

Ennyit Móra Istvánról?

Még csak azt kivánom, bogy mindenki olyan lángoló lelkesedéssel rajongjon müveiért, mint csekélységem és méltányolja mindenki l e g a l á b b a n n y i r a, művészi talentumát, a mint M. megérdemli. Ez lesz az ő legeszményibb erkölcsi honoráriuma!!

nem szolgálja. Pedig az igazságot ismeri, tudnia kell, hiszen szemét nyitva tartja és mindennap regisztrálja mint enyésznek a gazdaságilag gyönge és mint hatalmasodnak a gazdaságilag erős nemzetek. A sajtó, a mely látja, hogy egy nagy megye népének rabszolgamódra kell a nyár tikkasztó hevében robotolni, csak azért, hogy egyetlenegy angolnak vagy németnek milliókkal dijazott találmányi szabadalmát letörleszsze: miért nem küzd teljes erejével a nemzeti aluszékonyság és nembánomság ellen, miért nem lobogtat legalább annyi lángot inferiozitásunk fölött való felbőszülésében, mintha egy germanizmust próbál az akadémia meghonositani?!

A sajtó tudja mit kell tennie — csak akarnia kell.

Dr. Fazekas Oszkár.

Még egy szó az orvosokról.

A zalamegyei orvosszövetség gyülést tartott Keszthelyen. Nagy-Kanizsáról is kevesen jelentek meg és a gyülés általában nagy részvétlenség mellett folyt le. Bemutattak néhány kidolgozott elaboratumot, bankettet ültek és azután széjjelmentek. Ez a gyülés is egy csepp volt az orvosok nagyszámu mozgalmainak tengerében, s mivel ez a tenger is kevés eredménynyel ostromolja hullámaival az állam hajóját, egy megye orvosainak szükkörü mozgalma, a keszthelyi gyülés, ez a kis csepp még kevesebb zavart csinál. Átka már az az orvosi karnak, hogy bármennyit beszél, nem hallgatnak rája. A dijnok, a korcsmárosok, körjegyzők, tanárok gyülésezései valamelyes eredménynyel mégis szoktak járni, csak az orvosok nem érnek el semmit. Nyakukon ül az indolencia és viselik a sulyát. Hogy mi lehet ennek oka, nem is sejthetjük? Hogy a kikre a legnagyobb szüksége van az embereknek anyagi javadalmazással, azokat becsülik meg a legsilányabbul? Avagy tán épen az orvosi hivatás nélkülözhetetlenségére vezethető vissza ez az állapot? A nemzetgazdaság tudományának van egy hibás elmélete, mely szerint rendesen azon javak ára a legkisebb, melyek nélkülözhetetlenek. Ez az elmélet azért hibás, mert nem veszi tekintetbe a jószág ritkaságát. Azt, hogy „rara cosa, cara cosa". De tán az orvosok helyzetének megokolására passzol ez a rossz teoria. Mert az orvosoknak tényleg nagy okuk van, hogy saját érdekükben felemeljék szavukat. Azaz, hogy a legnagyobb részének van rá oka. Mert az orvosok helyzetének megitélésénél disztingválni kell. Különbséget kell tenni a városi és a falusi orvosok között. Volna egy harmadik osztály is, a professzoroké, de rólok ne es-ék szó; ők urak, palotákban laknak, könnyen szerzik a pénzt, mint a börziánerek, a nélkül, hogy ki volnának téve a vesztés esélyeinek. Csak az első két osztályról akarunk beszélni. A városi orvosok legalább nagyjában nem panaszkodhatnak. Rendszerint van valamelyes fix javadalmazással járó állásuk és mindnyájan háziorvosok. Mint ilyeneket, fizetik őket tisztességesen, pontosan, mert az orvosának senki sem marad adósa. (!) Alig kellett valakit az orvosi honoráriurn meg nem fizetése miatt beperelni. (?) Senki sem kivánkozik rossz hirbe keveredni az orvosok előtt, mert gondol kedves egészségének jövendő változásaival. Az orvosok száma pedig általában sem tulsok. Sőt aggasztóan apad. Ha igy folytatódik a csökkenés, a sor előbb-utóbb rá fog kerülni a borbélyokra. Ezen csekély szám eloszlása is eléggé egészséges. A városokra is annyi jut belőle, a mennyire a népesség nagysága szerint szükség van és a mennyi megélhet.

A mi az anyagi és szellemi termelés annyi ágának aggasztó mizeriája: a tultermelés, megkimélte az orvosokat. Hogy ez a körülmény üdvös dolog-e a közegészségügyre nézve, az más kérdés, de miut az orvosok zsebügye, rájuk nézve mindenesetre kedvező.

Ime a városi orvosok helyzetét ezen fennt elősorolt körülmények fennforgása, ha általában nem is fényessé, de legalább türhetővé teszik. Annyira türhetővé, hogy ők nem szorultak rá ez idő szerint semmiféle állami támogatásra, mert a maguk erejéből is eléggé boldogulni tudnak.

Más a kép, ha a falusi orvosokra vetjük tekintetünket. A mellett, hogy mint intelligens emberek, el vannak temetve a müveletlenség egy-egy Szaharájába, hogy meg vannak fosztva mindazon apróbb életörömöktől, melyeket a városok élénkebb társas és gazdasági élete nyujthat — sanyaruan állanak a fizetés dolgában is. Nem akarjuk ezt a kérdést ismét és ismét részletezni. Eleget irtak róla mások is, de mi is. Tudjuk, hogy 40 krajcárért zivataros éjjel is ki kell szekerezniök a hetedik puszta falu határába, hogy ez a 40 krajcár sem bizonyos, mert szegény a nép és lekönyörgi, hogy nevetségesen csekély a körorvosi fix fizetés és ez sem jár ki pontosan, mert ha üres a ládafia, hiába kiáltoz az orvos, e mellett falun laknak gyermekeik taníttatása drága pénzbe kerül stb. stb., szóval, hogy ők diplomájukkal odajutottak, a hova egy szorgalmas suszterlegény eljuthat diploma nélkül.

Nos hát ez a kép nem vonz senkit. Ki bolond, hogy beleálljon ebbe a keretbe? A pályát választó ifjuság elkeseredve fordul el tőle és másfelé veszi az utját. Az egyetemeken évről-évre apad az orvosnövendékek száma. Maholnap kongani fognak az ürességtől a klinikák termei. Mert az orvosi tudomány varázsa még nem elég, hogy egész vagyont, hosszu időt meg egy darab ifjui erőt áldozzanak a sivár jövőért. Tanulmányaikban az orvostanhallgatók elé gördül a legtöbb akadály. Természetes tehát, hogy a sok vesződségért kárpótlást akarnak a jövőben, s ha erre semmit nem számithatnak, nem vágnak néki a tanulmányi évek rögös utjának.

Ez a következménye annak az indolenciának, melyet az intéző körök a falusi orvosok mostoha sorsával szemben tanusitanak. És rettenetes az a kép, mely ránk veti árnyékát a jövőből, s a mely biztosan ki fog alakulni, ha a mostani állapotok meg nem szünnek. A közegészségügy államositásától várható csupán a megváltás. Ez pedig csak akkor következhetik be, ha az állam leveti közönyét és az orvosok még erélyesebb akciókat inditanak a maguk érdekében.

Városi zenekar.

A zene az a világnyelv, az a volapük, melyet minden világrészben megértenek. Azért is a zenei kiképeztetéssel minden országban, minden nagyobb városban komolyan foglalkoznak. Az ember mindenütt szereti a zenét élvezni, azért a zene egyuttal hatalmas nevelési eszköz. De nemcsak a családnak nevelési tényezője az, hanem az egész társadalomnak, a városoknak is.

Ott, hol katonai zenekarok nem léteznek, a városok mindenütt gondoskodtak arról, hogy zenekarok alakuljanak, melyeket vagy a városok segélyeznek, vagy melyeket közvetlen a városok tartanak fenn. Igy van ez a közel Horvátországban, Kaproncán, Varasdon és Sopronban, igy van ez a bányavárosokban stb. Mi is már több izben fölvetettük a városi zenekar eszméjét. De az ügyről szokás szerint illetékes körökben hallgattak, előkelő közönynyel vállat vontak és az illetéktelen beavatkozás felett napirendre tértek, mert van nekünk elég bajunk az aktákkal és reprezentálási ügyekkel. Egyszerre aztán a fővárosi sajtó vetette fel a „rezes banda" eszméjét és a tárgy hirtelen aktuálissá vált. Mikora rezes banda először hallatta a korybantusi lármával inscenált indulóit, hát bizony rámondhattuk, a mit a kis gyerekek szoknak mondani vizsga alkalmával: nagy a pucc, semmit tudsz. Egyenruha, hangszer csillogott, de a zene . . . . Szebb volt a tollazat, mint a hang — tehát nem is lett a madarak (illetőleg a zenekarok) királya, nem számitva azt, hogy a legrégibb, legelavultabb darabokat huzogatták elő. Ezóta folyton „keseritenek" bennünket és játékukkal ellenszegülnek minden jó izlésnek, esztétikának. De füstbe ment már az a reményünk is, hogy egyesülve a jobb tüzoltóbandával, jó vezető mellett jó zenekart kapunk; sőt azóta a tüzoltó zenekar is tanult a társától. Ha ilyen szépen haladunk ezen a téren is, hát nemsokára elhagyjuk a szomszéd falvakat. Pedig most még jobban szükség lenne jó városi zenekarra, mint valaha. Az Egyletkertet átveszi a város és talán valamivel jobb karba is hozza, mint a milyenben most van, kell tehát, hogy egy ilyen sétahelyen időnként — például hetenkint kétszer — megfelelő, kifogástalan zene is legyen, a mely nem megkeseritené, hanem felviditaná kicsit ezeket a zajgó kedélyeket.

Addig is kivánatos volna, hogy a „rezes banda" ne keseritsen bennünket izléstelen kürtölésével. A zene olyan valami, a miből „vagy minden vagy semmi." Vagy hallunk rendes zenét, vagy semmit. Nem szabad az Egyletkertet, a melyet még a tanács is egyedüli üdülőhelynek tekint, még jobban elhanyagolni és izléstelen zenével, meg hanyag kezeléssel annyira alásülyeszteni, hogy oda intelligens ember be ne mehessen!

Vagy talán az Egyletkertből is Zöldfát akarnak csiuálni?! Közel van hozzá!

HIREK.

— **Koronázási ünnepélyek.** A főgimnázium Gyakorló Iskolája junius 8-án d. e. $^1/_2$11 órakor hazafias ünnepet tartott, záró üléssel egybekötve, a következő müsorral: 1. Megnyitó Mozart Titus c. operájából. Előadja az ifjuság zenekara. 2. Ünnepi beszéd. Mondja Ecetes József a Gy. I. elnöke. 3. Éji dal Marschnertól. Előadja a ifjuság énekkara. 4. Himnusz Vörösmartytól. Szavalja Bartha József, 6. o. t. 5. Il trovatore Verditől. Ábránd. Előadja hegedün Sauermann József, 5. o. t. cimbalmon kiséri Sauermann Mihály, 3. o. t. 6. Beszámoló a Gyakorló Iskola ez évi müködéséről. Felolvassa Vajda Béla a Gy. I. főjegyzője. 7. A walesi bárdok Aranytól. Szavalja Német György, 7. o. t. 8. Magyar népdalok Belicay Gyulától. Előadja az ifjuság énekkara. 9. A pályázatok eredményének kihirdetése. 10. Megbuktam Földes Imrétől. Szavalja Plander Boldizsár, 7. o. t. 11. Vig dal támad. Induló. Előadja az ifjuság ének- és zenekara.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ifjusága junius 8-án az intézet nagytermében délelőtt 9 órakor koronázási emlékünnepséget tartott a következő müsorral: 1. Himnusz. Énekli az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Dukász Miksa k. o. t. 3. „Királyhimnusz" Vörösmartytól. Szavalja Lewin Samu a. o. t. 4. „Ábránd Proch és Popp témájáról". Előadja luvolán Ehrenstein Győző k. o. t., zongorán kiséri Sterneck Zsigmond zenetanár ur. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Pollák Manó k. o. t. 6. „Petőfi a Hortobágyon", melodráma Váradi Antaltól. Szavalja Fein Vilmos, hegedün és zongorán kisérik Büchler Mór és Schwarz Károly a. o. t. 7. „Könyörgés" Erdélyitől, szavalja Rosenstein Gyula k. o. t. 8. „Induló". Előadja az ifjusági ének- és a zenekar.

Az állami elemi iskolák összes növendékei a városház nagytermébe vonultak. Ott Szalay Sándor igazgató méltatta a koronázási ünnepély jelentőségét.

Az állami polgári fiu- és leányiskola növendékei az intézet rajztermében gyülekeztek a nap megünneplésére.

Az izr. elemi- és polgáriskola növendékei az intézet rajztermében tartották meg az ünnepélyt. A beszédet Kertész József tanár mondotta.

— **Plébános installációja.** Junius 2-án tartotta bevonulását Tótszentmárton községbe Kádia Imre plébános. Jó hirneve megelőzte jöttét s igy nem csodálható, hogy fogadtatása igazán nagyszerü volt. Tótszentmárton, Tótszerdahely és Molnári községek intelligenciája — felekezet különbség nélkül — várta a kotori révnél a fiatal papot, a kit Domboruból a jó barátok és ismerősök egész serege kisért. A váratlan és impozáns fogadtatás láthatólag meghatotta a fiatal plébánost, kit Márkus Sándor molnári áll. isk. igazgató fogadott szép magyar beszéddel, melyre Kádia Imre szintén magyarul felelt. Azután megindult a menet a népek sokaságától kisérve. Harangzugás fogadta az ünnepi menetet Tótszentmártonban, a melynek lakósai örömmel üdvözölték Kádia Imrét ama reményben, hogy megszereti szép magyar nyelvünket és magyaros szellemben fogja érvényesiteni tehetségét a népoktatás körül.

— **A pécsi püspök zsidó templomnak.** Hetyey Sámuel pécsi püspök a görbői zsidó templom épitési költségeire kétszáz koronát ajándékozott.

— **Adakozó főpap.** Báró Hornig Károly veszprémi püspök, midőn bérma utjában a mult héten Csurgón is megfordult, a csurgói tüzoltó-egyletnek 100 koronát, a tanitóképző-intézet ifjusági segitő-egyesületének 200 koronát ajándékozott. A nemeslelkü főpap jótékonysága már annyira ismeretes, hogy nem szorul dicséretre.

— **Gutenberg-ünnepély.** Városunk nyomdászai dicséretes buzgalommal igyekeztek megülni atyamesterük, Gutenberg János emlékét, amennyiben Pünkösd vasárnap Palinban ünnepélyre gyültek össze, s körükbe hivták a sajtó barátait, kik azonban nem igen mutatkoztak az ünnepélyen. Hirschel Alajos ünnepi megnyitója után, Kakas Ágoston szavalta el Moróc J. „500 év" cimü költeményét. A nagy feltaláló emlékét Kirchknopf Károly méltatta tartalmas felolvasásában; majd Stánitz József szavalta el „A sajtó és a betük" c. költeményt. Ezt követte Zálesz János felolvasása „A nyomdászat fejlődéséről hazánkban", külön fejezetben méltatván városunk ez irányban való részvételét, s végül Bánekovits György szavalta el „A Bünbak" cimü költeményt. A lelkes nyomdászok ugyan több közönséget érdemeltek volna, de a jelenlévők is pazarás mulatsággal pótolták ki azt, ami a részvételben hiányzott. A palini vendégfogadó olcsó és nagyon izletes étkeivel s italaival hozzájárult a jó hangulathoz.

— **Adakozások a Gutenberg-ünnepélyen:** N. N. 3 kor., Szivos Imre és neje, Reichenfeld, Ofenbeck Károly, Mondschein Imre, Stern Károly, Kasztl Jakab, N. N. huszár-őrmester, Kiss huszár-őrmester 1—1 kor., Farkas Jenő, Sörlei 2—2 kor., Weisz Lajos, Weisz Ferenc 10—10 kor., N. N., K. L. 2—2 kor., Weisz Antal, Werhás Gusztáv, N. N., N. N., özv. Halász Elekné, Füzéri, Ruesz 1—1 kor. Az adakozóknak hálás köszönetet mond ezuton a Szakegyesület.

— **Tiz éves találkozó.** Az ifjukorban kötött barátságot sem idő, sem távollét nem lazitja meg. Erről tettek tanuságot a helybeli keresk. iskola azon tanulói, kik az intézetet 1890 ben végezték el. A közös tanulmányok emléke, az iskolában elszenvedett közös bánat és az ott átélt közös öröm érzete ébren tartotta bennök a barátság érzetét is és megérlelte bennök az eszmét, hogy Pünkösd vasárnapján találkozzanak és ujból megpecsételjék a tiz évvel ezelőtt kötött baráti frigyet. F. hó 3 án este 8 órakor gyültek össze a „Casino" termében társasvacsorára. Jelen voltak: Berger Rezső Fiume, Barta Rezső Bpest, Balázs Márkusz Bpest, Biró Arnold Bpest, Bürgner Béla Belovár, Deutsch Aladár Szigetvár, Kleinfeld Ignác N.-Kanizsa, Kertész Bódog Bpest, Öszterreicher Ödön Tab, Rosenberg Oszkár N.-Kanizsa, Roth Jakab N.-Kanizsa, Schwarz Benő Kapronca, Schwarz Lajos Körös, Spitzer Zsigmond Bécs. Távolmaradásukat kimentették és a megjelenteket levél és táviratilag üdvözölték: Andor Pál Bpest, Bettlheim Emil Bpest, Bükki Sándor Bpest, Deutsch Izsó Grác, Jutkovics Géza Bécs, Mikó György Letenye, Münz Jenő Grác, Radó Róbert Klagenfurt, Radó Aladár Orsova, Dukász Gyula Bpest, Laufer Mór Csurgó, Lugosi Miklós Orsova. Grünhut Henrik ur az izr. hitközség alelnöke, gyászára való tekintettel, banketten nem jelenhetett meg. E fölötti mély sajnálkozásának a rendezőségnél adott kifejezést. Továbbá dr. Rothschild Jakab iskolaszéki elnök, dr. Neumann Ede főrabbi, Bun Samu igazgató, Kellert Lajos és neje, Kertész József és neje, Alpár Mór tanárok, dr. Villányi Henrik és Révész Lajos mint a sajtó képviselői. Felköszöntőt mondottak: Kleinfeld Ignác az iskola fentartóra és az iskolaszéki elnökre, Berger Rezső a tanári karra, Bun Samu a tanitványokra, Schwarz Lajos a jelenlevő hölgyekre, dr. Villányi Henrik a barátságra és dr. Neumann Ede főrabbira, dr. Neumann Ede a kereskedők ideálizmusára, dr. Rothschild Jakab az iskolák kulturmissziójára, Spitzer Zsigmond a sajtóra, Schwarz Benő a találkozók rendezőire, Révész Lajos a sajtó nevében köszönetet mondott és Roth Jakab a barátság további fenállására üritette poharát. Holnap ismét az élet szabad versenyében fognak küzdeni azok, kik megnyitották a barátság frigyét, támogatva azon tudattól, hogy igaz a közmondás: „Segitsetek egymáson és az Isten is megsegit benneteket."

— **Az első esküdtszéki tárgyalás** alkalmával, mely tudvalevőleg folyó hó 15-én fog megtartatni, csak jogygyel lehet a törvényszék tárgyaló termébe lépni. A jegyek a tárgyalás napján reggel 8 órakor fognak kiosztatni a törvényszéki irodaigazgató által az elnöki irodában, mintegy 100 drb. Aki tehát jelen akar lenni a tárgyaláson, ugyancsak friss legyen, hogy bejuthasson.

— **A soproni tornaverseny.** Egészséges testben, egészséges lélek, állitja a tornászók régi közmondása. Ma már Kanizsán még a legszenvedélyesebb alsósjátékosok is belátják, hogy a torna az egészség lentartására mily üdvös. A Pünkösd vasárnapján Sopronban megtartott országos tornaversenyre a helybeli tornaegyesület mintegy 14 tagja Pongrác Adolf tornatanár vezetése alatt jelentkezett és Sopronba el is utazott. De az időjárás megmásithatatlan akaratának ugy tetszett, hogy Pünkösd vasárnap délutánján erős zápor hullott, melynek következtében a gimnászták programmja pocsékká lett. A mi tornászaink egy része haza sietett, néhányan Bécsbe rándultak ki, csak Pongrác Adolf és Weisz Bódog tartották ki. Ők mentették meg a helybeli tornaegylet zászlajának koszorúját, melyet legott a versenytéren tüztek a zászlóra. Valamikor a tornázási kedv Nagy-Kanizsán élénkebb volt, mint jelenleg. Ki nem emlékszik arra a nagy tornaünnepségre, melyet a mi városunkban a 70-es években tartottak meg. Két provizóriumbeli posta- és távirdatiszt élesztette akkoriban bennünk a gimnásztikára való kedvet. Most már az ég se kedvez ennek a sportnak. Tornászaink pedig szivleljék meg a közmondást: waterproof nélkül tornaversenyre ne menj!

— **A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara** csütörtökön, 1900. évi junius hó 7-én délután $^1/_2$4 órakor, a kamara saját üléstermében rendes közös ülést tartott.

— **Halálozás.** Ifj. Blau Károly magánzó, a helybeli társadalom ismert alakja, f. hó 4-én 77 éves korában meghalt. Halálát özvegyén kivül két gyermeke és számos rokonság gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. ifj Blau Károlyné született Ranftl Genovéva a saját, ugy gyermekei Józsa férjezett Eflenberger Ágostonné és Rezső nevében fájdalomtelt szivvel jelenti szeretett férje, illetve atya, nagyatyának ifj. Blau Károly urnak, folyó hó 4-én délután $^3/_4$4 órakor életének 77-ik, boldog házasságának 32-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme folyó évi junius 6-án délután 4 órakor fog saját házából az izraelita sirkertben örök nyugalomra tétetni. Nagy-Kanizsa, 1900. évi junius 4. Béke hamvaira! Eflenberger Ágoston mint vő Barta Rezsőné mint menye. Perkó Viktória Barta Mariska és Magdolna unokái. Csendes részvét és koszoruk mellőzése kéretik.

— **Szecesszió.** A 19. század ezen utolsó divata nemcsak a müvészetben, hanem a mindennapi életben is megnyilatkozik. Ezt bizonyitja az az érdekes, nem mindennapi látványosság, a melynek mult szombaton délelőtt, midőn lapunk már ki volt nyomva, tanui voltak azok, akik épen akkor a piacon tartózkodtak, de a mely a korzónak közönségét is oda vonzotta. A Blau-féle ház tetején ugyanis egy fiatal malac szaladgált és látszólag nagyon jól érezte magát ott a magasban mindaddig, a mig egy ember a közönség élénk tetszése közt le nem hozta onnan. — A malac ugyanis a padláson volt elszállásolva és az ablak mellett álló ládán át jutott ki a szabadba. — Hát nem szecesszió ez?!

— **Kérelem Zalavármegye kántortanitóihoz.** Elközelgett az az idő, midőn a nyugdijtörvény revizió alá kerül. Hogy a jelenlegi milyen sérelmes volt reánk, kántortanitókra nézve, azt mindegyikünk tudja. Azért tenni is kell valamit! Mutassuk meg, hogy mi is vagyunk, mi is oly tényezői vagyunk a társadalomnak, kikkel számot kell vetni! Saját jól felfogott érdekünk kivánja tehát, hogy ügyeinket behatóan megbeszélve, elő-

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen Minták kiválasztására, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem bloosok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.
Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

adhassuk panaszainkat, kérve azoknak orvoslását. Ennélfogva teljes tisztelettel arra kérjük igt. kartárs Urakat, hogy ezen ügynek megbeszélése végett f. é. junius hó 21-én d. e. 9 órakor Zala-Szt.-Mihályon az iskola-helyiségben tartandó kántortanitói értekezletre megjelenni sziveskedjenek, hogy határozatunkról már a f. é. julius hó 5 én tartandó megyei tanitógyülésen referálhassuk s ennek támogatásával felszólithassuk az ország összes tanitó-egyleteit, összes kántortanitóit hasonló értelembeni ténykedésre, mert ha mi nem teszünk érdekünkben valamit, más bizony még ugy sem fog tenni; „néma gyermeknek pedig édes anyja sem érti a szavát." Zala-Szt.-Balázson. 1900. május hó 30. Hugauff Ede, Selmeczy Imre, Németh Jenő.

— **Tombola.** Pünkösd hétfőjén tartották a harmadik „rendes évi" tombolát a népkonyha és óvódák javára a főtéren, vagy ha ugy tetszik Erzsébet-téren. A huzás d. u. 4 óra tájban kezdődött Deák Péter főkapitánynak, mint politikai biztosnak jelenlétében és nem volt bijján vidám jeleneteknek. — Az első nyerő mintegy fél óra mulva jelentkezett és azután a többiek jöttek egymás után kettesével, sőt hármasával is. Nyertesek voltak: Hirsch Lotti fehérvarrónő (ezüst evőkészlet), Looser József déligyümölcskereskedő (varrógép). Fabiánics Blanka k. a. (női arany-óra), Tanclberger Ferenc vasuti „lámpista" (függő-lámpa), Herceg Mihály cipész-inas (desszert-tál) Krauth Margit k. a. (porcellán edény), Milhofer Dezső ker. isk. a. o t. (szecessziósan kifestett „tulipános" láda), Goleuszki János polg. isk. tanuló (ezüst óra), Szabó Kálmán gimn. tanuló (egy vég vászon), Nagy Lajos rendőrtizedes (tea-szerviz). Helyes lenne, ha a legközelebbi (IV) tombolán más tárgyakkal örvendeztetné meg a rendező-bizottság a közönséget, mert már 3-szor voltak ugyanezen tárgyak és elvégre mindenben jó a változatosság.

— **Kérelem a kassai m. kir. gazdasági tanintézet volt hallgatóihoz.** A kassai m. kir. gazdasági tanintézet ez év folyamán tölti be negyedszázados fennállását. Ez alkalomra az igazgatóság egy „Emlékkönyv" megszerkesztését is tervbe vette, melynek keretébe a tanintézet eddig végzett hallgatóinak névsorát, jelenlegi állását és tartózkodási helyét is felvenni szándékozik. Ez uton is felkérjük tehát az illető urakat, a kik ezideig nem jelentkeztek, sziveskedjenek magukról életjelt adni és a fent jelzett adatokat nevezett intézet igazgatóságához minél hamarább beszolgáltatni.

— **A becsületes találó.** Minden elveszett tárgyról kibocsátott rendőri hirdetésben olvassuk, hogy a becsületes találó adja át stb. de ritka eset, hogy a találó erre az elnevezésre rászolgál. De mégis! Pünkösdhétfőn Kálovics Ferenc kiskanizsai földmives elvesztett a „Zöldfa kert"-ben egy százas bankót, bejelentette ez esetet a rendőrségnél és két nap mulva már a rendőrség kézbesithette neki a becsületes találó által átadott ropogós százast. Tehát néha mégis akad egy-egy fehér holló.

— **Élő-halott.** Kovács Sándor alsózsidi illetőségü, helyben lakó kocsisnak 22 éves csinos neje, Rezi Anna, f. hó 5-én megőrült; rendőrségünk beakarta szállitani a közkórház megfigyelő osztályába, de hát ilyen a nagykanizsai közkórházban nincs és ott nem vették fel. Mivel pedig az orvosok a szerencsétlen nőt közveszélyesnek minősitették, kénytelen őt a hatóság mindaddig, mig a belügyminiszter valamely tébolydába való elszállitását nem engedélyezi, felfogadott emberekkel őriztetni. Itt méltán kérdezhetjük, miért épitettek kórházat, ha egy az emberiségre veszélyes személyt ott még csak ideiglenesen sem lehet elhelyezni?

— **Dr. Ruzsicska Kálmán** kir. tanfelügyelő kéri „Beszédek a tanügy és társadalom köréből" cimü munkára vonatkozó, még künn levő gyüjtőivek beküldését, mert a könyv szétküldése már a hét folyamán fog eszközöltetni.

— **Vizsgálatok sorrendje.** A nagykanizsai izr. hitközség által fentartott elemi, polgári és felső ker. iskola évzáró vizsgálatainak sorrendje az 1899/1900-iki tanévben: Junius 11-én d. e. f. ker. isk. III. oszt. szóbeli érettségi vizsgálatok, d. u. f. ker. isk. III. oszt. szóbeli érettségi vizsgálatok, 12-én d. e. f. ker. isk. III. oszt. szóbeli érettségi vizsgálatok, d. u. f. ker. isk. III. oszt. szóbeli érettségi vizsgálatok, 13-án d. e. f. ker. isk. III. oszt. szóbeli érettségi vizsgálatok, 15-én d. e. polg. isk. I—IV. oszt. 11 órakor testgyakorlat, 19-én d. e. f. ker. isk. I. oszt. hittan, ker. isme, francia, német, magyar, 19-én d. e. f. ker. isk. II. oszt. jogi és közg. ismeretek, könyvvitel, ker. számtan, mennyiségtan, történet, 20 án d. e. f. ker. isk. I. oszt. történet, földrajz, fizika, mennyiségtan, keresk. számtan, 20-án d. e. f. ker. isk. II. oszt. hittan, francia, német, magyar, földrajz, áruismeret, 21-én d. e. el. I. isk. I. oszt. az összes tantárgyakból, 21-én d. e. el. f. isk. I. oszt. az összes tantárgyakból, 21-én d. e. polg. isk. I. oszt. az összes tantárgyakból, 22-én d. e. el. I. isk. II. oszt. az összes tantárgyakból, 22-én d. e. el. f. isk. II. oszt. az összes tantárgyakból, 22-én d. e. polg. isk. II. oszt. az összes tantárgyakból és ének I—IV., 23-án d. e. el. I. isk kézimunka kiállitás, 24-én d. e. el. I. isk. III. oszt. az összes tantárgyakból, 24-én d. e. el. f. isk. III. oszt. az összes tantárgyakból, 24-én d. e. polg. isk. III. oszt. az összes tantárgyakból, 25-én d. e. el. I. isk. IV. oszt. az összes tantárgyakból, 25 én d. e. el. f. isk. IV. oszt. az összes tantárgyakból, 25-én d. e. polg. isk. IV. oszt. az összes tantárgyakból, 26-án d. e. polg. isk. irásbeli magánvizsga, 27 én d. e. el. f. isk. magánvizsga, 28. d. u. polg. isk. szóbeli magánvizsga, 29. istentisztelet d. e. 8 órakor.

— **A Ker. Nőegylet estélye.** A „Polgári Egylet"-ben f. hó 13-án tartják meg a Ker. Nőegylet mulatságát következő műsorral: 1. Munkácsy Mihály: „Milton" élőkép. Milton Kálócy János ur. Éva Sauermann Julia urhölgy. Judith Stirling Ella. Ráchel Vilde Annuska. 2. Vieuxtemps: hegedü-hangverseny, előadja Hofrichter Emma urhölgy, zongorán kiséri Böhm Emil ur. 3. Huber K.: „Olyan a te dalod", énekli az Irod. és Müv. Kör férfikara. 4. Bihary Sándor: „Leánykérés" élőkép Személyek: Stirling Sándorné urnő, Glazer N. had. ur, Dr. Szigethy Károlyné, Hajdu Gyula, Fiálovics Margit urhölgy, Lőriucy Géza, Horváth Jenni, Köbler Gyula, Knortzer Aranka, Szalay Lajos, Szalay Jolán, Németh György, gimn. 7. o. t. 5. Taylor: „Barátságból", vigjáték 1 felvonásban, angolból forditotta Csiky Gergely, rendezi Unger Ullmann Elek ur. Személyek: Benson ügyvéd Radnai Jenő ur. Carry neje Bartos Szidi urhölgy. Trotter Benson barátja Unger Ullmann Elek ur. Lucy neje Farkas Vilma urhölgy. Meredith Benson segédje Böhm Emil ur.

— **Koszorupótló adományok.** F. hó 4-én elhunyt ifj. Blau Károly kegyeletének jeléül adakoztak: Az elhunytnak neje 50 kor., családja 10 kor.. Seidmann Samu és neje 5 kor., Keleti Mór és neje 6 kor., Blau Henrik 20 kor., dr. Blau Henrik 10 kor., dr. Rothschild Jakab és neje 10 kor. Összesen száztizenegy kor.

— **A legelőkelőbb orvosi kapacitások** legmelegebben ajánlják a stajerországi Rohitsch Sauerbrunn fürdőt, a gyomor és belek megbetegedéseinél, ugyszintén a diabetes (cukorbetegség) és brightkóros vesebajnál. Már évszázadok óta mint a kies Stajerország gyöngye ismeretes a fürdőhely a ékes tündérlakhoz hasonlit, melyhez a fenyők és bükkök zamatos zöldje főlséges keretet nyujt. Pompás sétautak, jól gondozott gyógypark, napjában kétszer hangversenyző zenekar, tenniszhely, olvasószoba és kávéházak stb. szórakoztatják a fürdővendégeket. A szobaárak mérsékeltek a országos gyógyintézet vezető Trotter igazgató ur készséggel megad mindennemü felvilágositást. Legnagyobb a látogatottság julius és augusztus hónapokban s igy igen célszerü a gyógyintézetet juniusban felkeresni. Dr. Lónyay Elemérné legközelebbről tudakozódott az itteni viszonyok felől, azon szándékának adva kifejezést, hogy fürdőnket még ez idén meglátogatja.

— **Öngyilkos csendőr.** Nagy János Tamási (Sopronmegye) községi illetőségü, volt m. kir. csendőr f. hó 5-én leszerelt, de az éj folyamán valahogy bejutott a zalaegerszegi csendőr laktanyába, ahol az u. n. átvonulási szobában egy Kropatschek fegyvert szerzett, melyet kivitt a félre eső helyre, ott főbe lőtte magát s $^{1}/_{4}$5 órakor reggel meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Tüzoltó mulatság.** A galamboki önkéntes tüzoltó-egyesület f. hó 4-én tartotta meg tavaszi mulatságát nagy számu hölgy és uri közönség jelenlétében. A kedélyes jó kedv kivilágos virradtig tartott. Nagy számban megjelentek a kanizsai fiatalság tagjai. Jelen voltak: Lévai Endréné Szepetnek. Lévai Ilonka Nova. Buzáti Lászlóné Miháld. Ferenci Jánosné Kis-Komárom. Ferenci Lujza Kis-Komárom. Özv. Ágh Jánosné Komárváros. Ágh Mariska Komárváros. Farádi Józsefné Szt. Jakab. Knorcer Aranka Kanizsa. Vágner Mariska Kanizsa. Özv. Antal Józsefné N.-Récse. Kávecné Palin. Özv. Ivanicsné B.-Szent György. Budai Sándorné és lánya K-Récse, Tóth Jusztin Töllös. Laki nővérek Komárváros. Starzsinszki Györgyné Galambok. Szabó Lajosné Galambok. Hőrömpölyi Gyuláné és lánya Galambok. Joachimttad Lujza Galambok. Felülfizettek: Hauzner János 2 kor., Klosild szeretetház 6 kor., főt. Csák Béla 2 kor., Polgár Béla 20 fill., Bahonek István 5 kor. 20 fill., Szigeti Lajos 2 kor. 20 fill., Eperjesi Gábor 1 kor. 20 fill., Kollarics N., Bedenek N., N. N., N. N., Csolosz Jenő 20—20 fill., Vidos József 1 kor. 20 fill., Stugel József 3 kor. 20 fill., főt. Juk József 3 kor. 20 fill., Starzsinszki György 2 kor. 40 fill. Szabó László, Kápolna Ferenc, Bazsó Bódi, Kalóci Mátyás, Bolháti József, Bazsó József 20—20 fill., Buzási László 1 kor. 20 fill, Tóth János 20 fill., Hőrömpölyi Gyula 40 fill., Tabin Mihály 1 kor. 20 fill., Ferenci János 60 fill., Laki Antal, Laki Nándor 40—40 fill., Bán Gábor 20 fill., Németh István 4 kor. 80 fill., Farádi József 40 fill., Halász István, Szabó Géza, Réchei Ferenc, Marton Antal, Veiszberger, N. N., 20—20 fill., N. N. 40 fill., Tivolt János 20 fill., Lévai Endre 3 kor. 60 fill., N. N. 40 fill., Rosenfeld és fia 20 fill., N. N. 1 kor. 20 fill., Radnai N. 5 kor. 20 fill., Hertelendi Béla 9 kor. 20 fill., dr. Hauser János 9 kor. 20 fill., Bagyari János 20 fill., Horváth Dezső 4 kor. 40 fill., Kálóci Ferenc, Szűcs János 20—20 fill., Harkán Istvánné 80 fill., Matyi József, Tormási Ernő 20—20 fill., Ágh Jánosné 1 kor. 20 fill., Joachimttad Lujza 40 fill., főt. Szabó József 80 fill., Málik János 40 fill., Garai István, Senkó Mihály, Takács Ferenc 20—20 fill., Knorcer György 1 kor. 60 fill, Arany Istvánné 20 fill. N. N. 40 fill., Varga István 20 fill., kanizsai társaskör 4 kor. 60 fill., Ivánics Józsefné 2 kor. 40 fill, Pál István 20 fill., Marakovics György 60 fill., Török János 20 fill., Lövi József 40 fill., Szentmihályi László, Varga Miklós 30—30 fill, Vörös Rozi, Szabó Lajosné, Komáromi Ferencné, Berger Antal 20—20 fill., Kápolna József 40 fill., Pásti György 60 fill., Farkas Dávid, Béda István, Pásti István 20—20 fill., Lenkei N. 60 fill., Major Vendel 4 kor. Sveigel Dávid 2 kor. Az egyesület hálás köszönetét nyilvánitja.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Halálozások:

— Junius 1—8-ig. —

Dani József rk. 18 hónapos: tüdőgyulladás, Hokmann Anna, Móger Istvánné rk. 37 éves, földmives neje: gyomorrák, ifj. Blau Károly izr. magánzó, 77 éves: végelgyengülés, Mészáros Vendel rk. takács, 67 éves: veselob, Gerencsér Mária, Szalai Ádámné rk. 38 éves: brightkór, Varga Ferenc rk. 19 hónapos: hörggyulladás, Krisztián József ifju, rk. 14 hónapos: gyermek-aszály, Rothauser Johanna férj. Bergl Márkusné, izr. 63 éves, volt kereskedő neje: szivhüdés, Vajda Rozi Török Istvánné, rk. 40 éves: szivbaj.

Szerkesztői üzenet.

— Y. Y. Minthogy „a két zenekar jó hangulatot gyakorolt az emberiségre," a jó kedvét rossz versekkel ne rontsuk meg. Köszönet a figyelemért.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik; felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYESEK.

— **Fényképező készületek dilettánsok számára.** Mindenkinek, kik a fényképezés ezen kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fenálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállitó Bécs Tuchlauben 9. céget s ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kivánatra ingyen küldetik meg.

— **A lipiki gyógyfürdő.** A jelen fürdőidény alkalmából, ugy mint eddig is, újólag a lipiki gyógyfürdőre hivjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét, annál inkább, mintbogy ezen csudatevő forrása és kitünő berendezésénél fogva rendkivüli gyógyhatásunak ismert jódfürdő az utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógysikereket ért el, melyek eddig egyetlen gyógyfürdőnél sem tapasztaltattak. Ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron-tartalommal bir és hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesitette csodatevő hatását csuzos és köszvényes bántalmaknál. A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Németbonban folytak, azt mutatták, hogy minden hires külföldi források, melyek mint a csuz és köszvény kiváló gyógyvizei tekintetnek, ezen hatásukat csak épen e natron-tartalomnak köszönik, igy történt, hogy a wiesbadeni, emsi, plombieresi stb. hason vegyhatással biró fürdők, mint a köszvény gyógyitására való specifikus hirébe jutottak. Magyarországon nincsen több hasonnemü forrás, mely ilyen magas hőfoknál fogva (64° C.) annyi natront tartalmazna, mint épen Lipik és azért azon tény, miszerint az emlitett köszvényes és csuzos bajokban szenvedő betegek Lipiken visszanyerték egészségüket, miután másutt hiába kerestek bajuk ellen gyógyulást, csak az utóbbi időben találta a tudomány megfejtését. A mi a lipiki fürdőnek gyógyjavalatait illeti, t. i. görvélykórnál, bőrbántalmaknál, izzadmányoknál, vérbetegségeknél stb., azokról fölösleges volna még külön megemlékezni, a menynyiben ez köztudomású s igy nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhivni. A lipiki fürdő a legmodernebb épitkezésekkel, gyógyépületekkel, szállodával, kényelmes és célszerü belső berendezéseivel egy szinvonalon áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiterjedésü angol parkban levő gyógyépületekben nagy és gyönyörü gyógyterem, kávéház, vendéglő, olvasó- és játszótermek, valamint szalupad van, ugy, hogy a fürdőző közönség a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdőépületek és az egész telep villamos világitással van ellátva.

Nyilttér.*)

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Gyermek-tápintézet

Ellenbogen, Bécs, IX., Kolingasse 19.

Távol élő szülők gyermekei, kik Bécsben egy bizonyos időre magukra vannak hagyva, szeretetteljes és gondos ápolásban részesülnek. Felvilágositások szóban vagy irásban készséggel adatnak.

Előnyösen ismert, kitünő gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelmeket; fekete és kék kelméket

tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit

KASTNER ÉS ÖHLER *CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA*

GRÁCZ.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Nyilva: május 1-től szept. 30-ig.

Ajánlva: a gége a légző és az emésztési szervek megbetegedésénél.

Ellenjavalva: sorvadásnál.

Gyógyeszközök: Égvényes sósavas források. Constantin és Emma-források. Égvényes só és vassavas források Johannisbrunnen tiszta vassavas viz. Klausenquelle, savó, tej, (száraz etetés) kefyr forrás-só inhaláció egyes kabinokban, fenyőfagőz, inhaláció.

Gleichenberg fürdőhely

Lélekzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványviz és habzó melegfürdők, fenyő és acélfürdők. Nagy hydro therapeutikus intézet talajkura. Enyhe, nedves meleg por és szélmentes levegő, erdős dombtáj. Tengeri magasság 300 méter.

Tudakozódások és prospektusok ingyen.

Lakásmegrendelések a fürdő igazgatóságnál GLEICHENBERGBEN.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut menten (Zágráb-Csáktornya).

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kénhidrogénnek felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb stb.

IVÓKURA, torok, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, hideg viz gyógymódok zuhanynyal. Kneipp szerint. Egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 10 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintartósságát illeti, azonos az **olajfestékkel.**

Mintakártya, ugyszintén utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

! Hatóságilag engedélyezett VÉGELADÁS 8736/1900. számu végzéssel. !

ALKALOM OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSHOZ!

15 év óta fennálló

DIVAT-, VÁSZON- és POSZTÓ-ÜZLETÜNKET VÉGLEGESEN FELOSZLATJUK,

minek folytán hatóságilag engedélyezett teljes

VÉGELADÁST rendezünk.

ELADÁS CSAKIS KÉSZPÉNZFIZETÉS MELLETT.

FANTL TESTVÉREK, NAGYKANIZSÁN.

Árak tucatonként eredeti párisi szemegelésben:

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1 — 8 —	frtig
Capotten americains (rövid)	2 — 5 —	„
Suspensorium	0 60 3. —	„
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2 — 6. —	„
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5 —	„
Eredeti pessarium occlusivum (Pelipotrus) Mezinga tanár szerint)	1 80 2 50	„
„Diana-ův" szab. havibaj elleni kötő (minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	3 50 5.—	„

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ki biztos akar abban lenni, hogy jó és tiszta csokoládét vesz, az vegyen

SUCHARD CSOKOLÁDET.

Ezen régen jónak bizonyult és birneves gyártmány, gondosan van készitve, jótállva, tiszta és az egész világon kedvelt.

Mindenütt kapható.

GAZDÁK FIGYELMÉBE.

Vetési célra alkalmas csiraképes

ROMÁN KŐLES,

mely a barcsi tárházakban fekszik, megrendelhető kisebb tételekben is.

NEUMANN TESTVÉREK és Tsa

gabona-kereskedő cégnél,

BUDAPEST Thonetudvar.

KIVÁNATRA MINTA KÜLDETIK.

RÉMI SZÁLLODA

(RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)

Budapest, VIII. ker., József-körut 4. sz.

a népszinházzal szemben.

Elsőrangu családi szálló minden kényelemmel a főváros központján.

Villanyvilágitás. Gőzfűtés. Lift. Fürdők.

Kávéház és vendéglő a házban.

Mérsékelt árak.

A villamos vasut megállóhelye a város bármely irányba

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. Krems a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállít:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcelán hengerekkel.

Francia malomkőveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerűeket.

Kukaolyválasztó, Eureka. Tararek, lisztkeverőgépek, darа és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó csigák, transzmissiók, tengelyágyak, perselyek. Sellers és gyűrűkenés rendszerűeket.

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, keret, kör és szallagfűrészek, fagyasztó és csusszológépek kötő rőkkel és szűrő-gépek mindennemű érc és kova, bazalt, mészkő chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

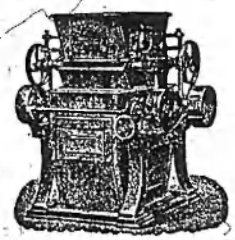

Tömöröntésű roslélyok stb.

Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Szőllőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőllőtelepek befecskendezéséhez,

valamint **a gyümölcsfákat kárositó rovarok,**

továbbá a szegecs és tormánc teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

ÖNMŰKÖDŐ

egy hordozható, mint kocsira szerelt

SYPHONIA

fecskendői a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot ömlöddéssel a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyitvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek,

Mayfarth Ph. és Tsa legujabb szerkezetű

„AGRICOLA"

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon, avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különleges szükséglet szám. és szalmapréseik - kézi használatra, kukorica morzsolók, csépelőgépek, járgányok, gabonarostálók, tricsárok, skák, hengerek és borasokhoz a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

MAYFARTH PH. és TSA

cs. és kir. kir. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.,

több, mint 400 arany-, ezüst és bronzérremmel kitüntetve, az országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden.

— Kimerlő árjegyzékek és elismerő okiratok kivánatra ingyen küldetnek. — Képviselők és lerakodók alkalmaztatnak.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A védjegyét és aláirását tüntetik fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alfenthájalmak, gyomorgörcs és gyomorlév, rögzött székrekedés, máj- és vérbántalom, vér- és arany- és a legkülönbözőbb idegi betegségek ellen, e jeles háziszerünk évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lapszétált eredeti dobozának 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tüntetik fel „A. Moll" feliratu ónozattal van záva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszer. — Egy összett eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb modszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerű épségére gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Linament. Capsici comp.

Ezen birneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásinak, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik közvetlenül, csúznál, tagszaggatásnál és meghűlésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Beszerzés alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyére nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Budapest, cs. és kir. udvari szállitók.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1900. junius hó 16-án. 24-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Munka és társadalom.

Nagy-Kanizsa, 1900. junius 15.

Harmadfélozer évvel ezelőtt ütötte fel a világon fejét a szecesszió, mikor a plebejusok szecedáltak Rómából és ekkor mondotta el Menenius Agrippa meséjét a gyomorról és a végtagokról, példázván vele a társadalom alkotó elemeinek összetartozóságát. Ennek a mesének több ezer éves tanusága még ma sem multa idejét. Példa rá a mi nemzetünk, a mi társadalmunk. Név szerint nem plebejusok és patriciusok állnak ugyan egymással szemben, de csak a név változott, a küzdelem ugyanaz. Csakhogy akkor régen csak két osztály küzdött, kiki a maga érdekeiért, ma az ellentétek száma megszaporodott.

A társadalom bonyolódottabb formája bonyolódottabb társadalmat teremtett. Mindenik társadalmi osztálynak más a hagyománya, más a szerepe, mások az érdekei és mások az igényei. Ahol a társadalomnak ez az osztályokra való szakadása fokozatosan, mintegy természetszerüen ment végbe, — példa erre Anglia, — ott az ellentétek kevésbé élesek, mert a természetes fejlődés eltompitotta az ellentétek éleit. Mert Angliában minden modern társadalmi osztály multtal bir, résztvett a nemzet történetének fejleményeiben, küzdött a küzdőkkel és ünnepelt, ha ünnepnapok virradtak a nemzetre. Évszázadokon át egymás mellett élvén, minden osztály megtanulta, hogy megbecsülje a másikat: a kereskedő a törvényhozót, ki törvényt hozott, ki törvénybe iktatta a kereskedelem védelmét, de a lord is a kereskedőt, ki neki a gyapjuzsákot szállitotta, amelyen a lordok házában ült. Mindenik előtt ott lebegett végső célként, az angol társadalom. Önzéstől ugyan nem volt ment egyik társadalmi osztály sem, de Angliában minden társadalmi osztályt külön s az egészet együtt, a britt oroszlán kérlelhetetlen karmai biztositották.

A mi mai társadalmi osztályainkat nem a történelem, nem a fokozatos fejlődés teremtette meg. Félszázad előtt nálunk társadalomról, társadalmi osztályokról, modern értelemben szó sem lehetett, legkevésbé pedig magyar kereskedelmi és ipari társadalomról. A negyvenes években, mikor Angliában már a modern angol bank szervezetét iktatták törvénybe, mikor Párisban tudós elméletek alapján már falansztéreket állitottak, nálunk Széchényinek a lánchidi vám kérdésében veszedelmes összetüzése volt a nemességgel. Magyarországnak csak égy társadalmi osztálya volt, melynek történeti alapja és hagyományai voltak, melyet idefüzött a föld, az önvérével megvédett földbirtok s ez a birtokos nemesség volt, mely ekkor már csak társadalmi osztályként élt, megszünvén a rendiség állami szerepe.

Az a kisszámu kereskedői osztály, ha ugyan épp csekélységénél fogva társadalmi osztálynak mondható — mely itt létezett — nagyrészt betelepitett német burgerektől eredt s ha voltak is hagyományai, nem magyar hagyományok voltak. Kereskedőinknek törekvése, nevelése és érzelmei tökéletes ellentétei voltak a magyar birtokos osztályéinak. E történeti előzményekből erednek a mai Magyarország társadalmi ellentétei s az a helyzet, hogy az östermelő és a kereskedő osztály ilyetén kettéválása mellett egységes magyar társadalmi és gazdasági élet nincs. Hogy mégis akkorát haladtunk rövid 30 év alatt, kivált gazdasági tekintetben, az inkább egyesek érdeme.

Sem egyes kereskedőké, sem egyes földbirtokosoké, hanem egyes államférfiaké.

Az östermelői és kereskedői osztályok közti ellentéteket ki kell már egyenliteni. Eszméket ez irányban produkáltak többen is ujabban.

Iparosaink és kereskedőink is bizonyos megkülönböztető reverenciával néznek föl a földbirtokosra. S ezért számtalan példáját látjuk annak, hogy kereskedők, iparosok életük nehéz és becsületes munkájával szerzett vagyonukat nem biztositják s állandósitják azzal, hogy fiaikat beültetik a régi üzletbe, folytatni az apa művét, hanem éltes korukra feladják üzletüket, földbirtokot vesznek s fiukat gazdának, más szóval urnak nevelik.

Közbejátszik szerintünk igen lényeges körülmény gyanánt, hogy nálunk a gyáripar és a nagykereskedelem Budapestre koncentrálódik, a hol semmi alkalma nincs az ipari és kereskedelmi köröknek a birtokos körökkel való összeolvadásra. Budapest nem magyar város, legalább nem speciálisan magyar összeolvadás s itt bármilyen sulylyal birjon a kereskedő, az a nagy magyar társadalom érzületébe át nem megy. Még természetesebb, hogy a birtokos osztály nem hozzáférhető a fővárosban, mely neki csak második otthona, hová csak időzni jön, legjobb esetben szórakozni.

A munka megbecsülése, ez a magyar társadalmi osztályok egybeforrásának összetartó anyaga, enyve. A mig meg nem becsüljük, bármilyen formában nyilatkozzék is az meg, mig nem megy át a köztudatba, hogy kereskedelem, ipar és földmivelés az egységes nemzeti munkának más-más alakban való megjelenése, addig nem lesz modern társadalmi és gazdasági élet Magyarországon.

B.

A közkórház.

(N.) Minden közkórháznak első kelléke, hogy a város népességéhez képest elegendő legyen a terjedelme és a sikeres gyógykezelésnek conditio sine qua nonja, hogy a betegek betegségük természete szerint el legyenek különitve. A kanizsai közkórháznak terjedelme sem felel meg a szükségleteknek és a második figyelembe veendő is igen gyarlón van benne keresztülvive. Mert, a mely közkórházban sem külön megfigyelési osztály, sem pedig járványosztály (ez utóbbi az épületnek egy elenyésző kicsiny terjedelmü melléklszárnyára szoritkozik) nincsen, ott nem beszélhetünk a betegek elkülönitéséről. Az ilyen betegek számára szükség esetén établiroznak be külön lakosztályt, a mi természetesen annyira szük, hogy a szám növekedése esetén minden a feje tetejére áll. Ennek a visszás állapotnak már néhány szimptomájával találkoztunk. Nemrégen, pár esztendővel ezelőtt történt és még élénk emlékezetünkben van az az eset, hogy egyszer tél idején, mikor a közkórházban elmebetegek voltak őrizet alatt, egyik közülök megszökött és oda kinn megvette az isten hidege: megfagyott. A bolond, kérem azért bolond, mert nem tudja, mit csinál. Elkövet olyat is, a mibe belepusztul. A kórházba pedig azért viszik, hogy vigyázzanak rája. Csakhogy a hol az ilyenek számára nem állitanak fel külön osztályt, külön berendezéssel, szakavatott ápolókkal, ott csakhamar megtörténik a baj. Azután ép a napokban adódott elő egy másik eset, mely azt bizonyitja, hogy a közkórház terjedelme kicsiny. Lapunkban is közöltük, hogy Kanizsán megőrült egy fiatal asszony, egy kocsis felesége és az orvosok közveszélyesnek minősitették. A közveszélyes őrültek elhelyezéséről valamely állami tébolydában a belügyminiszter rendelkezik a községek megkeresésére. Természetes azonban, hogy addig is, mig a miniszteri intézkedés leérkezik, biztos helyre kell tenni a beteget. Kanizsán és mindenütt a közkórház dolga volna a felvétel és az ideiglenes őrizet. Kanizsán azonban a kórház igazgatósága a rendőrség megkeresésére megtagadta az őrült asszony elhelyezését, mert nem volt számára hely. Igy aztán a rendőrség, hogy mégse járjon szabadlábon az a ki közveszélyes, állandóan két fogadott emberrel őriztette az asszonyt mig a belügyminiszter intézkedett.

— Ez a két, hamarjában kiválasztott eset is, melyek közül az utóbbi tette aktuálissá a közkórház ügyét, élénken bizonyitja, hogy a közkórházat ki kell bőviteni. Vigasztalhat ugyan bennünket az a körülmény, hogy sok tudásu és lelkiismeretes orvos áll az élén, hogy ő valószinüleg szakavatott ápolókról is gondoskodik és minden hygenikus követelménynek eleget tud és akar is tenni munkatársaival együtt, de ha szük a hely, ime sok szenvedő beteg kinnreked és nem részesülhet ebben a jó ápolásban. ha az őrültek számára nincs állandóan külön osztály a specialiter, ahhoz szükséges berendezéssel és végül, ha járvány idején a járványosztály hiánya miatt a kórház megint nem teljesitheti hivatását, akkor mégis csak sikertelen a jó orvos működése és a kórház, melyet a város tart fenn, azért, hogy a közegészségügyet szolgálja, nem közkórház. Normalis egészségügyi viszonyok között jól berendezett kozkórházban nem szabad annak előfordulnia, hogy a betegek számára nincsen hely. Járvány idején, mikor rakásra hullanak az emberek megtörténhetik az ilyen, s olyankor nem tünhetik fel, mert természetes. De ugy tudjuk, hogy Kanizsán jelenleg nem járvány a megőrülés. A megőrülés nem is léphet fel járványszerüen, ámbár van olyan idő is, mikor bolondulnak az emberek. Szóval egy őrült számára mindig kell, hogy hely legyen a közkórházban. Visszás állapot, ha nincs és azon segiteni kell. Manapság, mikor azok, kik az emberiség haladását vezetik,

TÁRCZA.

Szivek harca.

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Irta: Onaj.

Szerelem! Te nagy mindenhatóság, kit belénk lehelt a teremtés rejtelmes bölcsessége.

Magadban, lényegedben is megfejthetlen rejtelem.

A gyöngék ereje és az erősek gyöngesége.

Mi vagy te tulajdonképen és hol lakozol?

Talán milliárdnyi részekre oszolt és mégis egységes erő a mindenség-alkotás és mindenség-fentartás fönséges gondolatában. — Nagy célodban van az isteni hatalmu egységesség és eszközeidben a szétoszoltság, a parányok harca, az egyeden egyének kavargó, hullámzó, torlódó küzdelme a szél, az egységes erő felé.

Mi csak azt tudjuk, hogy mindenütt vagy, mindenütt lakozol; mi csak cél felé küzdésed bonyodalmait látjuk az élet nagy, lélekszáritó hullámzásában; csak azt tudjuk, csak azt érezzük, hogy bennünk vagy, bennünk lakozol. Mi tehát csak milliárdnyi részekre oszolva ismerünk; egységes erőd fenséges céljával már a teremtés öröktitku szelleméhez simulsz; ott már nem ér el a mi határolt tekintetünk.

De igy parányokra oszolva is csodás a te erőd, csodás a te megjelenésed. — Ki tudná azt megmondani, hol rejtőző egyéniségünkben, mielőtt büvös érintésedre megrezdülnek idegszálaink!

Első büvös érintésed épen olyan rejtelmes, mint egész valóságod.

A poéták azt énekelik felőled, hogy a sziv titkos redőiben élsz, s mikor érintéseddel ébredésre kelted annak alvó idegszálait, — mindenhatóvá leszesz. — Miért van mégis az, hogy ezeren meg ezeren, akiknél megjelensz: nem ismernek reád? Miért van, hogy nem egy boldogságra és boldogitásra teremtett sziv harcol veled a kétség öngyilkos fegyverével akkor is, midőn már büvös karjaidba vetted, hogy fölemeld a te csodásan édes, csodásan csendes, zajtalan, néma világodba, hol néma imádsággá magasztosul már minden gondolat és néma átszellemüléssé lesz minden szivverés?

Vagy a te isteni missziód betöltésének utján is kisér bennünket az emberi boldogság romboló ördöge, a tagadás szelleme?!

Talán ez izgatja az ártatlan szivet a teremtés fenséges gondolata ellen. — Talán ez küldi harcba ellened a szivet, mikor isteni rendelés szerint boldogitó világodba akarod emelni; talán az ördög, a tagadás szelleme suttogja neki az Isten ellen küzdelemre lázitó igéket: „Ne higyj! Ez nem a szerelem!“

És hány ártatlan sziv tragikuma, hány szerető szivnek a szerelem ellen vivott, tragikus eredményü harca szól az ördögnek, a tagadás sötét szellemének győzelméről!

Egy ilyen szegény, rosszszellem-megszállotta sziv harcáról mondok történetet.

Ott ülnek az illatos terem egyik ablakszögletében.

A tavaszi csendes fuvalom be-besuban a redőkön át, megcsókdossa a menyasszony aranyos, okos fején a fürtöket és tovalebbenti azoknak édes, rideg illatát a vőlegény felé, aki csendes, szelid boldogsággal mereng menyasszonyának szellemtől sugárzó szemein.

Fiatalok még mindaketten.

Összeillő, gyönyörü mátkapár.

A leány sudártermetü, végtelenül kedves, okos, szellemes teremtés. A szülöknek a rokonságnak szemefénye. Egyetlen leánygyermek, akinek gyémánttal őrizett szivébe a rajongó szülők belecsókolták szeretetök egész mindenségét.

Az aranyos teremtés maga elé mereng; majd egyszerre megragadja vőlegénye kezét és izgatottan kérdi:

— Ugy-e rossz vagyok? Ugy-e szeszélyes vagyok? Nem untál meg?

A férfi galambszelidségü, jólelkü, szerető sziv, elegáns gavallér, nem utolsó legény a faluban, odaadó, szelid tekintettel néz menyasszonyára, a néma szeretettel lehel csókot annak parányi, alabastrom fehérségü kezére.

— Én csak szeretni tudlak. Tisztában vagyok lényeddel. Sok küzdelmembe került, hogy menyasszonyom lettél. Hisz te irtóztál a házasság gondolatától. A te szivedet valami sötét szellem szállotta meg bizonyára, mely utját akarja állni boldogságodnak. — Te, gyönge nő, talán nem birnál vele megküzdeni; de itt vagyok melletted én, az erősebb.

A leány fájdalmasan nézett vőlegényére.

— Lásd, én érzem, hogy nem birom viszonozni a te nagy szerelmedet, amit én érezek, az nem lehet a szerelem.

A férfi megsimogatta gyöngéden menyasszonya homlokát.

— Szabaditsd meg lelkedet ettől a gondolattól édesem! Hol van az a lélekbuvár, aki ennek kezdetét, nagyságát, végét meg tudná jelölni? Legtöbben ugy vannak vele, hogy amikor legmélyebb, akkor legcsöndesebb.

— Félek, rettegek, hogyha most nem érzem szivemben azt a mindent átható, mindent feledtető, gyönyörbe temető hatalmas érzést — a házaséletben majd nem tudlak téged boldogitani.

A vőlegény boldogan mosolygott és igaz bensőséggel mondta:

— Boldoggá teszesz e nyilatkozatoddal; mert lásd, angyalom, az a valódi szerelem, mely önmagában sem hisz, mely kicsinyli erejét az üdvözitésre, ne haragudjál életem, egy hasonlattal világitom meg a te lelked állapotát. — Ha egy kis leánykát, aki temérdek mesét olvasott tündérországról, gyémánt-palotákról, arany erdőkről, ezüst folyókról, — egyszer felviszenek Budapestre, s már előre mondják neki, hogy ott sok szép palotát, nagy hidakat, szép folyót fog látni: ez a leányka az ő gyönyörü tündérmeséi alapján olyan képet alkot magának a fővárosról, hogy mikor odaér, szomoru csalódással fogja kérdezni, hát hol vannak azok a gyönyörü paloták, a pompás hidak és szép folyó? Igy vagy te is édes angyalom. Olyan sok földöntulit, a képzelet világába tartozót olvastál te is a szerelemről, hogy a te ártatlan szived csak azt akarja elfogadni a szerelem boldogitó érzéseül, ami már félig őrült. E mellett megszállta lelkedet a paradicsomrontó sötét szellem és igéivel ugy megejtette, hogy a szerelemnek abban az igaz érzésében, mely két rokon lelket a csendes egymáshoz simulás, a kölcsönös megértés világába emel, már nem is akarsz hinni. Nem fogadod el, amit a költő olyan szépen mond, hogy a szerelem mi volna más:

„Két lélek, egy gondolat;
Két sziv, egy dobbanás.“

A leány most elragadtatással nézett vőlegényére; aztán átszellemülten ismételte:

— Két lélek, egy gondolat. Két sziv, egy dobbanás. Igaz. Ugy-e, mi is boldogok leszünk? Ugy-e meg fogjuk érteni egymást?

A vőlegény gyengéden átkarolta a szivével harcoló szegény, ártatlan teremtést, akinek még halvány sejtelme sem volt arról, hogy milyen szentté, magasztossá avatja a szivében ébredező rejtelmes érzést a házasság eszményi köteléke. Forró csókot lehelt annak tiszta, nimbuszos homlokára, s ugy suttogta jövőbe néző boldog álomlátással:

— Majd nagyon, nagyon boldogok leszünk. Te léssz az én világom, egész mindenségem.

— — — — — — — — —

A nyugvó nap aranysugarai átszürődtek az ablakredőkön és gloria fényével vonták be az egymás mellett pihenő két főt. A boldogitásra teremtett fönséges

Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva.

oly buzgón keresik az eszközöket az emberek testi egészségének megőrzésére, nem szép, hogy a mi városunk annyira hátramarad é téren, nem gondozván kórházát. És nagy baj, hogy egyhamar nincs is kilátásunk a javításra. A megye törvényhatóságának megkeresésére a belügyminiszter dr. Oláh Gusztávot, az Angyalföldi elmegyógyintézet igazgatóját hozzánk küldte azon megbizással, hogy vizsgálja meg, Zala-Egerszegen, vagy Kanizsán volna-e célszerübb egy 16 beteg részére szolgáló megfigyelő osztály felállítása. A kiküldött az jelentette a miniszternek, hogy Egerszegen szebb a kórház tájéka és így ott sokkal jobb helyen lesz a megfigyelő osztály, mint Kanizsán. Nem tudjuk biztosan, de laikus értelmünkkel ugy hiszük, hogy eucél a kérdésnél nem csupán a természeti szépségeknél vagyon döntő szerepe. Pld. mi figyelembe vettük volna azt is, hogy a kettő közül, melyik városban van nagyobb szükség erre a megfigyelő osztályra? Zala-Egerszegen aligha olyan égető ez a szükségesség, mint nálunk, a hol a rendőrség fogadott emberekkel őrizteti az őrülteket, mert a közkórházban nincs számukra hely. Hiszen igaz, hogy Zala-Egerszeg nincs 100 mértföldnyire tőlünk, de mégis, ha már arról van szó, hogy hová tegyék azt az uj megfigyelő osztályt, célszerübb lett volna Kanizsa javára dönteni, mert végre is a hely szüke van olyan fontos körülmény, mint a természeti szépségekben való bővelkedés. Az őrültek e szépségeket ugy is aligha élvezik.

Hanem, a mint látható, a miniszteri kiküldött ur nem kapott egészen helyes információkat a mi kórházunkról. Igy aztán hoppon maradtunk, a ha csak a város nem segit, az államtól ugyan hiába várjuk a javitást. Pedig erre szükségünk van, mert itt nem parádéról van szó, hanem egy égető szükséglet kielégitéséről. Természetes, nem csupán a megfigyelő osztály felállitása által, hanem a kórház minden kórjának szanálásával. A diagnozist ime ennyiben ismertettük, a terapiáról gondoskodjanak azok, a kik arra hivatva vannak.

Iparos-tanoncok iskoláztatása.

Meglátogattam vasárnapon az iparostanoncok munkakiállitását. Ha a hivatalos vendégektől eltekintek, hát alig volt ott kivülem valaki a közönség köréből — pláne a ki érdeklődésből és nem puszta kiváncsiságból jött el. Igaz, sok nézni való nem volt — sőt nagyon is kevés, de ez is tiszta képét nyujtja városunk iparának. Őszintén megvallva, nem igen elragadó kép. — Az első pillanatra már csodálkozni kell az embernek azon, milyen nagy a részvétlenség még itt is, a tanulók részéről. Tudvalevőleg legnagyobb számban vannak nálunk a cipészek, csizmadiák. Hát nem mondhatnám, hogy nincs cipőanyag; van, de nem olyan, a melyet a korzón viselni lehetne. Csupán durva, nyers munka. A szabók csak kis mértékben voltak képviselve, összesen tán 5—6 darabbal, mely közül egy som volt egész öltöny. (Itt zárjel között még megjegyzem, hogy a kiállitás után kiderült, hogy az egyik darabot — azt hiszem kabát volt — nem is az csinálta, aki „csinálta".) Kosárfonó munkák egész sort foglalnak el. Olyan munkák ezek, melyek még kevésbbé kényesebb izlést is alig elégitenek ki. Ellenben van dicsérni való is. A kovács-lakatos-ipar igen szép számmal volt képviselve, nagyrészt a Weisergyár tanulói által. A kollekció — ha szabad ezt mondanom — nemcsak teljes, hanem változatos és jó munkákból áll. Többek közt legyen szabad fölemlitenem egy géprészt a „Zala Drill"-ből, egy rézből való ajtózárt, egy nagy sütőt. Ezek olyan munkák, a melyek dicsérete válnak annak, a ki csinálta, (ha nem más kezével.) A bádogos-ipar egy tárgyat mutat fel: nagy fürdőkádat.

Érdemes munka. Hátra vannak még a nyomdászok, a szijgyártók és az asztalosok. Mind szép munkát állitott ki. A nyomdászat — a Wajdita- és Fischelnyomda — szép dolgokkal szerepelt. A Wajdita-nyomda Gutenberg-meghivókat adott igen csinos kiállitásban. A szijgyártók lószerszáma ügyes munkásra vall. Az asztalos ipar igen számos. (!) Egy ujvers ágy, egy irásasztal és egy-két apróbb tárgy. Ezek közül valóban feltünést keltő egy irásasztal, a melyet egy tanuló készitett Torma műhelyében. Ez olyan munka, a mi valóban dicséretet érdemel. Még egy pár jobb-rosszabb rajz és ennyi az egész.

*

Ugyebár nem valami festői kép. A mi iparunk olyan — nem akarom mondani primitiv — alacsony fokon áll, a menyuire csak lehet. — Voltam Budapesten az asztalosok kiállitásán, (azt hiszem a Népszinház-utcában van), olyan dolgokat állitanak ki 14—15 éves legénykék, hogy élvezet nézni. Nagy két ajtós ó német és rokoko-stilü szekrények, gyönyörü irásasztalok állottak ott, sőt még falig érő „kredenc"-is találkozott. Az általános pangásnak — a mely azonban talán mástol is található — melyek az okai? Legyen szabad erre rámutatnom.

A szülők irtóznak attól a gondolattól, hogy gyermekükből iparos legyen. Ha a gyermek — már kis korában — rosszul viseli magát, mivel fenyegetik?: „Oda adlak inasnak." No mar most! Ez az „inas" szó a gyermek lelkében olyan fogalommá válik, a mely minden, csak nem jó. Hisz azt mindenki, a ki gyermekekkel érintkezik, tudja, hogyan nevezik az iskolás-gyerekek az inast: facérnak. Ha aztán ilyen gyerek a 4. elemiben elbukik és inas lesz belőle — mert inas csak bukott gyerekből lesz mindálunk — nem törődik avval, hogy elfacérkodik. Innen származik iparosaink kevésbé müvelt volta, minél fogva szép iránt nem érdeklődik, magasabb munkára nem vágyik. A milyen a mester, olyan az inas.

Vegyük a másik esetet! Végez egy ifju 4 középosztályt és iparosnak megy. Ez ritkaság ugyan — mindálunk — de tudok esetet. Intelligens családból való gyerek alig mer bemenni a műhelybe. Ha valamit rosszul tesz verik, a helyett, hogy Janitanák. Tanul, a mit lát, hall. Az alsófoku ipariskola már nem elégiti ki az iskolázottabb ifju lelkét és ideje magántanulásra nem lévén, lassanként elparlagiasodik.

Ezért szeretném én közönségünk, iparunk érdekében megvalósitva látni azt az eszmét, a mely külömben már nem uj: hogy Kanizsán felső ipariskola állittassék fel. Közvetlen információból tudom, hogy kanizsai gyerek Bpesten ipariskolába nem ösztöndijjal, hanem még akkor is, ha tandijat fizet, csak nagy protekcióval juthat be. Hányan állanak minden évben a Népszinház-utcai palotaúal — hiába: nincs hely.

Pedig Kanizsának szüksége van ilyen ipariskolára. Ezt mindenki tudja. De figyelmeztetni egyes dolgokra még időelőttinek tartanám. Csak azt akarom megjegyezni, hogy lel kellene ezt az ügyet ismét eleveniteni. Mert egyszer már szólt róla a képviselőtestület, de most ismét hallgat a krónika.

Kérjük a hazai ipar érdekében! *r.*

HIREK.

— **Urnapja.** A kath. egyház legfényesebb ünnepét városunkban is visznyainkhoz mért nagy pompával ülték meg. A körmenethez kivonult a cs. és kir. 48-ik gyalogezred egy százada és egy kisérő különitménye. A 20-ik honvédgyalogezred egy diszszázada a városháza előtt állt. A körmenethen résztvettek Vécsey Zsigmond polgármester a tanácscsal, a kir. törvényszék és ügyészség, az összes állami birtalsok személyzete, továbbá az állami elemi és polgári iskolák ifjusága, a főgimnázium ifjusága. A tüzoltók és a hadastyánok zenekara fölváltva játszott indulókat. Az idő az ünnepi körmenetnek nagyon kedvezett és bár nem láttunk fulajtárokat és udvari kiséretet, de az óriási közönség vallásos érzülete is emelte a corpus Domini emlékének szentelt ünnep fényét és áhitatát.

— **A Ker. Jót. Nőegylet mulatsága.** A szegények, kik e földön hordják a nyomoruság keresztjét, a f. hó 13-án megtartott estély anyagi sikerével nem lesznek megelégedve. A közönség nem tódult tömegesen a látványosságokhoz, melyeket áldozatkész hölgyek és urak teljes müvészi ambicióval mutattak be. Nyáron nehéz Nagy-Kanizsán zárt teremben sikeres mulatságot rendezni, még akkor is, ha a mulatság célja a jótékonyság. Az előadások miudvégig sikerültek és közönségünk azon része, mely a teremben jelen volt, nagy müélvezettel nézte a szebbnél-szebb élő képeket. Egy hires festő megfestotte egy szintén halhatatlan költő életének egy gyönyörü momentumát. A festő a mi Munkácsiak, a költő Milton, a kép azon jelenetet ábrázolja, midőn a vak költő tollba mondja leányának örökéletü müvét „Az elveszett paradicsom" ot. Ezzel a jelenettel vette kezdetét a Nőegylet szerdai estélye. Az elrendezés ugy itt, valamiut a másik élőképnél is nagy müértelemre vall. Nem volt senki, a kit meg nem hatott volna e szomoru de mégis megasztos kép. A másik élőkép a magyar népéletből való és Bihary „Leánykérés" c. festményének a megtestesitése. A mya illy visszafojtott lélekzettel néztük az elsőt, ép oly derültséget keltett a szemérmetos menyasszony (Szalay Jolán k. a.), a miut a násznagy (Hajdu Gyula) megkéri kezét Német György (gimn. 7. o. t.) részére. E két élőkép között Hofrichter Emma k. a. remekelt hegedujátékával Böhm Emil zongorakiséretében; az Irod. és Müv. Kör férfikara pedig „Olyan a te dalod" c. népdalt adia elő a szokott precizitással. Az utolsó pont — egyszersmind a legmulattatóbb „Taylor"-nak Csiky Gergely forditotta egy felvonásos vigjátéka volt, cime: „Barátságból". Rsdnai Benson ügyvédje igen sikerült alakitás volt. Hasonlóképpen tüntek ki a többi szereplők: Bartos Szidi, Farkas Vilma, Unger Ullmann Elek és Böhm Emil.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon hölgyeknek és uraknak, kik f. hó 13-án a „Keresztény Jótékony Nőegylet" által rendezett mük. előadáson közreműködtek, a nemes cél iránt kifejtett sok fáradsággal járó, időt nem kimélő és akadályokat nem ismerő közreműködésükért — valamint ama páratlan szivességért, melyet özv. Fálovics Lajosné uruó butorok kölcsönadásával, több helyboli kereskedő egyéb tárgyak és Lusztig József és fia jelmezek díjtalau átengedése által tanusitott — ez uton is hálás köszönetét nyilvánitja az elnökség.

— **Személyi hir.** Sávol Kálmán, a pécsi kir.-tábla főügyésze, f. hó 11. és 12-én Nagy-Kanizsán időrött és a kir. ügyészség ügyvitelét vizsgálta meg.

— **Érettségi vizsgálatok.** A felső keresked. iskolában az érettségi vizsgák Dr. Kövesligethy Radó, a közoktatásügyi miniszter kiküldöttje és Heltai József, a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttje elnöklete alatt f. hó 11—13 ig tartattak meg. Jól felelt meg 2; megfelelt 20; szeptemberben teendő javitó vizsgára utasittatott 9; javitó osztályvizsgát tesz 3; visszalépett 2. A vizsgák után az iskolaszék tagjai a miniszteri biztosok és dr. Ruzicska Kálmán, kir. tanfelügyelő tiszteletére a „Szarvas" szállóban társasvacsorát rendeztek.

— **Vizsgálatok sorrendje.** A nagykanizsai áll. s. községi polgári ulakola nyilvános és magán vizsgálatainak sorrendje az 1899—1900. tanév végén: Junius 21-én d. e. 8—12. az I. osztály vizsgálata, d. u. 5—7. tornavizsgálat versenynyel, 22-én d. e. 8—12. a II. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. magánvizsgálatok az I. oszt. tanulókkal, 23-án d. e. 8—12. a III. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. magánvizsgálatok a II. és III. oszt. tanulókkal, 25-én d. e. 8—12. a IV. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. magánvizsgálatok a IV., V. és VI. oszt. magántanulókkal, 26-án d. e. 8—12. az V. osztály vizsgálata, 27-én d. e. 8—11½-.. a VI. osztály vizsgálata, 11½—12. a IV., V. és VI. osztály énekvizsgálata, 29 én d. e. 8—10. „Te Deum" s a tanév bezárása.

A nagykanizsai áll. s. községi polgári leányiskola nyilvános és magánvizsgálatainak sorrendje az 1899—1900. tanév végén: Junius 15-én d. e. 8—11½. az I. a) osztály vizsgálata, 11½—12. az I. a) és I. b) osztály énekvizsgálata, d. u. 5—6. az I. a) és I. b) osztály tornavizsgálata, 16-án d. e. 8—12. az I. b) osztály vizsgálata, 18-án d. e. 8—12. a II. osztály vizsgálata, d. u. 5—6. a II. osztály tornavizsgálata, 19-én d. e. 8—12. a III. osztály vizsgálata, d. u. 5—6. a III. és IV. osztály tornavizsgálata, 20-án d. e. 8—12. a IV. osztály vizsgálata, d. u. 2—6. magánvizsgálatok 17—20. d e. 8—12. rajzkiállitás a rajzteremben, 23—24. kézimunka-kiállitás a rajzteremben, 29-én d. e. 8—10. „Te Deum" utáu a tanév bezárása. A nyilvános vizsgálatokra a t. szülőket és az érdekelt közönséget tisztelettel meghivja az igazgatóság.

— **Halálozások.** Városunk egy derék iparosa, Kilik Béla mészáros f. hó 9-én elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Kilik Béláné, született Kozma Mari a saját, ugy édes leánya Margit, valamint számos rokonai nevében mélyen szomorodott szivvel jelenti. felejthetlen jó férj, illetve édes atya, fivér, sógor és rokonnak, Kilik Béla urnak, folyó évi junius hó 9-én délelőtti ½9 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 43-ik, boldog házasságának 15-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványa f. hó 10-én délután 5 órakor fog Toloky-utca 505. számu házban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszentelteteni és a róm. kath. sirkertben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 11-én délelőtt 10 órakor fog a helybeli szent Ferencrendűek plebánia templomában a Mindenhatónak bemutattatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. junius hó 9-én. Áldás és béke poraira! A ravatalt a következő koszoruk diszitették: Szeretett Bélának, Szavári Család. A jó Barátoak, Neu Albert és Családja. Szeretett Komáknak, Rathmann Menyhért és neje. Felejthetlen férjemnek és jó Atyámnak, Isten veled. Szeretett Sógornak, Pauer Család. Szeretett Sógorunknak, Kozma és Csikós.

Varga Ferenc. városi kültanácsos, f. hó 14. hosszas betegség után elhunyt.

Egy áldott lelkü urnő, Rapoch Gyuláné, született Grünhut Szelina, Rapoch Gyula helybeli ügyvéd neje, f. hó 15-én délután 2 órakor ünkezével oltotta ki életét. Szivjósága besugározta családi otthonát; férje és gyermekei szeretettel csüngtek a jó hitvesen és anyán. Néhány év óta sulyos idegbaj gyötörte a boldogtalan asszonyt és bióha keresett gyógyulást az orvos-professzoroknál és fürdőhelyeken idegbaja ellen. Levertség és bátortalanság vettek erőt a müvelt lelkü urnőn és megrendituették benne az önbizalmat. Lelke ebben a küzdelembeu elvesztette egyensulyát és egy ilyen pillanatban követte el végzetes tettét, mely a családját mély gyászba döntötte. A közönség fájó részvéte méltán ölelkezik a család gyászával az elhunyt ravatalánál.

— **A „Zalamegyei Ált. Tanitó-Testület"** 1900. évi rendes közgyülését julius 5-én d. e. 9 órakor tartja Sümegen, a „Kaszinó" nagytermében következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1899. évi közgyülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Elnöki jelentés. 4. Nagy Margit k. a. keszthelyi tag. „A gyermekszivi világa" cimü felolvasása. 5. Mencsey Károly, csáktornyai tag, „Az önálló hat-

---

erőnek, a szenvedélytelen, csendes, mély szerelemnek diadalivével.

* * *

Csak két hét választotta el őket az esküvő napjától.

A vőlegény boldogitó, gyönyörüséggel a fészekrakó madár boldogságává reudezte be lakásukat.

Mikor már készen volt minden, megállott a családi szentély küszöbén és édes álmodozással merengett el.

Majd ba ebben a szentélyben ki fog gyulni a családi csendes boldogság szent tüze! Majd ha ennek küszöbét át fogja lépni az a szerető, jóságos angyal, akinek jelenléte azt üdvözitő menyországgá fogja avatni! Majd ha lényének varázsával behozza ide a paradicsomi mindenséget! Mennyi édes órának, mennyi zajtalan, égbe emelő üdvösségnek lesznek néma tanui ezek a csendes falak!

— — — — — — — —

Kopogás zavarta meg édes álmodozását. A levélhordó levelet hozott neki.

Átadta és távozott.

Izgatottan bontotta fel, olvasta, a levél kihullott kezéből. Agyához kapott. Szédület fogta el. Egyik székre roskadt le, aztán nézett mereven, a félőrült réveteg tekintetével, némán, lélektelenül; mintha megállott volna agyában minden gondolat. Csak sápadt arcának ideg-reszketéseo mutatta, hogy lélekpusztitó vihar dul belsejében.

Abban a levélben arról értesitik, hogy nem akarják őt és mindnyájokat boldogtalanná tenni, mondjon le a házasságról, mert a menyasszony sohasem biroá őt boldogitani; nem érez szivében e boldogitáshoz elég nagy szerelmet.

— — — — — — — —

Egy pillanat alatt összeomlott előtte egy édesen álmodott paradicsom.

Valami rettenetesen sötét, észbontó üresség örvénylett lelkében.

Imbolygó léptekkel, félig öntudatlanul hagyta el a kegyetlenül megtépett, feldult fészket, melyet még csak imént a boldogság rejtelmes álmaival aranyozott be.

Ment lélek nélkül, megkuszált, elernyedt idegekkel, maga sem tudta hova, merre, csak ment, ment az után az elvesztett mindenség után, ami nélkül semmi neki az egész világ, ami nélkül nem élhet.

Találkozott azután barátaival, akik vigasztalni akarták és biztatták, hogy menjen utazni, el messze. Olaszországba kék ege alá. Ott már olyan sokan feledtek, olyan sokan találtak irt a megtépett szív sebére.

Hiába volt minden vigasztalás!

Csak némán, fájdalmas tekintettel nézett maga elé, mintha valami agybontó rettenetes álom feküdt volna lelkére.

— — — — — — — —

És ma, amikor oda kellett volna lépnie menyasszonyával az oltár elé, hogy onnan azután az ő boldogságának álmodott csendes, zajtalan fészkébe vonuljanak be: talán kinosan vonaglik a családás karjaiban; vagy talán megy, rohan sápadtan, hogy olérje és megfojtsa azt a paradicsomrontó sötét szellemet, mely az ő feledhetlenjének szivét megejtette pokoli igével: „Ne higyj! Ez nem a szerelem!"

Az a hite most is, hogyha ezt az Isten ellen lázitó szellemet megfojthatja; menyasszonya szivében diadallal fog kibontakozni a szerelem isteni érzése.

Vajjon nem az ördög, nem a tagadás szelleme kerül e ki győztesen a szivek e harcából?!

Felhivás előfizetésre.

Szabadon, gyakran egyedül maradva hirdetjük négy évtized óta véleményünket. Védelmére kelünk a közönség és a város érdekeinek, kitartással, jóhiszeműséggel és szeretettel küzdünk a közélet magasabb erkölcsi fejlődésáért.

Ez a mi egész programmunk. Politikával nem kell törődnünk, a politikát szolgálja a főváros számos napilapja; de törődünk szükebbkörü érdekeinkkel, melyeknek a fővárosi sajtó nem lehet szószólója.

Törekvéseink sikerét csak a közönség biztositatja. Kérjük ezt a mi igaz tanunkat, szövetségesünket: maradjon velünk tovább is.

A „ZALAI KÖZLÖNY" is marad, ami volt, csak annyi változás fog rajta esni, amennyi kell, hogy a haladó korral lépést tarthasson. Hirszolgálata eleven, városi érdekü cikkei aktuálisak és hogy érdekesek is legyen, arról a „ZALAI KÖZLÖNY" munkatársainak egész gárdája fog törekedni.

A „ZALAI KÖZLÖNY"
előfizetési ára:

Egész évre . . 10 kor.
Félévre . . . 5 .

N.-Kanizsa, 1900. junius hóban.

A „ZALAI KÖZLÖNY"
szerkesztősége és kiadóhivatala

Selyem-damaszt-ruha 9 frttól feljebb! — 12 méter — póstabér és vámmentesen szállitva! Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg selyem" blenek és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. — Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik. HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN. Cs. és kir. udvari-szállító.

osztályu népiskola kötelező befejezésének haszna" cimü felolvasása. 6. Major Károly, bodosáni tag, „A tanitói állás reputációjának két fontos érdeke" cimü felolvasása. 7. Hugauff Ede, zala-szent-balázsi tag, „A nevelés köréből" cimü felolvasása. 8. Szücs Imre, zala-szent-gróti tag felolvasása „A nyugdijrevizióról." 9. Inditványok: a) A gondnoksági és iskolaszéki intézmény eltörlése tárgyában. Előadó: Novák Mihály, zala-egerszegi tag. b) A portómentesség tárgyában. Előadó: Brauner Lajos, csáktornyai tag. c) A gyülési napidij emelése tárgyában. Előadó: Grau Géza, csáktornyai tag. d) A névmagyarositás tárgyában. Előadó: Éles Károly, sümegi tag. e) A tanitók életbiztositása tárgyában. Előadó: Alpár Mór, nagy kanizsai tag. 10. A „Muraközi Tanitói Kör" részéről ajánlott két tiszteleti tag megválasztása. 11. A jövő évi közgyülés helyének kijelölése. 12. Tisztujitás. Szalay Sándor s. k. megyei tanitótestületi elnök.

— **Eljegyzések.** Simon Géza kereskedő, Balaton-Bogláron eljegyezte Krausz Józsa kisasszonyt, Krausz Márkus kereskedő leányát Nagy-Kanizsán.

Hercz Adolf a „Pester Leoyd" tisztviselője Budapesten eljegyezte Kohn Ilona kisasszonyt, Kohn Samu magánzó leányát Nagy-Kanizsán.

— **Gombamérgezés Nagy-Atádon.** Genethein Ferenc Nagy-Atádon lakó ácsmester junius 1-én délelőtt gombát szedett a nagy-atádi erdőben és ezt délben a feleségével megfőzette Ebédközben betért hozzájuk a velük egy udvarban lakó Benedikti Jenőné tanitónőnek a kis fia, a kit megkináltak a pompásan készült gombával. Csakhogy a gomba mérges volt, mert Genethein és neje másnap délelőtt betegek lettek, a kis fiu nemkülönben. Az asszony junius 3-án meghalt, a kis fiu 4-én. A férfiu erősebb természete ez ideig még győzött a gombaméreg fölött.

— **Záró ünnepély hangversenynyel.** Sterneck Zsigmond zenetanár számos tanitványaival f. hó 14-én délután 4 órakor a „Polgári Egylet" nagytermében évzáró ünnepélyt tartott. Már több izben utaltunk arra, hogy a zene a mi városunkban a nevelésben lényeges tényező, azért sürgettük a zenede létesitését. A hangverseny csak ujra megerősitette bennünk a meggyőződést az eszme keresztülvihetőségében. Ha Sterneck tanár egymaga képes a zenepedagógia terén oly nagy sikereket felmutatni, mennyivel inkább egyesült erővel. A közönség zajos tapsokkal jutalmazta a tanitványok és mesterük produkcióit, különösen tetszett a „concert paraphrase", melyet a teljes zenekar adott elő. A hangversenyen a következők müködtek közre: Austerlitz Erzsike, Krausz Gizella, Mauthner Ella és Paula, Morandini Stefánia és Anna. Mergenthaler Margit, Neumann Elza, Szalay Gizella, Tóth Mariska. Blankenberg Nándor, Büchler Mór. Ehrenstein Győző, Ejury Jenő, Fleischmann Frigyes, Fleischacker Jenő, Gürtler István, Kövesdi Iván, Kondor Dezső, Ledofsky Dezső, Markbreiter József, Mauthner József, Morgenstern Dezső, Neumann Frigyes, Pollák Miksa, Szitár Béla. Schwarz Gyula, Vucsetics Vladimir, Weisz Géza, Weisz Aladár, Tellemann Fülöp.

— **Ruzsicska Kálmán dr. beszédei.** Egy szépen kiállitott s érdemes szerzője, a zalavármegyei kir. tanfelügyelő arcképével diszitett kötetben jelentek meg ezek a beszédek. Nem orátori müvek, hanem alkalmi szózatai egy férfiunak, a ki épp oly hévvel és szeretettel csügg nemes hivatásán, mint magyarságán. De ha nem is mondjuk követelő szónoklatnak e beszédeket, mégis egy sincsen benne, a melyet a szónok lelkesedése át ne hatna s melyben termékenyitő gondolat és érzés ne találtatnék. A vető ember jut eszünkbe e könyvet lapozván, a ki bejárja földjét s a bányat lép, tele marékkal szórja a fogékony talajba a magot, a melyből az áldás lészen. — Ruzsicska Kálmán dr. 15 év óta járja nagy hivatása mezejét s ime, lépésről-lépésre látjuk, mint hinti termékenyitő, buzditó, intő és lelket adó gondolatait a népnevelés talajába, honnan üdvös aratása lészen a nemzetnek.

— **Pénzhamisitás.** Csurgón rövid idő alatt már másodszor adták magukat pénzhamisitásra a földmivelők. Elég elszomoritó jelenség, hogy egyszerü józan népünk ily megvetendő bünbe esik, melyért aztán erősen kell bünhödnie. Cserti György a legujabb pénzverő neve, bükkösdi lakós, 54 éves földmives. Junius 5-én fogták el s vitték a csurgói járásbiróság fogházába, a honnan Pécsre a törvényszékhez szállitják. Cserti ügyes ember, csak egyben hibázta el, hogy ő az egészen uj pénzre, az 5 koronás gyártására adta fejét. A hamisitványból 3 darabon szerencsésen tuladott, de végre is rajta veszett és elcsipték. 4 darab hamisitvány mint corpus delicti kézre került a géppel együtt, melyet maga készitett. A pénz anyaga savanyuvizes üvegekről leszedett ónlemezekből van. Ezeket megolvasztotta s az 5 koronásról viasz mintákat vett fel s igy készültek a hamisitványok. A bünös bevallotta tettét s midőn a vizsgálóbiró figyelmeztette, hogy 5 évi börtönbüntetést kaphat, jókedvüen válaszolta: „Majd csak valahogy leülöm uram."

— Thierry gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse biztos segitséget nyujtanak minden szenvedőnek és legjobban ajánlhatjuk Lásd mai számunk hirdetését.

— **A lipiki jódfürdőben** megfordult vendégek száma az utolsó kimutatás szerint 444.

— **Kegyét árasztja arra az Isten, kit a nagy világba küld,** mondja a költő. Ezer és ezer ifjunak hő kivánsága, hogy egyszer életében nagy és szép utazáson résztvegyen. Lehet e ezen derék ifjakat, kik e meleg napokban vizsgáikat, kollegium és szigorlataikat letették, fényesebben megjutalmazni, mint ha lehetővé teszszük nekik a párisi világkiállitás megtekintését? A Thos Cook & Son-féle utazási jegyek használata. (Kizárólagos elárusitó helyek) Fuchs H. váltóháza, Budapest IV. Kecskeméti-utca 1., továbbá ezen célt könnyen, kényelmesen és nevetségesen olcsón teszi elérhetővé! Az egész harminc napi utazás oda és vissza II-ik osztályu gyorsvonattal indulás tetszés-szerinti időben, párisi elsőrangu szállodában tiz napi kitünő ellátás, a kiállitásba szabad bemenet, Eiffeltorony, balesetbiztositás, stb. stb. csupán 360 koronáért. (Részletekben is fizethető). Kivánatra Fuchs H. váltóháza készséggel küld prospektust.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az első esküdtszéki tárgyalás.

Tegnap, junius 15 én tartották Nagy-Kanizsán az első esküdtszéki tárgyalást. Ezen okból nagyszámu közönség sereglett össze a tárgyaló terembe, hogy meghallhassák azon büneset fázisait, melyet Jung (Erbatics) Mátyás követett el Kolmann Antalné szül. Tkalcsics Borbála ellen, s a melyet olvasóközönségünk lapunk révén már ugyis ismer a maga részletességében.

Kilenc órakor pontban megjelent a kir. törvényszék élén Tóth László elnökkel. Szavazóbirák voltak: dr. Kiss István és Eöry Szabó Endre. A közvádat dr. Orosdy Lajos kir. ügyész, a védelmet Oroszváry Gyula ügyvéd képviselte. A behivott 30 esküdt pontosan megjelenvén, sorsolás és visszavetés után a következők lettek az esküdtszék tagjai: Ebenspanger Leó, Barna György, Zelenák Antal, Janda Károly, Lengyel Lajos, Grész Alajos, Kiss József, Varga Lajos, Forster Ferenc, Sallér Lajos, Schwarz Gusztáv, Csesznák József; póttagok Szegő Gyula és Thomka Endre. Majd Tóth László, mint az esküdtbiróság elnöke szólt a már meghitelt esküdtekhez, figyelmeztetvén őket hivatásuk fontosságára, mely abban áll, hogy minden esetben, valahányszor a jogrend igazán megsértetik, az ő tisztük eldönteni, hogy a jogrend megsértésével vádolt valóban bünös-e, vagy nem. Hangsulyozza, hogy ebben a tisztükben függetlenül, saját lelkiismeretükre hallgatva kell eljárniok. Ezután áttér a bünvádi intézmény ismertetésére, nagy jelentőségünek mondja a törvény azon intézkedését, hogy az esküdteknek magyarul kell tudniok, mert ebben a nemzeti állameszme megtestesülését látja

Az elnök tartalmas és mélyen elgondolt szavait dr. Orosdy kir. ügyész beszéde követte, mely a következőképpen hangzott:

Tisztelt Esküdtbiróság!

„Az esküdtbirósági intézmény gyakorlati érvényesülésének jelen stadiumában és azok után, a miket az esküdtbiróság tisztelt elnöke elmondott, más feladatom nem lehet mint egyedül az, hogy Önöket t. esküdt uraim erről a helyről szivélyesen üdvözöljem és megkérjem, hogy az állam vádközegének előterjesztéseit azzal a bizalommal fogadják, a mely bizalommal én az esküdtbirák iránt viseltetem.

Jól tudják Önök azt, hogy az állam által felállitott vádló, a ki nemcsak ügyfél, de hatóság is, mindig törvényes alapon áll; jól tudják azt, hogy a kir. ügyészség csak akkor lép Önök elé, a mikor meggyőződése szerint a megsértett jogrend az Önök közbelépését követeli.

A jogrend védelmében kifejtett tevékenységemben bizton számitok az Önök támogatására nemcsak azért, mert esküjük kötelezi arrra, hogy a törvényt kövessék, hanem azért is, mert az Önök személyes érdeke azonos a polgári társadalom érdekével.

A ki a jogrendet támadja, az Önöket támadja, s Önöknek kötelességük, hogy a támadást visszautasitsák és a bekövetkező megtorlás által a jog uralmát biztositsák.

Az igazság eszméjének megvalósitásáért való ezen küzdelemben üdvözlöm Önöket esküdt uraim!

Vezérelje Önöket lelkiismeretük és a törvény állandó tisztelete!"

Oroszváry Gyula védő az esküdtek funktiója és a suverén megkegyelmezési joga között von nagyérdekü párhuzamot Figyelmezteti az esküdteket, hogy az igazság és lelkiismeret szab törvényt müködésüknél, s a végén az ügyvédi kar nevében üdvözölte az esküdteket.

Megkezdik a tulajdonképpeni kihallgatást. Elővezetik a még 22 éves bünöst Jug (Erhatics) Mátyást, ki horvát ajku lévén, kihallgatása a már meghitelt tolmács utján történik. Vádlott részletesen elmondja büntettének lefolyását, hangsulyozván, hogy a bün eszméjét Jug József keltette fel benne, töredelmes vallomást tesz s könnyek között jelenti ki, hogy büntetését megérdemli. Ezután a már 78 éves összetöpörödött sértett anyókát, majd Jung Józsefet mint tanut hallgatják ki.

A bizonyitó eljárás befejezése után az ügyész egyetlen főkérdést terjesztett elő, a biróság azonban ezt két részre osztva az esküdteknek a következő kérdéseket adta fel:

I. (főkérdés.) „Bünös-e Jug Mátyás abban, hogy 1900. évi április hó 1-én Ráckanizsa-hegyen özv. Kohlmann Antalné szül. Tkalcsics Borbála ellen alkalmazott erőszakkal Tkalcsics Borbála birtokából több drb, mintegy 740 frtról kiállitott adóslevelet egy csomag okmányt és 20 fill. értékü fehér cukrot azzal a célzattal vett el, hogy ezeket a dolgokat jogtalanul eltulajdonitsa." Igen vagy nem?

II. (mellékkérdés.) Követett-e el vádlott súlyos testi sértést vagy nem?

Miután Tóth László elnök a szükséges jogi kitanitást megadta délután fél három órakor az esküdtek visszavonultak és hosszabb tanácskozás után mindkét kérdésre hétnél több szavazattal igen-nel feleltek, — melyet Varga Lajos az esküdtek elnöke, hirdetett ki. — A törvényszék a verdikt alapján Jug Mátyást 4½ évi tegyházra. 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére itélte; a vizsgálati fogságból 2 hónapot kitöltöttnek vett. Az itélet jogerős.

IRODALOM

— **Déryné naplója.** Két füzet jelent meg Déryné hires naplójából, Singer és Wolfnerék kiadásában. A hires magyar müvésznő lebilincselő közvetlenséggel, himezés-hámozás nélkül irja le benne regényes életét és egyuttal érdekfeszitő képet ad az akkori Magyarország társaséletéről. Déryné naplója tehát nemcsak valóságos átélt regény, hanem becses ereklye és kortörténet is. A napló füzetekben jelenik meg, egy-egy füzet ára 50 fillér. Megrendelhető minden könyvkereskedésben, valamint a kiadónál: Singer és Wolfner Budapest.

— **A királyné könyve.** Érdekes birt közölnek velünk Budapestről, ami minden olvasónk érdeklődésére számithat. Az a gyönyörü könyv, mely annak a megboldogult Erzsébet királyasszony emlékének van szentelve, már teljesen elfogyott és most második és ragyogóbb köntösbe lép a közönség elé. Azt hiszszük, hogy mindnyájan emlékezünk azokra a megható sorokra, a melyet a király Ő Felsége, az album szerkesztőjéhez, Lengyel Gizellához juttatott. Ő Felsége igaz elismerését és köszönetét fejezte ki e kiváló urnőnek, aki pénzt és fáradságot nem kimélve, maga járta be az országot, hogy emléksorokat gyüjtsön a magyar uriasszonyoktól. Az album gyönyörü volt és immár a Burg levéltárában pihen, miután a magyar nők érdeklődése, amelylyel e páratlan diszmü iránt viseltettek, határtalan volt. Az albumról készült másodlatok rövid időn belül elfogytak. A kiadók tehát elhatározták, hogy másodszor is kiadják az albumot, még pedig diszesebb, gazdagabb kiadásban. Lehetőleg tökéletes emlékmüvet óhajtanak késziteni a tragikus nagy királynőről. A pazar fénynyel kiállitott emlékmüben pompás képekben leszneк megörökitve azok a helyek, hol szegény királynőnk megfordult. A gyászpompa leirása és a magyar nők emléksorai gazdagitják e gyönyörü könyvet, amelyik egyebekben tökéletes másodlata annak az ezüstboritéku példánynak, amelyet Ő Felségének, a királynak nyujtottak át. A felséges királyi hercegnők és a mágnás asszonyok érdeklődése mellett az album május végén jelent meg és előfizetési ára 6 korona, ami Budapestre (VII., István-ut 40.) az „Előkelő Világ" szerkesztőségébe küldendő.

— **„Gépirók Lapja".** Ilyen cimmel indult meg junius 10-én az első e nembeli heti szaklap, mely a magyarországi gépirók, különösen pedig a gépirónők anyagi helyzetének változtatását tüzi ki célul, — kapcsolatban a gépirók országos egyesületének megalakitásával, — Ha tekintetbe veszszük a gépirók és a gépirónők, illetve a kereskedelmi női alkalmazottak napról-napra gyarapodó számát és sehogysem irigyelhető anyagi helyzetét, ugy bizton átláthatjuk, hogy az uj lapnak van létjoga, sőt ugyszólván fontos érdek a lap megjelenése és fennmaradása. Az egész lap gépirással van irva, kiállitása csinos, tetszetős, tartalma fordulatos, változatos, előfizetési ára pedig hallatlanul csekély, egész évre 8 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 51.

Az e rovatban megemlitett müvek megrendelhetők és kaphatók **IFJ. WAJDITS JÓZSEF** könyvkereskedésében, Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Köszönetnyilvánitás.

Felejthetlen jó férjem és édes Atyám KILIK BÉLA elhalálozása alkalmával az igaz részvét gyengéd kifejezésével találkoztunk, rokonaink, jó barátaink és ismerőseink részéről, fogadja a tek. Délzalai Takarékpénztár tisztviselő kara és mindazok, kik a drága halottnak a végtisztességet megadták koszoruk küldésével és részvétük kifejezésével fájdalmunkat enyhitették, ezen az uton is legforróbb köszönetünket.

Özv. Kilik Béláné
és családja.

VASUTI MENETREND.

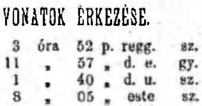

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Budapest	3	óra	52 p.	regg.	sz.	v.
„	11	„	57 „	d. e.	gy.	v.
„	1	„	40 „	d. u.	sz.	v.
„	8	„	05 „	este	sz.	v.
„	12	„	07 „	éjjel	gy.	v.
Bécs (Wien)	3	„	42 „	regg.	sz.	v.
„	1	„	35 „	d. u.	sz.	v.
„	4	„	08 „	d. u.	gy.	v.
„	10	„	05 „	este	sz.	v.
Z.-Egersz.	8	„	05 „	regg.	v.	v.
Pragerhof	5	„	32 „	regg.	gy.	v.
„	12	„	09 „	d. u.	sz.	v.
„	4	„	53 „	d. u.	gy.	v.
„	11	„	22 „	éjjel	sz.	v.
Csáktornya	8	„	10 „	regg.	v.	v.
Barcs Gyékényes	11	„	14 „	d. e.	gy.	v.
„	1	„	29 „	d. u.	gy.	v.
„	11	„	41 „	éjjel	sz.	v.

VONATOK INDULÁSA.

Budapest	5	óra	47 p.	regg.	gy.	v.
„	9	„	30 „	regg.	v.	v.
„	2	„	— „	d. u.	sz.	v.
„	5	„	03 „	d. u.	gy.	v.
„	12	„	15 „	éjjel	sz.	v.
Bécs (Wien)	6	„	05 „	regg.	sz.	v.
„	12	„	20 „	d. u.	gy.	v.
„	2	„	05 „	d. u.	sz.	v.
„	12	„	45 „	éjjel	sz.	v.
Z.-Szt.-Iván	5	„	20 „	d. u.	v.	v.
Pragerhof	4	„	42 „	regg.	sz.	v.
„	12	„	10 „	délb.	gy.	v.
„	2	„	35 „	d. u.	sz.	v.
„	12	„	17 „	este	gy.	v.
Csáktornya	6	„	— „	d. u.	v.	v.
Barcs Gyékényes	4	„	57 „	regg.	sz.	v.
„	2	„	22 „	d. u.	sz.	v.
„	4	„	25 „	d. u.	sz.	v.

VEGYESEK.

— **Müкedvelők fényképezéséhez?** Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felülmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemü fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854 — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

— „Vizsgálj meg mindent és őrizd meg a legjobbat." Ezt a közmondást mindenki ismeri, de mily ritkán követik! Különben lehetetlen volna, hogy létezzenek még családok, a melyek előtt a babkávénak Kathreiner Kneipp-maláta kávéval való keverésének előnyei ismeretlenek legyenek. A tapasztalat, s számtalan ezen át tett kisérletek igazolják, hogy izre és egészséges hatásra nézve a legkitünőbb kávé csakis ezen az uton állitható elő. Egyetlen egy háziasszony se késsen, a ki ezt az egyuttal olcsó és a családok százezreinél elismert kávékeveréket meg nem próbálta volna, azzal kisérletet tenni, még pedig háztartási pénztárának e gyére és övéi jólétének javára.

Nyilttér.*)

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szivós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz" megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást latni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a tólós mennyiségben képződött sav okozza a rossz emésztést.

A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit"-forrásnak a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ
kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen
Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

FŐRAKTÁR:
ÉDESKUTY L. ásványvizenagykereskedés
cs. és kir. udv. szállitó BUDAPESTEN
Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

ROHITSCH SAUERBRUNN GYÓGYFÜRDŐ.
Elismert gyógyhely gyomor-, máj- és vesebajokban, [illegible] torok és gégehurut bántalmakban szenvedők számára.
Prospectusokkal szolgál az igazgatóság. Déli vasutállomás: Pöltschach.
GYÖNYÖRÜ NYÁRI TARTÓZKODÁSI HELY.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

! Hatóságilag engedélyezett VÉGELADÁS 8736/1900. számu végzéssel. !

ALKALOM OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSHOZ!

15 év óta fennálló

DIVAT-, VÁSZON- és POSZTÓ-ÜZLETÜNKET VÉGLEGESEN FELOSZLATJUK,

minek folytán hatóságilag engedélyezett teljes

VÉGELADÁST rendezünk.

ELADÁS CSAKIS KÉSZPÉNZFIZETÉS MELLETT.

FANTL TESTVÉREK, NAGYKANIZSÁN.

2621/tk. 900.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közbirré tétetik, hogy Németh József és társai magasdi pusztai lakós felpereseknek, Németh János és társai alperesek elleni perében a n.-kanizsai kir. törvényszék 1678/p. 900. sz. jogerős ítéletével elrendelt vagyon közösség megszüntetése céljából a fent nevezett kir. tvszék területéhez tartozó a n.-kanizsai 3029. sz. tkben † 4224/7. hrsz. s a n.-kanizsai 3192. sz. tjkvben † 4223/10. hrsz. alatt Németh István, János, Kálmán, József, Károly, György és Boldizsár tulajdonául felvett a együttesen 1646 koronára becsült 997. népszerz. ház, udvar, kert és szántóföld özv. Németh Mártonné szül. Kucsebár Éva javára bekeblezve lévő boltigtartó hozzonélvezeti szolgalmijog fenntartása mellett

1900. évi augusztus hó 8. napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál Szalay Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fenntebb kitett becsár. Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi május hó 22. napján.

GÓZONY,
kir. törvényszéki albiró.

620/1900./végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900. évi Vx. 277. 379. 396/1. számu végzése következtében dr. Rothschild Samu és dr. Fried Ödön ügyvéd által képviselt Keszler Teréz, Union K.-gyár, Beimel & Basch javára Vermes Dávid és Vermes Dávidné nagykanizsai ellen 800, 250, 250 frt s jár. erejéig 1900 évi március hó 20 án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 628 koronára becsült különféle szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1900. évi V. 277/2. számu végzése folytán Nagy-Kanizsán a helyszinén leendő eszközlésére

1900. évi junius hó 25. napjának délutáni 4 órája

határidőül kitüzetik és abbor a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi junius hó 11. napján.

Maximovits György,
kir. birósági végrehajtó.

NESTLÉ gyermektápliszt je a legjobb alpesi tejet tartalmazza. Rég legjobbnak bizonyult táplálék csecsemők és gyomorbetegek részére. Hasmenés és hányás kizárva.

Egy doboz 1 korona 80 fillér.

Javalva a legelső orvosi kapacitások által. 30 év óta az összes gyermekkórházakban használatban van.

Mintadobozok a gyermektápliszthöl kivánatra ingyen és bérmentve.

Központi raktár: F. BERLYAK, Bécs, I. Naglergasse 1.

Nestlé sűrűsitett teje cukorral dobozonkint 1 kor. Cukor nélkül „wiking" (ujdonság) dobozonként 1 kor.

Eladó egy 96 holdas

BIRTOK,

egy tagban gazdasági épületekkel együtt.

Kaposvárhoz 10 percnyire. Értekezni lehet:

CZIFFRAY KÁROLY-NÁL

Nagy-Kanizsa, Eötvös-tér 87.

Ajánlva: a gége a légző és az emésztési szervek megbetegedésénél. Ellenjavalva: sorvadásnál.

Gyógyeszközök: Égvényes sósavas források. Constantin és Emma-források. Égvényes só és vassavas források Johannisbrunnen tiszta vassavas viz. Klausenquelle, savó, tej, (száraz etetés) kelyr forrás-só inhalacio egyes kabinokban, fenyőfagőz, inhalacio.

Gleichenberg fürdőhely

Lélekzés kezelés, pneumatikus kamrák, édes ásványviz és habzó melegfürdők, fenyő- és acélfürdők. Nagy hydro therapeutikus intézet tejkura Enyhe, nedves meleg por és szélmentes levegő, erdős dombtáj. Tengeri magasság 300 méter.

Tudakozódások és prospektusok ingyen.

Lakásmegrendelések a fürdő igazgatóságnál GLEICHENBERGBEN.

Gyümölcs és szőlő bor-készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyü szerkezettel, és nyomerő szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetü szabad. önműködő „Syphonia" gyümölcs és szőlővesszö permetezők gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel.

Az „országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden."

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Tömlőcsőrendszer szépe.

Tűzoltó és az ipar szolgálatára szolgáló szer.

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézetek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E bombázat-tömlőket, melyek mészben feloldhatók, szárazan állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Minták kérve, ugyszintén utasítás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Tömlőcsőt-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (nagy házban).

Arany-érmekkel kitüntetve.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobon Moll A. védjegyét és aláirását tüntetni fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alteskhántalmak, gyomorgörcs és gyomorhörv, rögzött szákrekedés, majbántalom, vér felütés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozának 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tüntetni fel „A. Moll" fehérfű ónozattal van záva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a megfélés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ásztett eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főraktárkiküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünöbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

VIASZ-KENŐCS

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

ARANY-FÉNYMÁZ

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

FEHÉR „GLASUR“-FÉNYMÁZ

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnani befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

NEU és KLEIN cégnél NAGY-KANIZSÁN.

Posztó szétjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.

4 frt 80 krért	jó,		valódi gyapjuszövetből.
5 » 10 »	jó,		
4 » 80 »	jó,		
7 » 50 »	finom,		
8 » 70 »	finom,		
10 » 50 »	igen f.,		
12 » 40 »	angol,		
15 » 95 »	kamg.		

Egy vég fekete szalonöltő-ygóz 10 frt.

Felöltőszövetek-mutatója 3 frt 25 krtól feljebb. Loden gyönyörü szinekben, egy vég 4 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Paravienne és Dosking, állami, vasuti hivatalnoki ruhaposzták és birói talárposztók, legfinomabb kamgarnok és chevlottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyőrség és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szolid ságáról ismert

posztógyári raktár **Kiesel Amhof, Brünn.**

Minták ingyen és bérmentve. Mintahü szállitás.

Figyelmeztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül hozatják, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetítés utján vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szöveteket valóságos gyári áron küldi s megrendelő nem szabott hozzá.

● ● ● ● Richter-féle ● ● ● ●

Horgony-Pain Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszertárban kapható; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca“-védőjegygyel van ellátva. Fölülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitünően hat és sebet gyógyit.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik,)

utolérhetetlen szivó erejü és gyógyitóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcscsel egy 14 éves, gyógyithatatlannak tartott csontszut ujabban pedig egy 22 éves rákszerü bajt gyógyitottak meg. Antiszeptikus és gyógyitóhatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatégely bérmentve 1 kor. 80 fill.
Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól es kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s mas effeléket.

Cim: A. THIERRY, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada Pragerhof felé, a Déli-vasut mentén.

= Prospektus ingyen és bérmentve. =

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Csak ezzel a törvényszi. bej. védőjegygyel valódi. LONDON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road. Főraktárak: Bermann, Angol India. Agen. Zágráb. Algier. Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8. Basel. Szt.-János gyógytár, W. Kratz. Belgrad, Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez. Központi raktár Szerbia részére. Berlin. C Bologna. Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacre & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo Càlo, a Rh. Noris. Debreczen. Eich. Luxemburg. Schmitt P. gyógysz.

Isnigeas. Dordogna. Kopenhaga. fabriken farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmo. Sevrige. Apot. Lejooet. Nantes. Pharmacie C. Frenet. Napoly. Palermo. Páris. Pharmacie française, 1, & 3. Place de la République. Pharmacie Daprey, 11. Rue des francs Bourgeois. Prága. Róma, Corso. Agenzia del Policlinico. Roubaix. Pharmacie F. Gerrath. Serajewo. Szeged. Temesvár. Trieszt. Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényszi. bejegyzett védőjegygyel valódi.

Fürdőidény: május—október.

ÁSVÁNY ES ISZAPFÜRDŐ,

DARUVÁR SLAVONIÁBA,

a cs. és kir. szab. Déli-vaspálya állomása.

Vastartalmu forrás, hőfok 42—50° C.

Porcellán-, kő-, tükör-, iszap- és moór fürdők. Sikeres gyógyhatással bir az összes női bajoknál. Már a római idők óta régbirü jóhatású fürdő a slavoniai középhegyek gyönyörü völgyében, erdős magaslatoktól körülvéve. A gyógyhelyiségek egy remek árnyékos sétány közepén feküsznek.

A fürdőpark, fürdőiszalloda es az összes lakhelyiségek Acetylen-légszeszszel világittatnak. — Kiváló előzékeny kiszolgálás.

Az elő- és utóidény alkalmával tetemes árengedmény.

Prospektusokkal és felvilágositással szivesen ingyen és bérmentve szolgál a

FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Előnyösen ismert, kitünö gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minöségben, férfi öltönyökre szállít

KASTNER ÉS ÖHLER CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA

GRÁCZ.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ

KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államában ismert sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkiütés

[illegible] mor, hur [illegible] átvar, fagyvag, fáhlásadás, [illegible] és más bőrkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátrányának 40% -át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanokétól lényegesen különböző. Osztásnak elkerülése végett kérdezzetek Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert véljegyre való figyelmeztetés közöttik. Igazit kérhetőségünknek sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

A legjobb kátrányszappan az

AKNIŐR TISZTATÁLANNÁGAI

elkerülésére, a gyermekeknek valamennyi kitörésegyéni ellen felülmulhatatlan bőrtisztitó mesdé és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan

50% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással együtt darabonkint 35 kr., 6 darab 1 frt 60 kr.

A többi Berger-féle szappanokhól különösen kiemelendők: Mandula szappan a bőr finomitására, borax-szappan pattanások ellen, carbol szappan a bőr élénkitésére, kénszappan [illegible] mint tartósitók szappan, Berger-féle fanyl-[illegible] szappan, Berger-féle gyermek-szappan a csecsős bőr számára (35 kr.)

Berger-féle Petroszulfol-szappan

rossz szv. bőrön, bőrtisztaságnak és szavidságnak ellen, szeplő szappan igen hatható.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arcfiatalításnak ellen. Tannin szappan fáradtságnak és bőrlibulás ellen.

Berger-féle fogszappan könszálban

az rendes ibgeknek. V. az. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztitó eszer. A többi Berger féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatásutan [illegible] utánzatok vannak. Gyár és törzskiár:

S. Reil & Comp Troppau.

Bécsujfalu kitüntetve a osztrák ipargyárkiállitás London 1873.

Nagy-Kanizsán: PRÁGER BÉLA és BELUS LAJOS gyógyszerészeknél.

Gyermek-tápintézet

Ellenbogen, Bécs IX., Kolingasse 19.

Távol élő szülők gyermekei, kik Bécsben egy bizonyos időre magukra vannak hagyva, szeretetteljes és gondos ápolásban részesülnek. Felvilágositások szóban vagy irásban készséggel adatnak.

BIZTOS KERESET

kinálkozik jó beszélőképességgel biró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kivánnak.

„MERCUR"

vallóüzleti részvénytársaság

BUDAPEST,

Arany János-utca 31.

Ki biztos akar abban lenni, hogy jó és tiszta csokoládét vesz, az vegyen

SUCHARD-CSOKOLÁDÉT.

Ezen régen jónak bizonyult és hirneves gyártmány, gondosan van készitve, jótállva, tiszta és az egész világon kedvelt.

Mindenütt kapható.

SZABADALMAZOTT DRÓTÜVEG

világos tetőzetnek, padlózatoknak, gyári ablakoknak, legjobb anyag különféle vastagságokban egész 1·75 négyzet méter terjedelemig.

Különös előnyei: lehető legnagyobb törési biztonság átütések és törések ellen, drótrácz nem szükséges, tűzbiztos igen nagy fokig, esetleges repedésnél nihallanak, miután a drótbetét az üveget szorosan tartja, nagyon áttetsző, előbb nem ismert fegy hatás. Több állami és magán épitkezésnél nagy mennyiségben a legjobb eredményeyel használtatott. Számtalan bizonyitvány, prospektus és minta szolgálatra.

Öntött ilvegpadlózat lemezek járható tetőzetnek

földalatti utjárók és alagutak megvilágitására vasutaknál kiadott nagyságokban, sima, vagy különféleképp mintazott felületekkel, fehér, félfehér (ca. 30%-kal olcsóbb a körülséges nyers öntött üvegnél) és vizmes drótfonattal és anélkül.

Uveg tetőzsindely és üvegrovátkás téglák

a legkülönfélébb alakok és nagyságokban.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens.

Neusatil bei Elbogen (Csehmen).

További készitmények: mindennemü üvegek, üvegzárok, tabla üvegek belgai és német mód szerint, üvegöntés és üvegdomborlitas, (szab. domborüvegbetüki).

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasut-állomás **Varazsd-Toplicza** Posta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya).

Megjelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanacsos által 1894.

59 fok Celsius meleg forrás a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegség-ek, nyulladásos és csontörési összeburódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, hör és titkos betegségek, fölött vesebajok, hólyagburut, görvélykor, angolkór, álom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, torok, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, hideg viz gyógymódok zuhanynyal. Kneipp szerint. Egész éven at nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ülettévnyek, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állnak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és brosschurákat ingyen és bérmentve küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

NAGYKANIZSA, 1900. junius hó 23-án. 25-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronkent 20 fillérert vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

A honi ipar és a vidék.

Nagy-Kanizsa, 1900. Junius 22.

Budapest a szive Magyarországnak. Legalább annak kellene lennie. A vidéki városokban épitettünk kaszárnyákat és furtunk artézi kutakat, ha jól viselték magokat, a vasuti állomást is kibővitettük és egy vagy több patikát engedélyeztünk nekik. Valójában azonban a vidéki városok anyagi jólétének emeléseért nem történt semmi, mialatt a főváros virágzott és fejlődött, valósággal amerikai arányokban. S mi okozta a főváros meseszerű fejlődését? Talán a lakosság nagy hangyaszorgalma, talán azok a bizonyos polgári erények: a mértékletesség, munka és takarékosság? Vajjon ezek varázsolták elénk-e az Andrássy-uti palotákat és köruti bérházakat?

Nos, ha a modern Budapest megalkotásában a munkának és a takarékosságnak is volt némi része, a föllendülés igazi okait mégis a centralizáló irányzatban és még inkább a vidék kizsákmányolásában és a külföldi pénzpiac kipumpolásában kell keresnünk. Mialatt Budapest láthatólag föllendült és egy nagy világváros külső formáit öltötte magára, azalatt a vidék elszegényedett, a középosztály bucsut vett az ősi portától, a hivatalnoki kar küzd a mindennapi megélhetésért, a földmivesek rajai pedig vándorbottal kezükben jobb hazát mennek keresni Amerikába. Ismételjük-e azt, amit már annyiszor és annyian elmondottak, hogy azok a hosszu palotasorok, melyeknek láttán hangosabban feldobog magyar szivünk, tulajdonképpen nem is a mi palotáink, mert a jelzálog-hitel révén több jogot formálhatnak azokhoz a külföldi tőkepénzesek, mint névbeli tulajdonosaik. A hatalmasnak látszó Budapest tehát valójában nem egyéb, mint amolyan agyaglábu óriás, kit egy váratlan lökés könnyen földre terithet. S a külföldi pénzpiac rosszabbodása okozta vihartól erősen izeg-mozog is ez a kolosszus.

A politikai erőművészek, a gazdasági csodadoktorok most komor gondolatokba elmerülve azon tanakodnak, miként lehetne elejét venni a fenyegető veszedelemnek és mi módon menthetnők meg Budapestet és a fővárosi piacot a formaszerű csődbejutástól. Mindenkinek van egy mentőgondolata s ha a gondolatokat pénzzé lehetne változtatni, csakhamar meg is javulna a helyzet. Érdekes, hogy a mentési munkálatokat érintő eszmekör nem terjed tul a főváros határain s még most is, s jóllehet a vidék nyomora semmivel sem kisebb a fővárosénál, mindenki csak a fővárosra gondol.

Nem kisebbitjük azzal a metropolis jelentőségét, ha nyiltan kijelentjük, hogy az orvoslásnak ezt a módját nem tartjuk célravezetőnek. Az orvos is, hogy a siker reményével vezethesse betege gyógykezelését, mindenekelőtt a beteg diagnózisát állapitja meg. Azt hiszszük, hogy azoknak, akik a budapesti viszonyok szanálásán fáradoznak, előbb a baj igaz okaival kellene tisztába jönni. A baj valódi oka pedig az, hogy *a fővárosi polgárság nem ért a pénzszerzéshez s még kevésbé ért a pénz megtartásához. S nincs a világnak olyan nagyvárosa, a hol oly kevesen és aránylag oly keveset dolgoznak, mint Budapesten.*

És viszont sehol sem annyi az ugynevezett „ur", aki könnyen és lehetőleg munka nélkül akar megélni, mint nálunk. És hányan vannak, akik ugy rendezik be életmódjukat, hogy akár könnyü, akár keserves szerzeményeikből valamit félre is tegyenek. Hol van az a munkás, mértékletes és takarékos polgárság, melynek Paris, Bécs és Berlin köszöni anyagi prosperálását. A franciákat mi rendszerint könnyelmű népnek mondjuk, de merem állitani, hogy Budapest társadalmában több a here, mint Párisban. *Arra a fővárosi társadalomra pedig, mely ily silány mértékben tölti be azt a nagy hivatást, mely osztályrészül jutott neki a gazdasági élet uj alapra való fektetésében, nem lehet többé rábizni a vezérszerepet az átalakitási munkálatok irányitásában.* Ezt különösen most kell hangsulyoznunk különös nyomatékkal, amidőn fönt is, lent is egyaránt erős mozgalom indult meg az ipar, a honi ipar megteremtése és felkarolása tárgyában.

Amidőn örömmel üdvözöljük a mérvadó körök abbeli készségét, hogy a honi ipar érdekében a legnagyobb áldozatokra is hajlandó, abbeli véleményünknek adunk kifejezést, hogy *a hozandó áldozatok tulnyomó részét ezentul ne a fővárosnak, hanem a vidéknek juttassuk.* A vidéket már csak azért is sokkal hálásabb talajnak tartjuk az ipari tevékenység előmozditására, mivel a fővárosi ipartelepek rendszerint részvénytársasági alapon szerveztetnek, már pedig a részvénytársaságokkal együtt járó költséges apparátus (vezérigazgató, vezértitkár stb.) már eleve ólomsulylyal nehezedik a kezdet nehézségeivel küzdő vállalatra. A vidéken meglevő iparosokat és ipari vállalatokat kellene leginkább támogatni, mert ezeket legtöbb esetben munkakedv, egyéni ambició vezeti és a mellett hazafias felfogás is. Az elszegényedett és kizsákmányolt vidéket minél előbb talpra kell állitani és ezért az iparfejlesztési akciót, de az egész gazdasági életet decentralizálni kell. A vidéki városoké legyen az ipar, Budapesté a kereskedelem. A főváros lakossága, mely ugyszólván irtózik a *termelő* munkásságtól, nevelésénél és tehetségénél fogva sokkal alkalmatosabb a közvetitő kereskedelem lebonyolitására, mint az iparfejlesztéssel kapcsolatos feladatok teljesitésére.

Igaz, hogy a főváros kereskedőinek nem volna szabad a közvetitő kereskedelemre szoritkozni, hanem egész energiával a *külkereskedelem és a kivitel előmozditására kellene irányitaniok a figyelmet.*

Csakhogy erre előbb nevelni kellene kereskedőinket, ami azonban nem éppen lehetetlen feladat. Ha sikerült belevinni a gazdaságba az intenzivebb gazdálkodás módszerét, talán kereskedőink is szakitani fognak idővel a megszokott szatócspolitikával.

A mezőgazdaság intenzivitásának emelése, a vidéki városoknak ipari empóriumokká való átalakitása, és a székes főváros kereskedelmi életének modernebb alapokra fektetése: ez az, amitől függ az ország anyagi és kulturális fejlődése. Ezen irányelvek szemmeltartása ismét gazdaggá és életképessé teendi a vidéket és közvetve a főváros is visszanyeri függetlenségét külföldi hitelezőitől. De ha iparfejlesztési politikánkban továbbra is csak a fővárosra fektetjük a fősulyt, Budapest és a vidék egyformán és teljesen el fog szegényedni. *Veritas.*

Szégyen-szemre.

(V.) Egy hét választja el a tanuló ifjuságot a tanév berekesztésétől. Péter-Pál napján kezébe nyomják majd az értesitőt, melyben minden tanuló számokban találja kifejezve érdemeinek elismerését. Az egyik tanuló osztentációval mutogatja érdemsorozatát, a másik, akinek osztályzata szégyen-szemre van kitéve, elrejtőzik, hogy ne kelljen a nyilvánosság előtt pirulnia. Régi irány az, hogy a jó tanulót nyilvánosan megdicsérik. Már Commenius sem tartotta helytelennek, hogy a jó eredményt kis ajándékokkal megjutalmazzák. Locke a becsvágy felgerjesztését jó eszköznek tartotta az ifjuság ösztökélésére. Basedow a nagy nyilvánosságot ajánlotta a tanulásra való buzditás eszközeül. Ezt ma már rendszeresitették minden iskolában az ugynevezett osztályozással és az érdemsorozat közzétételével. Ha az osztályozás csak a szülők és a családok okulására, vagy a felsőbb tanhatóság iránti tekintetből történnék, ellene kifogást emelni nem lehet, de ha az érdemsorozatot felveszik az értesitőbe és a gyengébb tanulót kiteszik szégyen-szemre, akkor az ilyen rendszerrel egyszerűen megrontjuk a tanuló-ifjuság kedélyét. A jelesre cenzurált tanulókat a nyilvános osztályozás önhittekké teszi, a gyengéket pedig lesujtja és bennök irigységet, boszuvágyat és féltékenységet kelt fel.

Képzeljünk egy bukott leánytanulót, akit az osztályzat nyilvánosságra hozatalával kipelengéreztünk! Milyen kedélyállapotba hozunk egy ilyen gyenge gyermeket! Felélesztjük benne a tanulótársa iránti ellentét érzetét. Pedig nem egymással kellene a tanulókat összehasonlitani, hanem azzal a mértékkel kell minden tanulót mérni, mely az ő tehetségének és akaratának kifejezője. Nem csoda, ha az osztályzat nyilvánosságra való hozatalával a tanár elidegeniti magától növendékeinek jó részét; ott nem ébredhet fel a tanulóban a hála érzete, hol az iskolát nyilvános pelengernek használják fel, hol a tanulót megalázzák.

Ha nevelésünkre bizott tanulóinkra a tehetségtelenség bélyegét rányomjuk,

TÁRCZA.

„Ha a padlás lezuhan, Az élet is elsuhan ...."

— A „ZALAI KÖZLÖNY" eredeti tárcája. —

Irta: Halls István.

A cim gyanánt használt sorok Tuboly Viktor, kedves irótársam költeményeiből valók. Ki hitte volna, hogy e vidám verssorban a polgári egylet szomoru sorsát irja meg a jövőbelátó költő?

Azonban a dolog megértése végett vissza kell mennünk néhány esztendővel.

A polgári egylet nagy lendületet vett a nyolcvanas évek elején. Az intelligencia azt mondta: „Én is polgár vagyok!" és seregestül iratkozott az egyletbe, melynek helyiségeit csakhamar szűknek találta a nagyszámu tag.

Sok huzavona után uj házat épitett tehát 1885-ben. Termei szépek, világosak és kényelmesek voltak, — kertjében pedig a fák szépen megnövekedének és pompás árnyékot adának.

És az uj palotában 1886-ban megünnepeltük az egylet félszázados fennállását.

Bátorfi Lajos rimes ódát zengett a ritka eseményről „páros érzettel és páros diadallal." Mi pedig riadó éljenzéssel fogadtuk az alispán ur kijelentését, hogy Nagy-Kanizsa társadalma gyönyörü egyetértésben van. Aztán örömünkben alapitványt tettünk és ittunk.

Ekkor előállott Kilik Péter mészárosmesterember, és tizezer forintokat kinalt a régi házért. Pár ezer forintokkal többet is adott volna érte szivesen.

Persze visszautasitottuk Kilik Péter ajánlatát egyhangulag.

A fiatalok és a feleséges tagok azért szavaztak az eladás ellen, mert célszerű, hogy nemcsak a Sugár-utról, hanem a Főutcáról is lehet besurranni az egyletbe, — sőt amikor szorul a kapca, meglépni lehet a Zabi-utcán keresztül is. (Lévén az egyletnek apránkint összevásárolt fundusa három utcára terjedő.)

Az öregek pedig a miatt az ósdi felfogás miatt szavazták le az eladást, mert azt hitték, hogy a keservesen megszerzett földnek az utódok részére való megtartása kötelesség.

Nembogy eladtuk volna régi fészkünket, hanem a következő években még épitettünk nagy tánc-házat is, vagy negyvenezer forintért.

Kilik Péter uram pedig, miután látta, hogy a házat meg nem kapja, gyereke pedig nem volt, — elbusultában Kaproncára költözött a horvátok közé és ott meg is halt. Összegyüjtött szép vagyonából nem láttak egyetlen fillért sem a magyarországi rokonok.

Hanem ezalatt nagyot fordult a világ sora.

A polgári egylet kiment a divatból.

A vég ugy kezdődött, hogy az egylet uj terme leszakadt és téglatömegek aláépitésével kellett megmenteni. Valami számitási hiba csuszott be a kalkulusba.

Ettől fogva ugy történt, ahogyan „bortól büszke Zalának" költője megirta. Az egylet padlása lezuhant, s azóta az élete suhan . . . suhan.

A tagok megfogytak. Termeit alig látogatta valaki. Parkja olyanná vált, mint valami elátkozott tündérkert. — Benne a balzsamos juniusi estéken villamos lámpák égtek, melyeknek csillagfényhez hasonló világánál százféle zöld szinbe játszott a susogó lomb. A fák alatt pedig Horváth Laci huzta a bubánatos magyar nótákat. Hegedüjének minden hurja reszketett az érzéstől.

Olyan volt az egész, mint a Munkácsy Mihály által festett parkrészlet (mely kép kiállitva volt a milleniumi ünnepségen,): tele bűvös fénynyel, rejtelmes homálylyal, mély érzéssel és elragadó miszticizmussal. Csak ember nem volt sehol: se Munkácsy képén, se az egyleti kertben.

De hát kinek kell manapság csönd, nyugalom és hüvös árnyék?

Mi a szecesszió hivei vagyunk. Idegeinknek szakadatlan izgatás szerez csupán ingert.

Gyönyörűségünkhez olyan hely kivántatik, hol hordókba tett leánderek sóhajtoznak melegebb égalj után, s ponyvát feszitenek a nap sugarai ellenében.

Kedves nekünk a rikitó szin; életünk a zaj és kiabálás.

Mi tudjuk, hogy a régi nemzedék szerénysége tulajdonképen hülyeség, szivessége pedig ostobaság.

Trombitás bandák harsognak mindenünnen. A csárdások frissét oly pompásan fujják, hogy a mócok által mutogatóba idehozott medvék is táncra kerekednek hallatára. A hatalmas muzsikától megremeg a föld.

Kinek kellene ilyen körülmények között a siró hegedű? Nem illik már a mai korban az ódon érzelgősség. Hadd veszszen ki a hegedű is, miként kiveszett a nemzeti kesergőkről búgó tárogató!

A lombok árnyát pedig csak nézegesse olyan Munkácsy-féle ember, ki előbb-utóbb ugy is megbolondul.

Aztán ki akar manapság „polgár" lenni? Azt hiszik, hogy most is 48 előtti időkben élünk, mikor annyi szépet ráfogtak a polgári állásra, hogy a főurak nem a mágnási mivoltukkal büszkélkedtek, hanem azzal, hogy polgárok?

Igyen tett Széchenyi István gróf is, ki hogy polgár lehessen, (meg, hogy Zalamegye gyülésén is szava legyen,) városunkban szerzett magának egy darab emeletes házat. E háznak felerésze a Csengery-utcának a Fő-utcára kihozásakor beleesett a Takarékpénztár-utcába (értse aki tudja,) s lebontatott; másik fele pedig maig is áll régi formájában és a Rosenberg-család tulajdona.

Ez divat lehetett akkoriban, de most kit cimezhetünk polgárnak anélkül, hogy ezért ne küldene nyakunkra kartell-vivőket? Ki ne óvakodnék tagja lenni olyan egyletnek, melynek a neve „polgári"?

És „itt van eltemetve a kutya!"

Tegyük a „polgári" helyébe az „uri" szavat, (vagy még jobb ha a „mágnás kaszinó" nevet adjuk neki,) s akkor egyszeriben visszahelyezzük régi fényébe az egyletet. Az uj kaszinónak lesz annyi tagja, hogy nemcsak a régi egylet összes fundusát megtarthatják, hanem hamarosan kifizethetik adósságát, sőt rövid időn az egész kertet üvegtető alá vehetik.

— — — — — — — — —

E hónap 10-ik napján a polgári egylet kimondta, hogy a szükség kényszerűsége miatt megengedi a kertnek eladását, sőt a régi házra is vevőt keres.

S ugyanazon napon temettük Kilik Béla mészáros-mestert, Péternek testvéröccsét. A negyedik dimenzióban elmondhatta bátyja szellemének az idők változásait, — ha ugyan elhiszi a szellem azokat a furcsa dolgokat.

Temetése különben méltó volt a szecesszióban leledző századvéghez. A funkciót teljesitő egyházi személyek utolsó tagjai voltak a szent Lászlóról elnevezett Ferencrendnek: Nith Norbert, a Lászlósok utolsó provinciálisa; Wéber János Vince, az utolsó quardián; és Szabó Kálmán István, az utolsó secretárius. Már nem járnak fekete csuhában, hanem petrinusi reverendában. Mert mind a három világi pap már: a két elsőt a veszprémi, Szabót pedig a szombathelyi püspök vette be papjai közé.

Kilik Bélát egy nem létező rend tagjai temették el.

A polgári egyletet pedig a polgárok, akik nincsenek.

ehhez a bajhoz rövid idő multán hozzá fog járulni az irigység érzete; mert ha az egyiket felemeljük, a másiknak érdemeit szállitjuk le. És ha még teljes tárgyilagossággal történhetnék az ilyen dolog! De melyik ember képes teljes tárgyilagosságra?

A müvelt nyugaton már régen felhagytak azzal, hogy az osztályzatokat az értesitőkben közzéteszik. Ott megelégesznek azzal, hogy minden tanulónak bizonyitványt adnak és a szülőkkel érintkezésbe lépnek.

A megszégyenitő osztályzatokat nyilvánosságra nem hozzák, hanem közzéteszik az értesitőben a tanulmányi statisztikát. Legfeljebb csillaggal jelölik meg a jeles tanulók neveit. A gyenge tanulókat pedig meg kell szánni. A megszégyenitéssel csak megbántjuk, de nem javitjuk. Az év vége felé, a konferenciákon már melegitik a vasat, nagy titkolódzással osztogatják a fegyvert, melyilyel a tanuló-ifjuság majdnem 30 percentjét stigmatizálják a nyilvánosság előtt. Ezen szégyenletes procedura előérzetében már előre is szomoru az áldozat és inkább juhokat őrizne, miutsem iskolába járna, ha tőle és nem szüleitől függne. Fél a tanuló szüleitől, fél tanáraitól, fél társainak gunyjától és ez a sok félelem nem egynek nyoma kezébe a fegyvert, melyet aztán maga ellen fordit. És abból az esetleges elégtelenből nem is nyomja az egész a bukott deák, vagy leánytanuló lelkiismeretét. Tehet ő arról, hogy korlátolt tehetséggel sujtotta a sors?

Nem ritka az eset, hogy a veszély előérzetében vagy a tanuló, vagy a szülő a tanár megkérlelésére adja magát. Appellálnak a tanár jó szivére. Előszámlálják bajaikat és ne legyen szivo annak a tanférfiunak, aki ilyenkor azt feleli: Nem tehetek semmit.

Azért félre a régi copffal. Ne nyomassuk ki az érdemsorozatot! Ne hozzuk nyilvánosságra a kalkulusokat, mert ez csak elbizakodott, önhitt tagokat és elkeseredett ellenségeket nevel az életnek. Ássuk el mélyen a földbe azt a pelengért, melynek neve: **érdemsorozat.**

Csatorna és viz.

(N.) Szent-Medardus napjának bosszantó kisérete, a sok pára és esőzés, azután egy-némely, a közel multban előforduló eset, melyeknek nagy részét lapunk hasábjain mi is közöltük, közegészségügyi viszonyainkra fordiiják tekintetünket. Szemlélődésünk során számos rossz állapotban levő és ismét számos szükséges, de hiányzo intézkedésre fogunk bukkanni és óhajtanók, hogy a bajok konstatálása e hasábokon segitene valamelyest, hogy ezek mihamarabb megszünnének. Szent-Medardus ez idén — a mint látszik — következetes és hü marad önmagához, mert azzal fenyeget, hogy némi bibliai szinezetü kellemetlenségben, 40 napig tartó esőzésben fog benünket részesiteni. Az emberek egy része egykedvüen néz eléje a jövendő vizes időnek, másik része azonban aggodalommal telve. Kanizsa lakói hasonló módon két osztályba sorozhatók e tekintetben. Az egyik osztály azoké, a kiknek Hekuba Szent-Medardus az ő vizeivel együtt, a másik azoké, a kiknek ugyanaz a Szent-Medardus hétfejü sárkány, vizet okádó rém. Ezen osztályozás alapja Kanizsán a házak fekvése. Az első osztálybeliek dombos, magas helyen fekvő házakban laknak, a második osztálybeliek lenn a lapban, mélyen a felső viz alatt. S ha ezt a körülményt figyelembe vesszük, nagyon természetesnek fogjuk találni, hogy a kanizsai emberek két különböző érzéssel fogadják a junius 8-iki szentet és az ő kiséretét. És azoknak, a kik rettegéssel várják közeledtét, alapos okuk van erre az aggodalomra. Hogy micsoda rombolásokat vihet végbe a nagy esőzések idején az alacsonyabb fekvésü helyeken összegyülemlett viz, arról csak annak lehet fogalma, a ki megszemlélte vagy egyszer azokat a tavaknak nevezhető tócsákat, melyek lennt, a völgyekben (a Magyar-, Kinizsy-, Kereszt- és egyébb utcák végén) képződni szoktak. Az alacsony fekvésü házakra nézve valóságos vizáradás nemcsak a záporesőzés, hanem minden legcsekélyebb lecsapódás is, mert hiszen a magasabb fekvésü helyek mind odaeresztik vizeiket. Ezért indokolt az a félelem, melylyel a völgyek lakosai az esős időjárást fogadják. Más városban bizonyára nekik sincsen okuk a félelemre, mert védelmet nyertek az ilyen elemi veszedelmek ellen. Jó csatorna-hálózat segit a bajon és megvédi a polgárokat attól, hogy jó értékeik ki legyenek téve az összegyülemlott esőviz folytonos rombolásainak. Nálunk, Kanizsán is eleget beszéltek már a csatorna-hálózat kiépitéséről, de még most is csak ott vagyunk, hogy a főutcák kivételével sehol sincsen teljesen és jól keresztülvive a kanalizáció. A melyik mellékutcában van is nyoma ilyesminek, az is csupán szemfényvesztés, mert minden piszok és viz ott gyül össze a csatornák levezető nyilásainál.

Olyan csatorna-hálózattal sem rendelkezünk, a mely a piszkos vizet eltávolitaná tőlünk, pedig szükségünk volna olyanra is, a mely hozzánk vezetné a tiszta vizet. Szükségünk volna vizvezetékre is. Szükségünk volna pedig kettős célból: először, hogy tiszta ivóvizet élvezhessünk, másodszor, hogy tüzesetek alkalmával ne kelljen vizhiányban szenvednünk. Kizárólag ez utóbbi célra készitettek vizvezetéket Csáktornyán is, Kanizsa tehát mint jóval nagyobb város a tüzrendészet és polgárainak egészsége szempontjából csak kötelességét teljesitené, ha vizvezetéket késztetne. Nem szükséges fejtegetnünk, mily rendkivüli befolyása van az ivóviznek az egészségre. Pécs városa hires arról, hogy fészke a tifuszbetegségnek, mert nincs jó ivóvize. Minden város, mely felismeri kötelességeit polgárai irányában, elsőrendü feladatának tekinti ezeknek egészséges ivóvizzel való ellátását. Kanizsán az ivóviz néhol rossz, néhol jó.

Semmi esetre sem mondhatjuk, hogy az utolsó helyet foglalja el a városok között az ivóviz szempontjából. De bizonyos, hogy nem is az első helyet. A polgárok egyrésze jó, másrésze rossz ivóvizet élvez, illetve nem élvez. Csakhogy hiszen ezt minden faluról elmondhatjuk. A város, mint nagyszámu ember telephelye, társadalmi és gazdasági tekintetben magasabb nivón álló kulturális közösség, kell, hogy kötelességének ismerje, hogy ennek a magasabb nivónak megfeleljen, hogy polgárait a fejlettebb közigazgatás áldásaiban részesitse. Kanizsa városának is erre kellene törekednie nemcsak egy-két dologban, hanem minden téren. Ennyit a vizvezetékről.

S ha már annyit foglalkoztunk a vizzel, mint az egészségügy egyik fontos tényezőjével, szólunk egy keveset az öntözésről is. Eleget beszéltünk róla elég alkalommal. Most is csak azt hangsulyozzuk, hogy az öntözés ne történjék este, hanem reggel. Mi szükség van az utcán köpönyeg. Azután ne öntözés előtt, hanem az után seperjék az utcákat, mert különben türhetetlen lesz. Végül ne csak a főutcákat hüsitsék, hanem goudoskodjanak a mellékutcákról is, hiszen elvégre privilegiumos, kiváltságos utcákat nem kell statuálni.

A közegészségügy szempontjából igen fontos intézmény a piaci vizsgálat. Örömmel konstatáljuk, hogy Kanizsán ezen téren szakértelem és óvatosság müködik és mig máshol egymásután jönnek a hirek az élelmiszerek romlottságáról és főkép a gombamérgezéről, addig Kanizsán már van vagy két esztendeje, hogy a piaci vizsgálat utolján kihágásra bukkant. És ez a körülmény nagy vigasztalás lehet mindnyájunkra. Csak a mult számunkban közöltünk egy gombamérgezési esetet, mely valóban csak a legfelháboritóbb gondatlanság és bünös könyöv következtében történhetett meg. Egy paraszt ember gombát szedett az erdőben és az ő bár figyelmeztette őt, hogy azok, a melyeket összeszedett, mérgesek, a paraszt kicsinylése dacára sem vette el tőle a gombákat, nem jelentette a hatóságnál, hanem engedte őket hazavinni és engedte, hogy elpusztuljon bele egy család. Szerencse, hogy Kanizsán nem történhetik meg ilyen, mert nagyobb az ellenőrzés és kiterjedtebb a vizsgálat.

Ennyit egyelőre Kanizsa közegészségügyi állapotairól. Van még sok kivánni való, de van helyes és jól funkcionáló intézmény is. Első feladata a városnak, hogy a közegészségügy terén minél több, minél jobb intézményeket létesitsen, hiszen régi igazság, hogy az egészség jólét, a betegség nyomor.

Névváltozás akadályokkal.

A milyen „**hazafias lelkesedéssel**" fog valaki neve megmagyarositásához, épp oly hazafias „**megbánással**" mondja: „**bár csak el se kezdtem volna.**"

Először is felmegyek a tanácsterembe, itt mindjárt az ajtónál megmondom, hogy illetőségi ügyben járok.

„Tessék oda menni!" Oda megyek.

„Kérem illetőségi bizonyitványra van szükségem névmagyarositás ügyében."

„Hja kérem, ezt nem én állitom ki, hanem a másik teremben „N. N." ur."

Elmegyek ide kérelmem előterjesztésével és „N. N." ur rögtön kijelenti, hogy most el van foglalva, nem ér rá, jöjjek két nap mulva.

Felmegyek két nap mulva.

„Ma tárgyalásom van! jöjjön holnap!"

Most már azt hittem, hogy talán még holnap és holnapután is tárgyalása lesz, inkább mentem három nap mulva.

Ekkor bejegyez egy könyvbe.

„Majd három nap mulva megleszl"

A hivatalnok uram ujból lerázott magáról három napra, majd ismét felmegyek.

Csak még ekkor kérdezi:

„Hol született?"

„X faluban." Felelem.

„On nem született Kanizsán, tehát nem bir nagykanizsai illetőséggel," mondja hivatalos komolysággal a hivatalnok uram.

„De bocsánat! nem a születés, hanem az adófizetés időtartama szabja meg az illetőséget!" válaszolom.

Erre felugrik a hivatalnok uram.

„Ne feleseljen! mert különben elmérgesiti a dolgát! bizonyitványt itt kivülem senki sem állit ki!"

Ejnye! itt már igazán hallgatni kell, ... de sehaj.

Elmegyek a közigazgatási előadó tanácsoshoz, kinek elmondom az eddigi eredménytelen futkosást, utasit, hogy menjek vissza, s kérelmemet vétessem fel jegyzőkönyvileg.

Ez is megtörténik.

„Mire kaphatok kérem végzést?" kérdezem mély megilletődéssel.

„Két hét mulva," volt a válasz.

Megyek én „két", „három", „négy", de még „öt" hétig is, de végzés még mindig nincs! Ekkor elmegyek az előadó tanácsoshoz, ki mindjárt megigéri, hogy a jövő ülésre tárgyalás alá fogja venni.

Meg is történt.

Hat heti futkosás és szaladgálás után végre kaptam egy végzést, hogy nem vagyok nagykanizsai honos, forduljak születésem helyére.

No végre! Tanácsot már mégis kaptam, de illetőségit még nem!

Elmegyek tehát „X" faluba, itt a jegyző felolvassa a törvény ama rendelkezését, mely szerint valaki elköltözés után négy évre elveszti illetőségét.

Ez is furcsa! Hát én nem tartozom sehová?

Végre mikor elötárom helyzetemet, akkor barátságosan mondja a jegyző, hogy „majd meglátom mit lehet az ügyben csinálni ...."

Két hét mulva kaptam illetőséget.

Hála Istennek! Ez belekerült körülbelül tiz hétbe, még hat hét és meg lesz a névmagyarositás!

Beadom kérvényemet augusztus hónap közepén.

Többszöri sürgetés után végre vagy négy hét mulva elküldték az alispáni hivatalnak véleményezés végett.

Ott bizony igen hosszu véleményt adtak róla. Mindaddig véleményezték, mig végre a következő év februárjában egy barátságos levélben megkerestem a — különben nagyon is hazafias és derék — megyei kiadót kérvényem elintézésére.

Végre néhány nap mulva megjelent a hivatalos lapban, hogy nevemet „**Fáradságosi**"-ra változtattam. Közben kapok a magy. kir. adóhivataltól is egy végzést, hogy hiányos felbélyegzésért 3 frt és 20 krra megleteztek.

No, de legalább nem hivnak többé Bergernek és ez is valami!

Sz—d.

Kereskedelmi s iparkamara.

— **Hirdetmény.** A zalamegyei m. kir. épitészeti hivatal a pozsony—varasdi állami közut 129—222 km. szakaszán levő 50. s 51. számu fahidak javitására, mely javitási munkálatokra összesen 2340 korona 18 fillér van engedélyezve, f. 1900. évi junius hó 25-ike napjának délelőtti 10½ órájára saját hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A versenyezni óhajtók ezen munkálatok elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitüzött nap délelőtti 10 órájáig kötelesek nevezett hivatalnál Zala-Egerszegen benyujtani.

Az ajánlathoz az engedélyezett költségösszeg 5%-anak megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó müszaki müvelet és részletes feltételek ugyanezen hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt naponkint megtekinthetők.

Mire ezennel felhivjuk érdekelt köreink figyelmét.

Sopron, 1900. évi junius hó 13-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Az elnök:	A titkár:
Ulleio József.	Kirchknopf.

— **Hirdetmény.** A m. kir. honvédelmi miniszter ur, a honvédség 1901. évi lábbeli szükségletének 50%-át, vagyis 12.000 pár bakancsot és 11.000 pár könnyü cipőt, a megállapitott feltételek, továbbá a fővállalkozóval kötött szerződés értelmében ezuttal megállapitott egységárak mellett, nevezetesen a bakancsokat páronként 9 korona 70 fillérért, a könnyü cipőket pedig páronként 8 korona 32 fillérért a hazai kisiparosok által szándékozik elkészittetni.

E bakancsok és könnyü cipők, katonai teherárukként, legkésőbb 1901. március hó végéig a honvéd központi ruhatárba Budapestre lesznek beszállitandók.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok, ott, a hol ipartestület van ennek utján, különben közvetlenül, legkésőbb folyó évi julius hó 1-ig az alulirt kamarához küldendők be.

Miről az érdekelt kisiparosokat oly megjegyzéssel értesitjük, hogy a „Szerződési feltételek" és a bakancsok készitésére vonatkozó „Határozványok" kamaránknál bármikor megtekinthetők.

Sopron, 1900. évi junius hó 13-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Felhivás előfizetésre.

Szabadon, gyakran egyedül maradva, hirdetjük négy évtized óta véleményünket. Védelmére kelünk a közönség és a várps érdekeinek, kitartással, jóhiszemüséggel és szeretettel küzdünk a közélet magasabb erkölcsi felfogásáért.

Ez a mi egész programmunk. Politikával nem kell törődnünk, a politikát szolgálja a fővárs számos napilapja; de törődünk szükebbkörü érdekeinkkel, melyeknek a fővárosi sajtó nem lehet szószólója.

Törekvéseink sikerét csak a közönség biztosithatja. Kérjük ezt a mi igaz tanunkat, szövetségesünket: maradjon velünk tovább is.

A „ZALAI KÖZLÖNY" is marad, ami volt, csak annyi változás fog rajta esni, amennyi kell, hogy a haladó korral lépést tarthasson. Hirszolgálata eleven, városi érdekü cikkei aktuálisak és hogy érdekesek is legyenek, arra a „ZALAI KÖZLÖNY" munkatársainak egész gárdája fog törekedni.

A „ZALAI KÖZLÖNY"

előfizetési ára:

Egész évre . . 10 kor.
Félévre . . . 5 „

N.-Kanizsa, 1900. junius hóban.

A „ZALAI KÖZLÖNY"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

— **25 évvel ezelőtt.** Azon férfiak, kik ezelőtt 25 évvel a nagykanizsai főgimnáziumban érettségi vizsgát tettek, ifjukori emlékeiket és az ifjukorban kötött barátságukat megujitandó, f. évi augusztus 18-án találkoznak városunkban. A helyi bizottság ez ügyben a következő felhivást bocsátotta ki: Kedves Régi Barátunk! Negyedszázada, hogy elhagytuk a gimnáziumot. Ez a huszonöt esztendő egy egész ember-élet. E hosszu idő alatt az örök pihenés hazájába költöztek osztályos társaink sorából: Csizmadia Mátyás, Csokonyay Gyula, Gaál György, Havlicsek Ambrus, Petrekovics Ferenc, Scholz Győző, Tárnok Alajos és Vizer István. Az életben maradottak pedig férfiakká lettek a sorssal való küzdelemben. Szivünk óhajtása, hogy a letünő század utolján, 25 év előtti tanulótársainkkal az életben még egyszer kezet szoritsunk. Negyedszázad munkája után szentelj**ü**nk néhány órát az emlékezésnek és barátságnak! Régi, változatlan szeretettel fölkérünk tehát kedves barátunk, hogy diákkorbeli emlékeink helyén, Nagy-Kanizsán, szives**k**edjél az érintett célból megjelenni 1900. évi augusztus 18-ik napján. Találkozás délután 3 órakor a Szarvas vendéglőben. Röviden megemlitjük, hogy augusztus 18-án este a Szarvasban társasvacsora, — másnap délelőtt pedig a gimnáziumban látogatás és emlék fénykép készitése leszen; de gondoskodtunk több napi szórakozásról is. Szives értesitésedet (Halis Istvánnak Nagy-Kanizsán, a városházán) kérik Nagy-Kanizsán, 1900. évi pünkösd napján, az egykori iskolatársak nevében: Halis István v. tanácsos, Neusiedler Antal dr. kir. törvényszéki biró, Rothschild Jakab dr. ügyvéd, Rothschild Samu dr. ügyvéd, Schuch Lajos posta-főtiszt.

— **Temetés.** F. hó 17-én délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra **Rapoch Gyuláné** szül. Grünhut Szelin hült tetemeit. Óriási közönség tolongott a Takarékpénztár-utcában és a gyászházban, hol a tragédia utolsó aktusa folyt le. A gyászszertartást Dr. **Neumann** Ede főrabbi és **Goldmann** Samu végezte a szokásos segédlettel. Fájdalmas zokogással kisérték a családtagok a koporsót az udvarra, hol Dr. Neumann Ede főrabbi megindító gyászbeszédet mondott az elhunytról. A gyászháznál megjelentek: Az izr. hitközség elöljárósága, az izr. tanitótestület tantestületei, az Izr. Nőegylet választmánya, az ügyvédi kar, a törvényszék tagjai, a városi tanács, a Keresk. s Iparbank igazgatósága stb. Az énekkar gyászdalai mellett emelték a halotti kocsira a koszorukkal boritott koporsót és a hosszu gyászmenet elkisérte az elhunytat örök nyughelyére. Koszorukat helyeztek a ravatalra: Kedves szeretett nagyanyámnak, Ancika. A Kereskedő Ifjak Önképző köre. Szeretett háziasszonyunknak, a lakók.

— **Koszorupótló adományok.** F. hó 15-én elhunyt Rapoch Gyuláné szül. Grünhut Szelin urnő kegyeletének jeléül adakoztak: Rapoch-család 200 koronát, Grünhut család 150 koronát, Zerkovitz-család 100 koronát, Rosenfeld-család, Dobrin Benő családja 30—30 kor., dr. Rapoch Frigyes 20 kor., Lichtenstein J., dr. Rothschild Jakab és neje, dr. Rothschild Samu és neje, Wiener Henrik, Manovil M., Weiszmayer Ottilie urnő, dr. Balogh Ignác és neje, dr. Zerkovitz Imre és neje, Vidor Samu és neje, Schwarz Gusztáv és neje 10—10 kor., Hirschler Sándor, dr. Fried Ödön és neje 5—5 kor., Markbreiter Lipót 4 kor., Berk Miksa 2 kor.

— **Hymen.** Tallián Gyula főispán szép leányával, Virginiával f. hó 16-án tartotta esküvőjét Huszár Aladár marcali kir. járásbiró. A polgári esketést Maár Gyula alispán végezte Kaposvárott.

— **Honvédzenekar Nagy-Kanizsán.** Vasárnap délután 3 óra felé a cintányérok zaja, a trombiták harsogása rezegteti meg a levegőt. A pokoli lármába belevegyül a nagy dob bömbölése és a bombardon zugása. Jönnek a rezes bandák, melyek a munkaszünetben szórakoztatják a közönséget. A mi korybantusainkat nemsokára leföleik. Eljön hozzánk az V. kerületi parancsnokság honvédzenekara Fehérvárról; első sorban ugyan a nap hevében lankadó honvédeinknek fognak játszani, életkedvet fognak önteni fáradt katonáinkba; de azért mi is fogunk élvezni.

Menyasszonyi-selyem-ruha

10 frt 50 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen szállitva! Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem" blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállító.)

A zenekar julius 9-én érkezik Nagy-Kanizsára és három hétig marad nálunk. Az I. kerületi parancsnokság zenekara Budapesten mint a legjobb zenekar ismeretes. — Ha a fehérvári zenekar épp oly jó, no akkor legalább a mieink tanulhatnak valamit és felejthetnek sokat. Már e szempontból is üdvözöljük a honvédzenekart, eltekintve a várandó müélvezettől. De a rezesbanda csendháboritásai már igazán ellenkeznek a jóizléssel.

— **Polgármester jelölés.** A zala-egerszegi polgármesteri állásra hirdetett pályázat folyó hó 27-én jár le. Első helyen Mayer István sümegi szolgabirót, azután Kele Antal dr., Keresztury József dr. zala-egerszegi ügyvédeket és Várhidy Lajos megyei árvaszéki jegyzőt jelölték. Ugy látszik, hogy Mayer István mellett legtöbb hive Kele Antal dr. ügyvédnek van, dacára, hogy a kereskedők a lapunkban is ismertetett szövetkezeti mozgalom megteremtése miatt nem igen szimpatizálnak vele.

— **Kitüntetett gazdatiszt.** Mint a „Balatonvidék" irja, Szentháromság vasárnapján adta át Jankovich László gróf főispán Rieger Józsefnek, a zalavári apátsági urod. számtartójának a koronás arany érdemkeresztet melylyel Ő Felsége Rieger Józsefet a gazdaság terén szerzett érdemei jutalmául kitüntette. A szép ünnepély az apátság kastélyában folyt le és fényét nagyban emelte az, hogy Fehér Ipoly, pannonhalmi főapát, ki ugyanekkor végezte évenkint szokásos látogatásai, titkárja kiséretében szintén jelen volt.

— **Villámcsapás.** Folyó hó 16-án délután nagy vihar dühöngött Keszthely vidékén. Hévizen a zsemlyeáruló bódéba a villám becsapott és az ott áruló zsemlyés-asszonyt, Ribics Gáspárnét agyonütötte. A vihar elől a bódéba menekültek Varga János keszthelyi járásbirósági végrehajtó neje és leánya, az előbbi karján és lábain szintén sulyos égési sérüléseket szenvedett.

— **Elég fiatalon kezdi.** Cseri József Korona szállodai bérszolga f. hó 9-én azon jelentést tette a rendőrségnél hogy arany zsebórája eltünt. A nyomozást megindították és végre kipattant, hogy az órát Kolier Roza porog-sz.-lászlói születésü 16 éves cselédleány emelte el, kinek büntársa is volna egy bahóti asszony személyében. Az óra megkerült és a tolvajpalánta és tanitómestere ellen megindították a vizsgálatot.

— **Párisi utazási ösztöndijak.** A soproni kereskedelmi és iparkamara legutóbbi gyülésében hozott határozatához képest a párisi utazási ösztöndijakban megyénkből Kondor Lajos sümegi lakatosmester, Klosovszky Ernő zalaegerszegi diszlestő és Schweiger Leo keszthelyi szücs részesittetnek.

— **Tüz.** Rác-Kanizsán folyó hó 14-én a villám belecsapott Esterházy Móric herceg urodalmának egyik lakóházába. A keletkezett tüz a házat és 5 melléképületet hamvasztott el, mintegy 6000 korona értékben, emberéletben azonban szerencsére nem esett kár. A leégett épületek is biztositva voltak.

— **Uj fürdővonat.** Junius 15-ével a kaposvár-fonyódi vonalon megindultak a fürdővonatok. Ez ideig még kevesen veszik igénybe, de most még a szezon elején vagyunk, Fonyódon azonban máris mozgalmas az élet. A vasuti szállodában már az összes szobák előre le vannak foglalva, a faluban sem igen lehet már lakást kapni. A villák is megnépesednek és két hét mulva az üdülők százai fogják ellepni a magyar tenger e kies pontját. Egyuttal megemlitjük, hogy a balatontavi gőzhajózási társaság igazgatóságának értesitése szerint f. hó 18-ától kezdve naponként délben is tart fenn gőzhajójáratot Siófokról B.-Füred érintésével Almádiba. Ezen járatokon kivül szombat-, ünnep- és vasárnapon és ezeket közvetlen megelőző hétköznapon este is közlekedik a hajó Siófokról Almádiba, ugyszintén minden ünnep- és vasárnap és ezeket következő első hétköznapon kora reggel indul a gőzhajó Almádiból Siófokra. Ezen járatokon kivül a junius havi menetrendben foglalt összes járatok változatlanul fentartatnak. Julius hó 1-től kezdve a jelenleg érvényben lévő menetrend megváltozik és a gőzhajók ezen naptól kezdve nagyobb mérvben fognak közlekedni az összes állomások között. A junius hó 20-iki és 27-iki szerdai napokon az összes állomások érintésével fog a gőzhajó Siófokról Keszthelyre és még az nap vissza Keszthelyről Siófokra közlekedni.

— **Lujza napja Rigyácon.** Folyó hó 21-én lélekemelő ünnepély volt a rigyáci kastélyban. Özv. pallini Inkey Kálmánné, szül. Szemző Lujza urnő névnapja alkalmával, a kastély díszes parkjában az általa épitett „Szüz Máriá"-ról cimzett kápolna is felszenteltetett. A kápolna szentelést Berkovics József szepetneki plébános végezte nagyszámu közönség jelenlétében. A plébános ez alkalomból szép egyházi beszéddel fejezte be a szertartást. — Délben az ünnepelt urnő vendégeinek nagy díszebédet adott, melyen dr. gróf Jankovich László, Zalamegye főispánja is jelen volt. Az első tósztot Tuboly Viktor ügyvéd mondotta és rögtönzött versekben a ház bájos urnőjére emelte poharát, utána a főispán lelkes szavakban Inkey Lászlóra, Tuboly Viktor a főispánra. Berkovics József szepetneki plébános a kis Batthyányi Lujza grófnőre — kinek szintén ma volt a névnapja — mondottak lelkes áldomást. A menu alatt Torma kitünően szervezett cigány zenekara játszotta a szebbnél-szebb darabokat. Az ünnepély legkitünőbb hangulatban a késő esti órákig tartott.

— **Felülfizetések** a Ker. Jót. Nőegylet estélyén: Nagy Valérné, Pihál Ferencné, Unger U. Elek, Ebenspanger Leo, özv. Zadubánszky Lajosné 10—10 kor., Friviz Károlyné, özv. Fiálovics Lajosné 6—6 kor., ifj. Wajdits József 5 kor. 50 fill., Vécsey Zsigmondné, Böhm Emil, Szalay Lajos, Radnai J., Eperjesy Gábor, Tóth László, Janda Károly 5—5 kor., dr. Hauser János 4 kor. 40 fill., özv. Csima Jánosné, dr. Fábiánné, N. N., Bogenrieder József, Csigaházy Antalné, Oszterhuber László, Stirling Sándor, Stirling Sándorné, Tinagl Lajosné, özv. Segerc Rezsőné 4—4 kor., B. B. 3 kor. 20 fill., Tripammer Gyula, 2 kor. 40 fill., Szigeti Soma, Milhoffer Ödönné, X. Y. Oltvány Gáspár (Segesd), Weiser Józsefné, Mathea Károlyné, Marton Ignác 2—2 kor. N. N. 1 kor. 40 fill., Schless Antal 1 kor., Reichenfeld Gyula, Sterneck Zsigmond, Weiszberger Kálmán 40—40 fill., összesen 170 kor. 10 fill. A tiszta jövedelem 171 kor. 10 fill.

— **Köszönetnyilvánitás.** Folyó hó 18-án Rapoch Gyula ügyvéd által szegényeink részére beküldött 50 korona kegyes adományért, melyet rendeltetése helyére juttatunk, ez uton is hálás köszönetét nyilvánitja a „Ker. Jótékony Nőegylet" elnöksége.

— **Kinematograf előadások.** Angelo Bianchi, olasz származásu kinematografmester, ki Nagy-Kanizsán már tavaly is tartott előadásokat, ismét városunkban időzik és tegnapelőtt a Polgári Egylet nagytermében próbaelőadást rendezett. Ez alkalommal főleg u. n. átalakuló képeit mutatta be, melyek technikailag annyiban müvésziebbeknek mondhatók az eddigieknél, a mennyiben az alakok a képen ruhát és jelmezeket cserélnek és egyéb átváltozásokon mennek át, s igy nem maradnak meg a jelenet végéig abban az alakban, melyben elénk állanak, mint az eddig szokásos képeken. Ez alkalommal bemutatott mintegy 10 kép nagyon megnyerte a közönség tetszését; világosak és tiszták, de mindamellett világitásuk nem annyira intenziv, hogy a szemet sértené. A nyilvános előadások, melyeket a közönség figyelmébe ajánlunk, ma este kezdődnek.

TÖRVÉNYSZÉK.

Főtárgyalások.

Junius hó 25-én.

Ifju Ágoston József és társa ellen sikkasztásnak tekintendő vétség.

Zadravec Iván és társa ellen lopás vétsége.

Tiboly Ferencné szül. Szabó Anna ellen lopás vétsége.

Junius hó 27-én.

Dominics József ellen sulyos testi sértés büntette.

Hegedüs Anna és társa ellen lopás és orgazdaság büntette.

Taródi János ellen lopás büntette.

IRODALOM

— **Irodalmi fogadás.** Egy orvos fogadott e héten egyik barátjával, hogy 3 koronáért beszerez részére következő irodalmi termékeket: 3 kitünő iró tollából eredő regényt; 100 szebbnél szebb eredeti novellát; 100 verset csupa elismert költőktől; 100 pompás kivitelü képet; egy halom kacagtató adomát; 50 uj eredeti divat képet megfelelő szakleirással. A kétkedő barát 100 szivarba fogadott. Erre az orvos Budapest, VI. ker., Ó-utca 12. szám alá vezette barátját és ott előfizetett egy negyed évre 3 koronát a „Képes Családi Lapok" képes heti lapra. Miután a fogadó fél meggyőződött, hogy a „Képes Családi Lapok" egy negyed évi számaiban 3 koronáért tényleg 3 regényt, 100 novellát, 100 verset, 100 képet, 50 divat mintát stb. stb. kap — beismerte, hogy a fogadást elveszitette és midőn a 100 szivart átadta ennek, igy szólt: „Tulajdonképen én nyertem, mert bár te kaptad a 100 szivart, engem és családomat egy kitünő laphoz juttattál."

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VASUTI MENETREND.

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Budapest	3	óra	52 p.	regg.	sz. v.
"	11	"	57 "	d. e.	gy. v.
"	1	"	40 "	d. u.	sz. v.
"	8	"	05 "	este	sz. v.
"	12	"	07 "	éjjel	gy. v.
Bécs (Wien)	3	"	42 "	regg.	sz. v.
"	1	"	35 "	d. u.	sz. v.
"	4	"	08 "	d. u.	gy. v.
"	10	"	05 "	este	sz. v.
Z.-Egersz.	8	"	05 "	regg.	v. v.
Pragerhof	5	"	32 "	regg.	gy. v.
"	12	"	09 "	d. u.	sz. v.
"	4	"	53 "	d. u.	gy. v.
"	11	"	22 "	éjjel	sz. v.
Csáktornya	8	"	10 "	regg.	v. v.
Barcs Gyékényes	11	"	14 "	d. e.	gy. v.
"	1	"	29 "	d. u.	gy. v.
"	11	"	41 "	éjjel	sz. v.

VONATOK INDULÁSA.

Budapest	5	óra	47 p.	regg.	gy. v.
"	9	"	30 "	regg.	v. v.
"	2	"	— "	d. u.	sz. v.
"	5	"	03 "	d. u.	gy. v.
"	12	"	15 "	éjjel	sz. v.
Bécs (Wien)	6	"	05 "	regg.	sz. v.
"	12	"	20 "	d. u.	gy. v.
"	2	"	05 "	d. u.	sz. v.
"	12	"	45 "	éjjel	sz. v.
Z.-Szt.-Iván	5	"	20 "	d. u.	v. v.
Pragerhof	4	"	42 "	regg.	sz. v.
"	12	"	10 "	délb.	gy. v.
"	2	"	35 "	d. u.	sz. v.
"	12	"	17 "	este	gy. v.
Csáktornya	6	"	— "	d. u.	v. v.
Barcs	4	"	57 "	regg.	sz. v.
Gyékényes	2	"	22 "	d. u.	sz. v.
"	4	"	25 "	d. u.	sz. v.

Egy kitünő
TEKEPÁLYA
a város közepen **jó golyókkal,** kitünő **világitással,** zárt társaságok részére, hetenként néhány estén át bérbe adatik.
Bővebb felvilágositást ad
FRANCSICS ANTAL,
Ipartestületi vendéglős.

VEGYES.

— **Fényképező készületek dilettánsok számára.** Mindeukinek, kik a fényképezés ezen kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fenálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállitó Bécs Tuchlauben 9. céget s ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kivánatra ingyen küldetik meg.

Nyilttér.*)

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybantalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Tarlományi ROHITSCH Semplom és Styria forrás
VILÁGHIRŰ SAVANYUVIZ
ÜDITŐ ITALFELÜLMULHATATLAN GYÓGYVIZ. FŐRAKTÁR MAGYARORSZÁG RÉSZÉRE
Hoffmann József Budapesten. Kapható minden hiresebb füszerüzletben

HIRDETÉSEK.

983/1900. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900. évi V. 355/1., 365/1., Sp. I. 284/3., V. 526/1. számu végzése következtében Rosenberger Márton, M. I. Mandl, Zerkovitz Albert, Kohn és Lindenbaum javára Berger Ignácz ellen 1200 kor., 473 kor., 316 kor., 448 kor. 30 fill. s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 835 kor. 20 fillérre becsült szobabutorok, hordók, szeszes italok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1900. évi V. 430/2. számu végzése folytán Nagy-Kanizsán, a helyszinén leendő eszközlésére

1900. évi junius hó 27. napjának délutáni 3 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi junius hó 13. napján.

Maximovits György,
kir. birósági végrehajtó.

Richter-féle
Horgony-Pain Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen birneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban kezletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mivel több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

Ajánlva: a gége a légző és az emésztési szervek megbetegedésenél.
Ellenjavalva: sorvadásnál.
Gyógyeszközök: Egvényes sósavas források. Constantin és Emma-források. Égvényes só és vassavas források. Johannisbrunnen tiszta vassavas viz. Klausenquelle, savó, tej, (száraz etetés) kefyr forrás-só inhalació egyes kabinokban, fenyőfagőz, inhalació.
Gleichenberg fürdőhely
Lélekzési készülék, pneumatikus kamarák. édes ásványviz és babsó melegfürdők, fenyő és acélfürdők. Nagy hydro therapeutikus intézet talajkura. Enyhe, nedves meleg por és szélmentes levegő, erdős dombtáj. Tengeri magasság 300 méter.
Tudakozódások és prospektusok ingyen.
Lakásmegrendelések a fürdő igazgatóságnál GLEICHENBERGBEN.

ÉRTESITÉS.

Sopron, Szombathely, Nagy-Kanizsa és Kőszeg állomásokban elhelyezett cs. és k. hadsereg és intézetek számára 1900. évi szeptember hó 1-től 1901. évi augusztus hó 31-ig szükséglendő széna, szalma, fa és kőszén biztositása iránt

folyó évi julius hó 10-én d. e. 10 órakor

a soproni cs. és k. katonai élelmezési raktárnál egy irásbeli ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

Egyuttal utaltatik a „Pesti Napló", „Budapesti Közlöny", „Pester Lloyd", „Magyar Nemzet", „Köztelek", „Magyar Genius", „Egyetértés", „Képes Néplap" és „Vasárnapi Ujság" cimü lapokban teljes szövegben megjelent hirdetményre.

A közelebbi adatok a soproni cs. és k. élelmezési raktárnál, Sopron, Kőszeg szab. kir., N.-Kanizsa rend. tanácsu város tanácsánál, továbbá a Sopronban, Szombathelyen, Zala-Egerszegen a megyei hatóságoknál fekvő szállitási feltételekből kivehetők.

Gyermek-tápintézet

Ellenbogen. Bécs IX., Kolingasse 19.

Távol élő szülők gyermekei, kik Bécsben egy bizonyos időre magukra vannak hagyva, szeretetteljes és gondos ápolásban részesülnek. Felvilágositások szóban vagy irásban készséggel adatnak.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-hányaés zvári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban porzalakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az **olajfestékkel.**

Mintakártyák, ugyszintén mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Előnyösen ismert, kitünő gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit

KASTNER ÉS ÖHLER *CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA*

GRÁCZ.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

a legjobb alpesi tejet tartalmazza. Rég legjobbnak bizonyult táplálék csecsemők és gyomorbetegek részére.

NESTLÉ gyermektápliszje

Hasmenés és hányás kizárva.

Egy doboz 1 korona 80 fillér.

Javalva a legelső orvosi kapacitások által. 30 év óta az összes gyermekkórházakban használatban van.

Mintadobozok a gyermektápliszthől kívánatra ingyen és bérmentve.

Központi raktár: **F. BERLYAK, Bécs, I. Naglergasse 1.**

Nestlé sürüsitett teje cukorral dobozonkint 1 kor. Cukor nélkül „wiking" (ujdonság) dobozonként 1 kor.

Fürdőidény: május—október.

ÁSVÁNY ÉS ISZAPFÜRDŐ,

DARUVÁR SLAVONIÁBA,

a cs. és kir. szab. Déli-vaspálya állomása.

Vastartalmu forrás, hőfok 42—50° C

Porcellán-, kő-, tükör-, iszap- és moór fürdők. Sikeres gyógyhatással bir az összes női bajoknál. Már a római idők óta régóta jóhatású fürdő a slavoniai középhegyek gyönyörü völgyében, erdős magaslatoktól körülvéve. A gyógyhelyiségek egy remek árnyékos sétány közepén fekszenek.

A fürdőpark, fürdőiszálloda és az összes lakhelyiségek **Acetylen** légszeszszel világittatnak. — Kiváló előzékeny kiszolgálás.

Az élő- és utóidény alkalmával tetemes árengedmény.

Prospektusokkal és felvilágositással szivesen ingyen és bérmentve szolgál a

FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Ki biztos akar abban lenni, hogy jó és tiszta csokoládét vesz, az vegyen

SUCHARD CSOKOLÁDÉT.

Ezen régen jónak bizonyult és hirneves gyártmány, gondosan van készitve, jóizállva, tiszta és az egész világon kedvelt.

Mindenütt kapható.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Posta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya).

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb stb.

IVÓKURA, torok, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, hideg viz gyógymódok zuhanynyal. Kneipp szerint Egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1 től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségével megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

ENORMER NUTZEN

bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar

in Prämien-Abschlüssen zu je 140 Kr. Leichtfassliche Prospecte gratis (Special-abtheilung).

Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal", Budapest.

Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanzgetriebes u. unserer reichen 40 jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennützigen Rath bei Effectentransactionen, sowie Beihilfe zur Saalirung verlustbringender Engagements.

„UNGAR. BÖRSEN JOURNAL"

XXI. Jahrgang. Einziger unabhang. Finanz. Rathgeber. Interessenvertretung des Privatcapitales.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

VIASZ-KENŐCS

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

ARANY-FÉNYMÁZ

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

FEHÉR „GLASUR"-FÉNYMÁZ

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

NEU és KLEIN cégnél NAGY-KANIZSÁN.

STEYER

gyógyintézet

TÓBEL-FÜRDŐ

GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: május—október.

330 méter a tenger szine felett.

2 vasuti állomás

Grácból kocsival egy óra. Posta- és távirda állomás.

Rég ismert vastartalmu (akrotherme) acélforrás 20 fok C. meleg (23 fok R.) Mérsékelt klima 25 fok C. és 20 (R.) erős tő erdőlevegő, kiterjedt fenyveserdők. Gyógyjavalatok, idegbántalmak, idegggyengeség, hátgerincbetegség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen. Női betegségek, vérszegénység, bél- és hólyaghurut stb. Igen ajánlható üdülőknek és gyenge gyermekeknek. Gyógyeszközök: külön gyógy- és uszóbazin, kádfürdők melegvizzel, fenyőfürdők, villanyos fürdők, massage, zuhanyok, ózykeszelés stb. Olcsó lakások és egyes szobák, villák, gyógyterem, kitünő étterem, kitünő zenekar.

A fürdőigazgatóságnál kimerítő prospektus ingyen és bérmentve.

Dr. BLUMAUER SÁNDOR. orvos tulajdonos.

BIZTOS KERESET

kinálkozik jó beszédképességgel biró tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kivánnak.

„MERCUR"

váltóüzleti részvénytársaság

BUDAPEST,

Arany János-utca 31

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobaznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csuz és a megbülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legjobb módszer szerint készitett gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: **Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.**

Oser József,

gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS.

Krems

a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

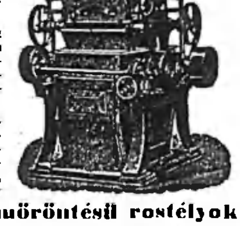

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat szájlt rendszerüeket.

Konkolyválasztó. Eureka. Tararek, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó csigák, transzmissiók, tengelyagyak, perselyek, Sellers és gyürükenő rendszerüeket

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, kerti, kőr és szaklagfürészek, fagyaluló és csinozlógépek kötőrökkel és szuzó-gépek mindennemű érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésü rostélyok stb.

Legolcsóbb árak! — *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok ingyen.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1900. junius hó 30-án. 26-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronkent 20 fillerert vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetésert 60 fill. fizetendö.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kézíratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," „a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Helyi iparkiállitások.

Nagy-Kanizsa, 1900. Junius 29.

Egyik hazai vidéki városban rendezett helyi iparkiállitás szinte szokatlanul országos viszhangot kelt. Lehet, hogy ha talán egy-két miniszter személyes jelenléte sulyt neki nem kölcsönöz, lokális kereteken tul még hire sem terjed, mert hát a központ sajtója a vidéki eseményeknek nem szentel és nem szentelhet annyi teret, mint egy külvárosi korcsmában előfordult dulhajkodásnak. Ezuttal azonban kivételes eset volt s a *bajai* helyi iparkiállitást némiképp országos példaképp állitották mindnyájunk szeme elé. *Nagy-Kanizsán* már utánozzák e példát. A Munkásképző Egyesület helyben iparkiállitást szándékozik rendezni.

Midőn kiállitást hangoztatnak, igaz, a közönség ugyszólván visszariad. A sürün ismétlődő nemzetközi és országos kiállitások ünnepségei, külsőségei és egyáltalán a kiállitások sokasága mintegy diskreditálta a kiállitások célját és jelentőségét s a zajos mulatságok háttérbe is szoritották az egykori szándékot, mely eltörpül a többi célok mellett. Már ez okból, de a kisipari politika jól felfogott feladata miatt is a figyelemnek szükebb területi avagy ipari kiállitások felé kell fordulnia. Egy-egy városnak, vidéknek vagy iparágnak kiállitása még bir azon hatással, a mi a kiállitásokhoz füzvék. Itt még tényleg nemes *verseny* az azokban való részvét s még mellékes a külsőség, az ünneplés. A helyi kiállitáson résztvenni kiváuó iparos tudja, hogy külső sikerekre kevésbé számithat, valamiképp a nagyvállalkozó és gyáros sem nyomja el hatalmas fényüzéssel kiállitott tárgyaival az ő szerény termékeit. De igen fontos a helyi kiállitás azért, mert az iparost *saját fogyasztóival* közvetetlenebb kapcsolatba hozza, a meglevőket fokozza, képességeit és cikkeit velők megismerteti. És bizonyára ez az igazi iparpártolás, mely a maga egyszerü gyakorlatiasságában jobban, maradandóbban hat, mint a szépen megirott vezércikkek garmadája.

Az egyszerü, nem nagy költséggel rendezhető ily kiállitások ügyét hazánkban is rendszeresen és programmszerüen kell fejleszteni, azok jelentőségét fokozni és a résztvevők serkentésére s elismerésére dijakkal és jutalmakkal ellátni. Elsődleges hatása és ez kisiparunk jelen foka mellett a legfontosabb, az volna, hogy a kisipari szakképzettség — mely, sajnos, versenyképességének egyik legnagyobb akadálya — emeltetnék. A kiállitás a fogyasztókkal remélhető anyagi kapcsolat miatt is szükségképp terelné a mestert a részvételre s a mi ezzel egyértelmü, a haladásra. Nagy erkölcsi hatása az volna, hogy a kisiparos-osztály, fájdalom, tulnagy mértékben és indokolatlanul mélyen elhanyatlott *önbizalma* mely minden akció sikerességének szükségképpi előföltétele, lassan-lassan visszatérne. Az e hatással versenyző másik főjelenség az volna, hogy a fogyasztó közönségnek a kisipar iránt való érdeklődése föleleveaülne, emelkedne. A közönség körében a jelzett önbizalom hiánynak megfelelőleg oly foku *kicsinylés* kapott lábra, melyet még kisiparunk mai állapota sem indokol. És ez állapot sulyos kihatással van a nehéz helyzetben sinlődő kézmüvesosztály anyagi helyzetére, mert a megrendelések elmaradásainak egyik forrása a kicsinylés, a bizalmatlanság.

A helyi kiállitás legjobb és legmegbizhatóbb alkalom arra, hogy a helyi ipar termékeinek igénybevételére területileg utalt közönség meggyőződést szerezhessen a teljesitésképesség minőségéről és mennyiségéről, a miről való tájékozódás más uton nehezebben lehetséges. A kisiparos-osztálynak ehhez való szoktatása föltételezi a tanonc- és segédmunkakiállitások az eddiginél nagyobb mérvü felkarolását, hogy a leendő iparos-nemzedék már tanonc- és segédkorában, a mikor a tanulásra való hajlam és igyekezet erőteljesebb és szükségképi, idomuljon a kiállitásokhoz, a haladáshoz, a szakszerü versenyhez. A kisiparos-osztály számbeli ereje mellett, mely közgazdasági és társadalmi szempontból nagyon is figyelembe veendő, erős beltartalommal is bir, de érvényesülni nem képes, hiányozván a kiképzés, a nemes verseny s ezek folytán a szükséges megrendelés. Ha utóbbi a megélhetést és fejlődést biztositaná, ugy a modern kor egyik legnagyobb, de legnehezebb problemájának — a kisipari kérdésnek — megoldása felé jelentős lépést tennénk.

A helyi iparkiállitás eszméjét ennélfogva a kisipar e magasabb nézőpontjából kell vizsgálat tárgyává tenni. Nem szabad olybá venni, mint egy-egy vidéki város iparosainak cél- és oknélküli való erőlködését. A maga szük földrajzi körzetében mélyebb és maradandóbb hatást kelt, mint a nagy nemzetközi avagy helyi kiállitás, melyekben a kisipar szükségképpen háttérbe szorul, a hol a nagyipar a maga hatalmas erejével jelen meg, hódit, győz, eltörpülvén vele szemben a kézmüvesség. Nagyon helyes tehát, hogy a helyi iparkiállitások fontos missziója iránt *felülről* is megvan a kellő figyelembevétel és reméljük, hogy az akció, melyet a *Munkásképző Egyesület* vállvetve a város számottevő tényezőivel megindit, *Nagy-Kanizsán* is sikerre fog vezetni.

Sugár Ignác.

Munka nélkül.

A városháza kapualjában nagy a birdetések száma. Sok közülük a házasságokról szól, vannak ott miniszteri, megyei stb. rendeletek, de a legtöbbnek tárgya a szegénység. Kilenctized részük ugyanis árverési birdetmény, melyeknek megvan a maguk szorgalmas olvasó közönségük. Nekünk egy kimutatás tünt fel, mely szintén a szegénységről beszél s az ő beszédes számaival akarunk jelen cikkben foglalkozni.

A budapesti munkaközvetitő intézet közleménye ez a hirdetmény, mely a munkakeresletnek és munkakinálatnak a hónap közepén fennálló viszonyát mutatja ki részletes számadatokkal. A munkanélküliség nagyságáról sok frázis elhangzott már, de olyan ékesen nem beszél róla egy sem, mint azok a kimutatások, melyeket a budapesti munkaközvetitő intézet havonkint közzétesz. Világos ez a beszéd és ezért megdöbbentő, mert igen szomoru állapotokat tár elénk. Csak néhány adatot sorolunk fel, a legjellemzőbbeket. Az asztalos iparban a kinálat 26, a kereslet 638; földmunkást keresnek vagy ötvenet és ajánlkozik 1280; a lakatosiparban 1700 a kereslet és ezzel szemben a kinálat alig 29. És igy van ez véges-végig, ily óriási aránytalanság mindegyik munkaágban. Azokban sem kedvezőbb az arány, melyekben igazi szakismeret, a mesterség tudásán felül némi müvészi ismeret is szükséges és igy biztos ekzisztenciát nem találnak azok a munkások sem, a kik sokat tanultak és fáradtak, hogy tudhassanak és megélhessenek. A müasztalosok, fémipari munkások, bőr-diszmunkakészitők szakmája is hasonló aránytalanságokat tüntet fel. Egyedüli kivétel a kimutatásban foglalt 100 munkaág között a bánya- és kohómunkások szakmája, melyben a kinálat jóval meghaladja a keresletet. Amit a többi iparág nyujt, az mind elszomoritó kép, mely számokkal pingálja elénk a munkanélküli emberek rongyos, éhező, kétségbeesett alakjait és kirivó szinekkel festi meg azt a társadalmi kórt, mely a munkanélküliség nagy mérvében rejlik. A munkaközvetitő intézetnek ép az a célja, hogy a munkapiac helyes szabályozása mellett csökkentse a munkanélküliek számát. Az által, hogy az egész országban mutatkozó kinálat és kereslet nagyságát országszerte havonkint közzéteszi, lehetővé teszi, hogy odamenjen a munkás, a hol talál munkaadót és ott keressen a munkaadó, a hol talál munkást. Igy valamiképen kiegyenlitődnék az az aránytalanság, mely előállana akkor, ha ugy a munkaadók, mint a munkások előtt ismeretlen volna az egész országban fennálló szükséglet terjedelme. De természetes, hogy a munkanélküliséget ez az okos intézmény sem szüntetheti meg teljesen, csupán helyesebb arányt létesithet. A felesleget nem helyezheti el ő sem. Ez a plus örökké ott fog állani, várva a munkát, hogy kenyérhez juthasson.

A munkanélküliek elhelyezéséről, a mindig meglevő feleslegnek munkával való ellátásáról Magyarországon még nem gondoskodtak. Német, Francia- és Angolországban vannak ily célu intézmények és pedig már régi idők óta.

Németországban már vagy félszáz év óta állanak fenn a vándorló legények számára utszélén, vagy bennt a helységekben vendégfogadók, a hol egy-két nap munkát végez a vándor, nem épen szakbavágót, hanem olyat, a melyhez érthet mindenki és a végzett munkáért — erre az időre kap teljes ellátást. Westfaliában és Pomerániában telepek vannak a munkanélküliek számára és ők ott — addig a meddig szakmájukban alkalmazást nem nyernek — (és erről a telepek intézősége maga gondoskodik) — földmiveléssel és terméketlen földek megmüvelésével foglalkoznak napi bérért.

TÁRCZA.

Akácvirág.

— Irta: Kocsis Gizella. —

Apró, fehér, selymes pihék félve huzódtak meg az árok szélén, tapadtak rá a harmattól nedves füre, mint megannyi szerelmes ajkak, édes, tulboldog némaságban. A zöld, bársonyos szőnyegbe mintha fehér virágokat himzett volna egy láthatatlan kéz és a levegőt nehéz, kábitó illat telitette. Az utcát végig beárnyaló fákról fehér, hosszu virágfüzérek buslakodtak le-lehajló hófehér fejecskéikkel és olykor odaszállott egy-egy könnyü pihe Tabody Lila aranyszőke fürtjei közé, fedetlen, sima, szép nyakára, rózsás, gyönyörü arcára.

Halas Pista szótlan irigységgel nézte azokat, a lánynak meg ott ragadt a tekintete az égbolt tiszta kékjén, mely keresztül tört a lombos fák alól, hogy utat nyisson a halvány csillagoknak: fényben versenyzők Lila csillogó fekete szemeivel. Olykor lehunyta szemeit, mintha belefáradt volna a nézésükbe, a hallgatásba, de nem akarta szóval megtörni azt a végzetes csendet, mikor régen titkolt érzések hangosabban dobogtatják a szivet, meg-megakasztják a lélegzetet és valami kimondhatatlanul édes gyötrelem remegteti meg a lelkünket. Egy édes gyötrelem, mely belefullad egyetlen egy parányi szócskába, hogy felgyujtsa szivünkben a mennynek tiszta sugarát, vagy izzó tüzet éleszszen a pokolnak feltörő lángjaiból.

— Édes!

Az estharang kondult meg, a gyöngéd, illatos szellő feléjök kergette a méla hangokat és fehér pihék hullottak a fákról, hogy betakarják a lányt habos, lehér fátylukkal.

A csillagok egyenként bujtak elő a ringó levelek mögül és a lány ugy nézte őket összekulcsolt kezekkel, mintha tőlük várt volna valamit, mintha velük akarta volna megosztani szivének sejtett mennyországát.

— Lila, szeret, édes?

Lila nem szólt, csak ránézett a férfira sötét, szomoru szemeivel, melyek könytől nedvesen csillogtak, aztán halkan, fájdalommal mondta:

— Ha ujra nyilnak az akácok, kérdezze meg tőlem.

Fölállt, két kezébe fogta a férfi kezét és egy hosszu bucsutekintettel befordult a házba. És azokból a szemekből, melyekért egy ember az imént odaadta volna a lelkiüdvösségét, talán lassan peregtek a könyek, ajkai megmozdultak és félig panaszosan s félig kétségbeesve sóhajtotta:

— Szeretlek, imádlak, édes!

Nem hallotta senki.

Az akácvirágok fáradtan bólintottak és a csillagok egykedvüen pislogtak a sötét égboltról, csak Lila ugy érezte, vissza kellene futni és odaborulni sirva arra a szivre, mely érette dobog boldogan, soha nem muló, mélységes, nagy szerelemmel.

És nem tudott visszamenni, nem tudta kimondani a szót, mely ott motoszkált hónapok óta a szivében, betöltötte álmait, egész lelkét.

Halas Pista összecsomagolt másnap és elutazott. Nem igen tudott volna beszámolni utazása okáról, hiszen érezte a lány hangjának, kezének reszketéséből, látta könyes, könyörgő tekintetéből, hogy szereti, tudta, ez a sziv az övé teljesen és mégis leverten, szomorun hagyta ott a helyet, hová boldogsága bölcsőjét tette le a sors. Visszament abba a szürke világba, hol ábrándok nem festenek rózsás fellegeket az élet borus egére, hol álmokkal élni nem enged a köznapok lázas, egyformán őrületes kényszerüsége.

Néha eszébe jutott az a szép, illatos tavaszi este, de csak ugy, mint egy édes, szép szinekkel, hangulattal teli festmény: gyönyört keltőn, mulékonyan. Csak ugy, mint eszünkbe jut sokszor gyermekkorunk egy napsugaras órája, a letünt évek visszáhozhatlan bájával, hitével, örömével. Eszébe jutott Tabody Lila gyönyörü, szőke haja, sötét, nagy, fekete szemei, kezének lázas remegése, hangjának édes lágysága, a tekintet, a mit utólszor reá vetett, a hulló, fehér szirmok misztikus, sóhajtásszerü lehelete, illatos, édes akácvirágok; de eszébe jutott az is, hogy ama végzetes percben nem igért semmit. Szótlanul viselte el azt a kétségbeesett tekintetet, mitől ugy érezte akkor, kinjában föl tudna kiáltani és azt mondani a lánynak ellenszegülést nem türő határozottsággal:

— Most mondja, szeret, vagy nem?

Eszébe jut minden, de érzi azt is, hogy lelke azóta üresebb, szive keményebb, esze számitóbb lett. Az életnek nem hazug ábrándok: reális igazságok kellenek.

Emlékek a multban, álmok a jelenben, veszedelmes utvesztők, a melyekbe megbotlik a karriér.

* *

És mikor ujra nyiltak az akácok, tavaszi, csöndes estéken Tabody Lila kint ült a ház előtt fehérre festett padon, tekintete odatapadt a kék égboltra. Arcáról eltüntek a rózsák és szemeinek fényét valami bágyadt szomoruság homályositotta. Régi emlékek, szétfoszlott remények, letünt álmok kisérgették.

Bóditó illattal teli levegőbe fulladtak a sóhajok és az arcán lefolyó könnyeket felcsókolták puha, selymes pihék.

Illatos, gyönge szellő megrázta az akácfüzéreket, fehér, bársony szirmok hulltak alá és betakartak mindent, mindent . . .

Közmondások.

Bölcs embernek bajos alsózóknak kibicelni.

*

Drága konyha a patika, de tiz percentet kapsz.

*

Égre követ ne vess, mert fejedre fordul; de felebarátodat bátran megdobálhatod.

*

Fazekas korongról, varga kaptafáról és ügyvéd közügyekről beszél?

*

Gazdag leánynak böjtben is eshetik lakodalma.

*

Hallgatás és talpnyalás senkinek sem töri be a fejét.

*

Igaz embernek minden ut egyenes, még a klienshez vezető ut is.

*

Jó barát drágább az aranynál, de apró pénzre nem lehet felváltani.

Ötletek.

Az okoskodás, mely nem alapul tényeken, olyan, mint a világosság, melyet semmiféle test nem reflektál.

Földes.

*

A köhögést és a szegénységet nem lehet eltitkolni.

Mikszáth.

*

Szegény embertől kölcsönt, vén asszonytól csókot ne kérj, mert eldicsekszik vele.

Mikszáth.

*

Ami a legnagyobb világosságot terjeszti, fekete: a nyomdafesték.

Laveleye.

Mai számunkhoz a „Pesti Hirlap" hirdetése van mellékelve.

A német mintára munkásgyarmatokat alakitott Angliában Both tábornok, az „üdv hadseregének“ vezére és igen szép eredményeket ér el. A legsikeresebben működik azonban a párisi munkásszálloda (Maison hospitaliere pour les ouvriers sans asyle et sans travail.) Ezt az intézetet Robin plébános alapitotta 1880-ban páris egyik legszegényebb városnegyedében. Könyöradományokból egy óriási munkásházat épitett, a milyet azóta Franciaországban vagy 50-et alapitottak és abba felvesz mindenkit, kinek nincs munkája, de dolgozni akar. Robin a jómódu emberek között utalványokat osztott szét és a nem nyomorék kéregetők egy ilyen utalványt kapnak az adakozótól, ezzel aztán jelentkezniök kell az intézetben és természetesen a rendesnél alacsonyabb munkabér mellett itt munkával láttatnak el.

Ezeket az intézményeket részletesen ismerteti Gelléri Mór az „Uj Magyar Szemle“ egyik legutóbbi számában.

Magyarországon dirokt a munkanélküliek foglalkoztatására még eddig semmiféle intézményt sem alakitottak. A hiba a mi társadalmunk apathikus mozdulatlanságában rejlik. A nyugaton fennálló intézményeket valamennyit a társadalom létesitette önfeláldozó, nemes szivü és erélyes férfiak vezetése mellett. Nálunk itt is az államtól várják a támogatást és társadalmunk itt is ugy viselkedik, mint egy parasita lény, mely másnak létezéséből akar fennmaradni. A társadalmat fenyegeti a munkanélküliség nagyságában rejlő veszély és önérzetes, a maga érdekeit ismerő társadalom maga fog arról gondoskodni, hogy ezt a veszélyt elháritsa. A hogy nyugaton történt, megtörténhetik nálunk is. A budapesti munkásközvetitő intézet kimutatásai nem hagynak homályban bennünket, élénken, világosan beszélnek és azt hisszük, ha a társadalom egyszer feléjük forditja figyelmét, meg fog mozdulni és törekedni fog arra, hogy munkával lássa el azokat, a kik dolgozni akarnak. A római császárság korának csőcseléke, mely kenyeret és cirkuszi játékokat kiáltott, szemtelen követelésével nem volt akkora veszély az akkori társadalomra, mint a mi társadalmunkra nézve a mostani munkanélküli emberek tömege, mely dolgozni akar azért a kenyérért, melyet kér a társadalomtól.

A hivatás védelme.

A közfölfogás ez idő szerint az iskolának, de különösen a magasabb tanulmányoknak valami csodaszerü befolyást tulajdonit az egyéni boldogulásra. De az iskoláztatásnak csak annyiban van befolyása, amennyiben az egyént képesiti, hogy tehetségeit fokozza és értékesitse. Egy az iskolában kitünő tanulónak minősitett növendék, aki Zalamegyének térképét még álmában is megtudta volna rajzolni, a Balaton partjához érve: azt kérdezte: „Mi az a fehér, ami ott a földön fekszik“ Nem tudta elképzelni azt a nagyterjedelmü vizet. És ha felnőtt középiskolai növendékekkel beszélünk, azt fogjuk találni, hogy hasonló gyakorlati ismeretkörük van, mint annak az emlitett leánynak. Ezek sem ismernek rá a régi római epitafiumon a latin nyelvre, Badacsony táján a bazaltra, a Magas Tátrában a dolomitra és a górcső alatt a multipoláris idegsejtre, pedig mindezt tanulták. Mindez azért van, mert nem minden növendéknek természetadta tehetsége fejlődik az iskola mindent nivelláló tanitási módszerével.

Sok tanulatlan ember helyesebben és okosabban gondolkozik, mint az abituriens, vagy egyéb tanult lateiner. A tanulatlan ember nem nézi a betüt, de figyel és a figyelésből következtetéseket von le. Amit megfigyel, az életrevaló megfigyelés és következtetéseit életfentartási ösztönből vonja le, a maga javára értékesiti. Csak az üti meg figyelmét, ami saját érzéseivel szoros összeköttetésben van, csak az érdekli, ami szerzési hajlamait elősegiti. Nem csoda tehát, hogy a szabad versenyben sokszor a tanulatlan ember természetes, józan esze jobban érvényesül az ideges iskolázott ember eszénél és csak ott, hol a diplomakényszer épiti fel korlátait, csak ott egyenlőtlen a verseny, csak ott billen ki a mérleg a lateinerek javára. A protegált, a védvámos hivatásokat keresik tehát manapság a gyenge elméjüek is, mert hát itt a szabad versenynek mégis némi korlátja van. Védve vannak legalább azok ellen, kiknek nincsen diplomájuk. Ha megszerezték az ismeretek minimumát, melyet az állam követel, kapnak szabadalmi levelet diploma alakjában és a sorompón belül, mely megvédi őket illetéktelen beözönléstől, szabadon mozoghatnak és versenyezhetnek inter pares.

Minthogy azonban az iskolára mégis minden gyermek rászorult, mert az ismeretek bizonyos mennyiségét nem sajátithatja el az élet praxisában, minden gyermeknek tanulnia kell. De az ismeretek, melyek oly közellekvők, részben tévismeretek, részben feleslegesek és sokszor csak arra valók, hogy bizonyos emberekben az önhittséget növeljék nagyra.

Végre az irást és olvasást, a hazai történelmet, a számvetést, az irodalmat, a műtörténelmet, a klasszika filológiát alig tanulja meg valaki a gyakorlatban, hozzávesszük még a filozófia elemeit és ezzel kimeritettük azt, a mi az egységes iskola feladata; a többi disciplinák már szakismeretek és szakiskolába tartoznak. Az annyira protegált hivatásokat pedig hozzáférhetőbbé kell tenni. Csak a napokban volt a Német birodalom fővárosában konferencia, mely a klasszikai nyelvek megszoritása tárgyában tanácskozott és majdnem egyhangulag oda nyilatkoztak, hogy a reálgimnáziumban érettségizett tanulók előtt is meg kell nyitni az egyetem minden fakultását. Ha már protekcióban részesitjük a négy fakultást, akkor azt a védrendszert a társadalom lehető legnagyobb számu tagjaira kell kiterjesztenünk.

Különvélemény.

(Dr. Cz. G.) Halis István szépen megirt, finom szatirával paprikázott közleményét nagy gyönyörüséggel olvastam. Másrészt elkeseritett az az igaz megjegyzése: tegyük a megbukott polgári egyletet uri egyesületté, „az uj kaszinónak lesz annyi tagja, hogy nemcsak a régi egylet összes fundusát megtarthatják, hanem hamarosan kifizethetik adósságát, sőt rövid időn az egész kertet üvegtető alá tehetik.“

Hát bizony elkeseritő tudat, hogy polgároktól alapitott félszázados egyesületet eszerint az urak buktatták el. Fölsrófolták annyira a tagsági dijjakat, hogy iparos és közepes vagyonnal biró kereskedő, szóval polgárember nem győzte fizetni a rengeteg tagsági adót, — elmaradt, hiszen ugy is kinézték volna abból az előkelő körből, hol az egyszerü miveltségü polgárember nem érezhette magát többé otthonosnak.

Dehogy nincs Kanizsán polgár! — miként azt a közlemény utolsó sora mondja. — Az hihetetlennek hangzik, habár Halis István ur jobban ismeri nálam a kanizsai viszonyokat, neki tudnia kell, van-e, vagy nincs? Talán a polgár szót demokrata értelemben veszi? És igy csupa ur; előkelősdit játszó pénzes ember, csupa diplomás ember laknék csak Kanizsán?

Lehetetlen, mert a polgáregyletből kituszkolt iparosság ugy látom az Ipartestület helyiségébe vonta meg magát, ott csinált módjához képest és szükségletei szerint való kaszinót. Tehát van polgárság, van egyesülete is, csakhogy más cimen. Azt is látom, hogy a polgárság, iparosság legszegényebbikje kisebb sör-bormérésekben keresi a társas érintkezést, tehát meg van a vágy benne a társas összetartozásra, de nincs ember, ki magáévá tenné a leszorult polgárság ügyét, megvédelmezné birtokjogát s megmentené félszázados egyesületét ujabb szervezéssel, a tagsági dijak leszállitásával, a széjjelzüllött polgárság egyesitésével s megmentené Kanizsán a demokrata eszmét, melyet mindig ajkunkon hordunk, de az életben mágnásos allürjeinkkel és nagyzási bolondságunkkal folyton arcul csapunk.

Ne hagyja magát és jogát a polgárság s az Isten sem hagyja el. A diplomás emberek, tisztviselők, a rosszul u. n. értelmiség, helyesebben iskolázott osztály alapitson magának külön kört vagy köröket s ne foglalja el kakuk módjára a más fészkét. Tessék a kereskedelmi kaszinót és társas kört még inkább felvirágoztatni, de engedjék meg, hogy a polgáregylet megtartsa egyesületét, jellegét, házát, kertjét s hogy az a szónak eredeti, igaz és egyedül jogosult értelmében polgárok, vagyis iparosok és kisebb kereskedők kaszinója legyen, a minő volt alapitásakor.

Ha nincsenek ily polgáremberek itt Kanizsán többé, hát kik vannak? Hová lettek? Az a 22,000 ember mind ur, tisztviselő, meg paraszt nálunk? Polgárságunk, iparosságunk nincsen?

Már csak ezért is érdemes lenne városunk monografiáját megiratni, hogy áttekinthessük a multnak és jelennek állapotait, erőt nyerjünk a multból és irányitó elveket a jövőre nézve a jelen viszonyokból, fonák, visszás, avagy hát kikerülhetetlen s elháríthatatlan állapotainkból.

Mégis azt tartom, nem halt még ki a polgári elem Kanizsán, csak félre tolatott: „A leányzó nem halt meg, csak alszik.“ De nincs, ki fölébreszsze, tettekre, magabizakodásra birja, ösztönözze.

Vezérre van szükségünk.

Pályázat,

a m. kir. posta, távirda és távbeszélőnél betöltendő 135 gyakornokjelölti állásra.

Ezen állásokra az 1883. évi I. t.-c. 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangu más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen végeztek, 18 ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kivül a pályázók községi erkölcsi bizonyitványnyal feddhetetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyitványnyal pedig ép és egészséges, a posta- és távirda szolgálatra testileg alkalmas voltukat tartoznak igazolni.

A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta- és távirda igazgatóságok fogják betölteni, szám szerint minden igazgatóság tizenötöt, (15.)

A sajátkezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyitványokkal fölszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által felettes hatóságuk — a közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabiró, vagy polgármester utján — folyó évi julius hó 31-ig aszerint, a hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni — a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta- és távirda igazgatósághoz nyujtandók be s amennyiben az emlitett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznének, később érkező folyamodványok is elfogadtatnak.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta- és távirda igazgatóság felhivására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután felfogadásuk iránt végleg határoz.

A felfogadott posta- és távirda gyakornokjelöltek eskü helyett ezt pótló fogadalmat tesznek, két (2) korona napidijban részesittetnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1. Állásukat az illetékes posta- és távirda igazgatóság felhivására folyó évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság máskép rendelkeznék, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2. Kötelesek a posta- és távirda igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fegyelmi hatósága alatt állanak, a posta- és távirda kezelést gyakorlatilag elsajátitani a ott rendes szolgalatot teljesiteni.

3. 1901. évi szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrábba fognak áthelyeztetni, a posta- és távirda tisztképző tanfolyam szabályszerü hallgatására.

4. A posta- és távirda tisztképző tanfolyam tartama alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beiktatási és tandijakat is, ha ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentetnek, fizetni kötelesek.

5. Napidijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 hóra terjedő ideje alatt is megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székhelyén lévő posta- és távirda igazgatóság rendelkezése szerint, szabadidejükben gyakorlati szolgálatot tenni tartoznak.

6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek és a kiknek maguktartása, vagy megbizhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, a kik a posta, távirda és távbeszélő szolgálatra más okok miatt alkalmatlanoknak találtatnak: a szolgálat, illetve ezen próbaképeni alkalmaztatás alól egyszerüen fölmentetnek.

7. Azok viszont, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta- és távirda tisztképző tanfolyam szabályszerü elvégzése és a posta- és távirdatiszti alapvizsga sikeres letétele után, és pedig, ha a vizsgán minden tantárgyból jeles eredményt tudnak felmutatni, posta- és távirda tisztekké — különben pedig posta- és távirda gyakornokokká neveztetnek ki, az 1893. évi IV-ik t. c. 11. §-ában megállapitott segélydijjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 1000 korona, különben évi 800 korona segélydijjal; a posta- és távirda tisztképző tanfolyam szabályzata által előirt szakvizsga sikeres letételével a gyakornokok igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV-ik t. c.-ben meghatározott illetményekkel járó posta- és távirdatiszti állásokra.

Budapesten, 1900. junius 11.

A m. kir. posta, távirda és távbeszélő elnökigazgatója.

Felhivás előfizetésre.

Szabadon, gyakran egyedül maradva, hirdetjük négy évtized óta véleményünket. Védelmére kelünk a közönség és a város érdekeinek, kitartással, jóhiszemüséggel és szeretettel küzdünk a közélet magasabb erkölcsi felfogásáért.

Ez a mi egész programmunk. Politikával nem kell törődnünk, a politikát szolgálja a főváros számos napilapja; de törődünk szükebbkörü érdekeinkkel, melyeknek a fővárosi sajtó nem lehet szószólója.

Törekvéseink sikerét csak a közönség biztosithatja. Kérjük ezt a mi igaz tanunkat, szövetségesünket: maradjon velünk tovább is.

A „ZALAI KÖZLÖNY“ is marad, ami volt, csak annyi változás fog rajta esni, amennyi kell, hogy a haladó korral lépést tarthasson. Hirszolgálata eleven, városi érdekü cikkei aktuálisak és hogy érdekesek is legyenek, arra a „ZALAI KÖZLÖNY“ munkatársainak egész gárdája fog törekedni.

A „ZALAI KÖZLÖNY“

előfizetési ára:

Egész évre . . 10 kor.
Félévre . . . 5 „

N.-Kanizsa, 1900. junius hóban.

A „ZALAI KÖZLÖNY“
szerkesztősége és kiadóhivatala

HIREK.

— **Érettségi vizsgálat.** A nagykanizsai róm. kath. főgimnáziumban az érettségi vizsgálatokat f. hó 23., 24. és 25-én tartották meg Spittkó Lajos kir. tanácsos, tankerületi főigazgató elnöklete alatt. Érettségire jelentkezett összesen 20 tanuló kik közül kettő Kertész Pál és Schwarz Gyula jeles, négy tanuló jól, tiz egyszerüen érett, ketten két hóra, ketten egy évre vettettek vissza.

— **Kinevezés.** A király Makara Iván dr. nagykanizsai aljárásbirót a pécsi kir. törvényszékhez biróvá nevezte ki. Dr. Makara a járásbiróság büntügyi osztályát vezette. Erre kitünő jogi kvalifikációja és higgadt modora tették alkalmassá. A társadalmi érintkezésben pedig megszerette mindenki a szerény és szeretetreméltó birót. Távozását nagyon sokan sajnálattal veszik tudomásul.

— **Városok rendőrsége.** Kassa lakosainak száma 28,884. A rendőrség fogalmazói személyzetének száma 7, három rendőrbiztosa és 70 rendőre van. Pécs lakosainak száma 34,067. A rendőrség fogalmazói személyzete 5, három rendőrbiztosa, 51 rendőre van. Nagy-Kanizsa lakosainak száma 22,000, a rendőrség fogalmazói személyzetének száma 4, három rendőrbiztosa és 28 rendőre van, kik közül azonban legalább 5 belső szolgálatot, nem pedig rendőrit teljesit. Ha Kanizsa rendőreinek számát Kassához viszonyitjuk, akkor legalább 52 rendőrt, ha Pécs lakosságához viszonyitjuk, legalább 30 tényleges szolgálatban levő rendőrt kellene alkalmaznunk. Ha azonban tekintetbe veszszük, hogy Nagy-Kanizsa város területe nagyobb mint Pécs város területe, akkor 30 rendőrrel se érjük be Ezek a számok világosan beszélnek, tényeken alapulnak, melyek előtt a pénzügyi bizottság sem zárkózhatik el, hacsak nem vállalja el a felelősséget a város közrendészeti és közbiztonsági állapotáért.

— **Eljegyzés.** Mérő Arnold, a Nemzeti baleset-biztositó-társaság nagykanizsai vezérügynökségének titkára, folyó hó 24-én eljegyezte Goldschmiedt D. a Kereskedelmi és Iparbank titkárának leányát, Terézt.

— **Esküvő.** Szabó Oszkár Veszprémből, julius hó 8-án esküszik meg Baum Málvin kisasszonnyal, Baum Samu kereskedő leányával Nagy-Kanizsán.

— **Névváltozás.** Kiskoru Wamberger Ernő, Melanie, Pál és Adél nagykanizsai lakósok, nevüket belügyminiszteri engedélylyel Vámbéri-re magyarositották.

— **Áthelyezés.** Kovács Ferenc posta- és távirda főtiszt, 10 évi távollét után saját kérelmére az itteni pályaudvari mozgóp-ostához helyeztetett át.

— **Közgyülés.** A zalamegyei községi és körjegyzők egylete julius hó 10-én Balaton-Füreden a fürdői gyógyteremben tartja évi közgyülését, melyet julius hó 9-én tartandó választmányi ülés előz meg. A közgyülés tárgyai közül kiemeljük a következőket: 1. Elnöki előterjesztés. 2. Az 1899. évi számadások megvizsgálása és az 1901. évi költségvetés megállapitása. 3. A körjegyzők országos központi egyletének megkeresése az „Erzsébet árvaház“ segélyezése iránt. 4. A központi egylet tagsági dijának kiutalványozása. 5. Tanácskozás Fehér Kálmán köveskállai körjegyzőnek az egyesület ellen intézett méltatlan támadásának tárgyában. 6. Számadó bizottság megválasztása. Az elnökség azon megjegyzéssel hivja meg az egyleti tagokat a közgyülésre, hogy a közigazgatás küszöbön álló rendezése szükségessé teszi a minél nagyobb számban való tömörülést.

— **Meghivó.** A Nagykanizsai Ált. Munkásképző-Egyesület 1900. évi julius hó 1-én, vasárnap saját szakkönyvtáralapja javára a „Polgári Egylet“ kerthelyiségében két részből álló zártkörü vigalmat rendez. Műsor: I. Délután: a) Nagy sétahangverseny. b) Különféle szórakoztató mutatványok. Kezdete d. u 3 órakor. II. Rózsa estély: a) Virágcsata fényes felvonulással. b) Tánc. c) Tüzijáték. Kezdete 8 órakor. Minden felülfizetőnek a rendezőség a virágcsatához szükségelt virágot tiszteletből adja. A vigalom kedvezőtlen idő esetén julius hó 8-án tartatik meg.

— **Az Ált. Munkásképző-Egyesület** f. év szeptember havában megtartandó zászlófelavatási ünnepélyével kapcsolatban iparkiállitást rendez. Az egyesület küldöttsége mult vasárnap felkérte Vécsey Zsigmond polgármestert a kiállitás elnöki tisztének elfogadására. A polgármester eleget tett a küldöttség kérelmének, mert a mint annak beszédében kifejezést adott, nagy örömmel áll a nagykanizsai munkások élére akkor, midőn ők ily komoly és hasznos irányu működés kifejtésére használják fel erőiket.

— **Kisdedek vizsgái.** E hó 24-én, vasárnap délután tartották meg a varos területén fennálló kisdedovódák növendékeinek vizsgáit a Nádor-utcai ovoda árnyas udvarában. A vizsgák Vidor Samuné elnök, Wusztl Lajosné alelnök, több választmányi tag és majdnem kizárólagosan csak a szülők részvétele mellett folytak le. A nagyközönség — sajnos — teljesen távol tartotta magát. Délután 2 óra után erősen fellobogózott szekereken érkeztek meg a VI—VII. ker. növendékei Szabó Istvánné vezetése alatt, kik aztán nemsokára bemutatták tudásukat és elismerést szereztek ovónőjüknek. Három óra után a Petőfi-utcai ovóda növendékei vonultak fel Hajgató Janka kisasszony felügyelete mellett. Ezek szintén meglepték a megjelent közönséget szép magyar ki-

„Henneberg-selyem“

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész rubák a blousokoak való! — Mindenkinek póstabér és vámmentesen, házhoz szállitva. Minták póstalordultával küldetnek.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
Cs. és kir. udvari-szállitó.

ejtésökkel és értelmes előadásukkal. — Majd az Arany János-utcai ovóda növendékei vonultak fel szám szerint hetvenen. A legnépesebb ovoda pici látogatói megmutatták, hogy Lenkei Malvin teljes odaadással teljesiti szép hivatását. Különösen feltünt értelmes, bátor beszédjök. Végül a Nádor-utcai ovóda kisdedei mutatkoztak be és alkalmat adtak a szülöknek meggyőződhetni, hogy mennyi igyekezettel működik dr. Bereczky Victorné azon, hogy a szülők minél nagyobb örömet találjanak kis gyermekökben. Összesen 195 gyermek jelent meg a vizsgákon é. p. a VI—VII. kerületből 35, a Petőfi-utcai ovódából 40, az Arany János-utcai ovódából 70, a Nádor-utcai ovódából 50.

— **László napja Nagy-Récsén.** Fényes vasárnapi ünnep volt f. hó 27-én Nagy Récsén Inkey László nagybirtokos kastélyában. A diszes vendégkoszoruban ott láttuk Bittó Istvánt Magyarország volt miniszterelnökét is. A tósztok sorát Viosz Fereuc főszolgabiró nyitotta meg ékes szavakkal éltetvén a házi gazdát. Utána Tuboly Victor ügyvéd talpraesett lelkes versekben köszöntötte fel Inkeyt. A sikeres versus fölköszöntő után Molnár István mihádi esperes, majd a helybeli plebános a ház ünnepelt urnöjére és Bittó Istvánra, Tuboly Victor ismét özv. Palini Inkey Kálmánnéra, mint a leglelkesebb honleányok egyikére, utóbb gróf Jankovich László főispánra emeltek poharat. A gazdagon feltálalt menü, s a kitünő borok és pezsgő élvezése mellett Torma nagykanizsai jóhevü cigány zenekara játszott a disznövények, exotikus virágok között pompázó lépcsőházban.

— **Katonai szállitás.** Folyó évi julius hó 10-én délelőtt 10 órakor a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál (az uj épületben, Flaudorffi-ut 26. szám) Sopron, Szombathely, Nagy-Kanizsa, és Kőszeg állomásokban a cs. és kir. hadsereg számára 1900. évi szeptember hó 1-től 1901. évi augusztus hó 31-ig szükséglendő széna, szalma, fa és kőszén biztositása iránt egy nyilvános ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

— **Jaj a mulatóknak.** Gelsén, f. hó 24-én este néhány legény danolással mulatta magát, később azonban minthogy nem volt jó az összhang, összevesztek. A nagy lárma, mely éppen Nagy Kálmán talpig becsületes cipész mester ablaka alatt történt, annyira felizgatta a nyugalomra térő iparost, hogy kiugrott s a nála levő suhánggal, ugy fejbe találta vágni Simkovics Sándort, hogy az mindjárt meghalt. Folytatása a biróságnál leend.

— **Agyonnyomta a föld.** Haba Pál téglagyáránál dolgozó földmunkások, ugynevezett sárcsinálók, f. hó 27-én földleásással voltak elfoglalva. A meredek falként leásott földtömeg lezuhant és Prat Pál földmunkást teljesen betemette, ugy, hogy ott nyomban szörnyet halt. Arra nézve, hogy kit terhel a föld megtámasztásának elmulasztása, a vizsgálat fogja kideriteni.

— **Megbizhatatlan cégek.** Megbizható értesülésünk szerint Robert Smith et Comp; General Marchand, 12 Canning. Place; Marton Stoop, Agent, Harrowby Street No. 196. és S. M. Vanhinden et Comp; (elektromos áruüzlet). Newington Str. off. Bold Street, liverpooli cégek, megbizhatatlanok, a mennyiben már ismételve vettek át külföldi cégektől árukat és azokat el is adták, a nélkül, hogy az értök adott váltókat beváltották volna. Mire ezennel saját jól felfogott érdekükben ezennel felhivjuk kamarakerületünk érdekelt köreinek figyelmét. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Állatkivitelünk korlátozása.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendeletben közölte az összes municipiumokkal, hogy a cs. és kir. osztrák földmivelési kormány a sertésnek Fehér-megyének székes-fehérvári, Somogy-megyének csurgói, Vasmegyének vasvári és Zalamegyének zala-egerszegi, nagykanizsai, pacsai és novai járásából, továbbá Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg városokból Ausztriába való bevitelét a Magyarországban dühöngő sertésvész miatt megtiltotta.

— **Hol tölti a nyarat?** Itt az ideje, hogy határozzunk, az iskolaévnek vége, a szinházak zárva, a forró nyári napok pedig küszöbén vannak, a városi élet tehát nemsokára türhetetlen lesz. Ha fenti kérdésre dijat tüznénk ki, jobb választ nem kaphatnánk, mint: Én Párisba utazom és pedig kizárólag Fuchs II. váltóházánál, Budapest, IV. Kecskeméti-utca 1. Kapható a világhirü Thos Cook & Sohn cég jegyével. E jegygyel tetszés szerinti időben II osztályu gyorsvonattal lehet Párisba és visszautazni, 10 napi kitünő ellátás párisi elsőrangu szállodában szabad bemenet a kiállitás területére, felszállás az Eiffeltoronyba, balesetbiztositás 10,000 korona stb. stb., három heti tartózkodás Svájc vagy Tirol egyik legszebb pontján. A világkiállitás megtekintésének és a kitünő nyaralásnak ily szerencsés egyesitése csupán 360 koronába kerül, mely összeg részletekben is lefizethető. Bővebb felvilágositást a prospektust nyujt, melyet Fuchs II. váltóháza bárkinek készséggel bérmentve megküldi.

—

Lapunk mai számához a **Pesti Hirlapnak az apró hirdetésekre vonatkozó tájékoztatója** van mellékelve. Ajánljuk azt t. olvasóink figyelmébe.

—

— **Háziszer.** Azon megérdemlett világhir következtében, melyre Thierry A. gyógyszertára Pregradában balzsam és centi-folia kenőcs készitményeivel kivivott, nem tudjuk tisztelt olvasóinknak Thierry balzsam hirdetését eléggé figyelmükbe ajánlani.

—

— **Lápképződés az Eötvös-téren.** (Beküldetett.) Magyarország hires tavairól, alföldi mocsarairól és terjedelmes lápjairól. De hogy a városok is szeretik a lápokat, még pedig sétahelyek közepén, azt itt Kanizsán láttam legelőször. Az Eötvös-tér kicsi kertjében a Szt.-Háromság szobra előtt záporok után annyi lefolyástalan viz gyülemlik össze, bogy szinte öröm nézni, mikép fürdenek és lubickolnak a kerti láp sárga iszapos vizében anyaszült mezitelenre levetkőzött gyerekek miként esik el hasmánt egyik másik közülök a többiek nagy örömére s mily kecsesen föcscsentik a gyalogjárókra a felkavart és néha hétszámra veszteglő lápi vizet. Igen szeretem a kisdedeket s szivesen elnézem mulatozásukat, de talán mégis kissé sok az a mezitelen kedélyeskedés város közepén? Hiszen nem oly nehéz a lápot levezetni. Nem kell a Krasznát belőle elterelni, mint az Ecsedi lápról. Egyszerüen 2 méter hosszu kis folyókát kell ásni a legközelebbi csatornanyilásba s a viz abba fog lecsurogni, a sétahely tiszta marad s a Szt.-Háromság körül álldogáló kőszentek nem fognak szörnyüködni és szégyenkezni a miatt, a mi a hátuk mögött történik. Nem tudom egy véleményen vagyok-e az utbiztossal, de azt hiszem a tek. szerk. sem tartja megtartandónak az Eötvös-téri lápot, ha csak fürdő kabinokat nem állittat a város a hancurozó kis gyerekek, délceg bakák és szemérmeteskedő dadák számára. De akkor meg kell adóztatni a lápi közuti fürdőt.

Anyakönyvi hirek.

— Junius 22–30-ig. —

Születések:

Csányi Károly vasuti munkás: László.
Kálovics István földmives: György.
Auer János napszámos: Julianna.
Knortzer György vezértitkár: György.
Kondákor Erzsébet házvezető: Mária.
Radosics János kovács: Mária.
Saffer Lipót asztalos: Katalin.
Lakatos Mária szakácsnő: Mária.
Leonhardt Jenő banktisztviselő: József.
Vékási Pál napszámos: János.
Szollár György földmives: Rozália.
Bunczom István földmives: József.

Halálozások:

Körmendi Mária rk. 1 hónapos, bélhurut.
Rátz Karolina rk. 26 napos, legcsőgörcs.
Horvát József rk. 3 hónapos, bélhurut.
Gerócs László rk. 7 hónapos, hörghurut.
Bedenek György rk. 2 hónapos, bélhurut.
Lakatos Katalin rk. 3 hónapos, bélhurut.
Varga József rk. 19 hónapos, hörghurut.
Prat Pál rk. téglavető, 41 éves, zuzódás.

Házasságot kötöttek:

Horvát Pál napszámos — Gersli Annával.
Deutsch Károly cipész — Bredó Katalinnal.

Szerkesztői üzenetek.

— V. Sz. I. Köszönet. Mindkettő jön a legközelebbi számban.
— B. I. Alkalom adtán.

KÖZGAZDASÁG.

Aratás előtt.

Magyarországon rendszerint a Péter és Pál napjával kezdődik az aratás s mivel ez a terminus már bekövetkezett, azt lehetne mondani, hogy közvetetlenül az aratás előtt állunk. Azonban ezidén némi rendellenesség lesz a magyar aratásban, amennyiben a kedvezőtlen májusi időjárás következtében a vetések fejlődése országszerte megkésett vagy 8 nappal s igy a gazdák kényszeritve vannak arra, hogy a termés betakaritásával is ugyanennyit várakozzanak. Ekként tehát nem junius végén, hanem julius 5., 6-án lesz az aratás, ami ha nem is mondható nagy bajnak, mégis meglehetősen kellemetlen dolog, mert csorbitja a magyar mezőgazdaságnak azt az előnyét, mely abban rejlik, hogy a magyar buza szokott rendszerint legelsőként jelentkezni az összes európai buzák közül a világpiacon.

Egyébként ez az előny, melynek akkor van nagy értéke, ha kedvező árkonjunkturával alaposan ki lehet használni, ez idén amugy sem érne sokat, mivel a gabonaárak tudvalevően nem igen akarnak emelkedni s igy a korábban való megjelenéssel aligha lehet a világpiacon kedvezőbb árakat elérni. Azonban mégis, hogy egy héttel megkésik a termés s ennyivel hátrányban marad minden gazdasági munka az országban, valamint hogy természetszerüleg ugyanennyivel későbben kapjuk meg a termés ellenértékének pénzösszegeit: ez kétségkivül kellemetlen az országra nézve.

Egyébként az a körülmény, hogy késünk-e vagy sem, egészen eltörpül annak a kérdésnek jelentősége mellett, hogy milyen lesz a termés. A földmivelésügyi miniszterium hivatalos becslése szerint a kenyérmagvak közül a buzából másfélmillió métermázsával, a rozsból pedig két millió métermázsával csekélyebb eredményt várhatunk a tavalyinál s általában véve szerény középtermést ad a föld a termelés egész vonalán.

Bizony nem örvendetes ez az eredmény, ha igy bekövetkezik, mert hiszen a buza és rozs emlitett hiánya egymagában is vagy 28—30 millió forintnyi bevétel elmaradását jelenti, mivelhogy e kedvezőtlen kilátások dacára a gabona ára éppenséggel nem emelkedik s igy nincsen kilátás arra, hogy ezen a réven pótolhatnók a termés mennyiségében támadó hiányt. Általában véve pedig már régen nem lett volna olyan alkalomszerü és valóban szükséges a termés nagy és bőséges eredménye, a mikor baj és nehézség mutatkozik az ország közgazdaságának minden pontján. Közgazdaságunk valamennyi ága petyhüdten működik s csupán valami erős külső impulzus tudná ismét lendületbe hozni. Bő termés és jó gabonaárak: ez lehetett volna az az impulzus, mert ennek hatása az egész vonalon erősen érezhető lett volna s nem csupán a mezőgazdaságot, hanem az ipart, kereskedelmet és forgalmat egyaránt pezsgésbe hozta volna. Erre ezidén — sajnos — nem lehet számitanunk s igy el kell készülve lennünk arra, hogy tovább is folytatódik közgazdaságunk vegetáló, alig-alig lélekző életfolyása.

VASUTI MENETREND.

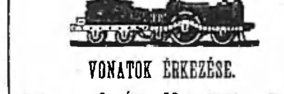

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Budapest	3	óra	52	p.	regg.	sz. v.
"	11	"	57	"	d. e.	gy. v.
"	1	"	40	"	d. u.	sz. v.
"	8	"	05	"	este	sz. v.
"	12	"	07	"	éjjel	gy. v.
Bécs (Wien)	3	"	42	"	regg.	sz. v.
"	1	"	35	"	d. u.	sz. v.
"	4	"	08	"	d. u.	gy. v.
"	10	"	05	"	este	sz. v.
Z.-Egersz.	8	"	05	"	regg.	v. v.
Pragerhof	5	"	32	"	regg.	gy. v.
"	12	"	09	"	d. u.	sz. v.
"	4	"	53	"	d. u.	gy. v.
"	11	"	22	"	éjjel	sz. v.
Csáktornya	8	"	10	"	regg.	v. v.
Barcs / Gyékényes	11	"	14	"	d. e.	gy. v.
"	1	"	29	"	d. u.	gy. v.
"	11	"	41	"	éjjel	sz. v.

VONATOK INDULÁSA.

Budapest	5	óra	47	p.	regg.	gy. v.
"	9	"	30	"	regg.	v. v.
"	2	"	—	"	d. u.	sz. v.
"	5	"	03	"	d. u.	gy. v.
"	12	"	15	"	éjjel	sz. v.
Bécs (Wien)	6	"	05	"	regg.	sz. v.
"	12	"	20	"	d. u.	gy. v.
"	2	"	05	"	d. u.	sz. v.
"	12	"	45	"	éjjel	sz. v.
Z.-Szt.-Iván	5	"	20	"	d. u.	v. v.
Pragerhof	4	"	42	"	regg.	sz. v.
"	12	"	10	"	délb.	gy. v.
"	2	"	35	"	d. u.	sz. v.
"	12	"	17	"	este	gy. v.
Csáktornya	6	"	—	"	d. u.	v. v.
Barcs	4	"	57	"	regg.	sz. v.
Gyékényes	2	"	22	"	d. u.	sz. v.
"	4	"	25	"	d. u.	sz. v.

IRODALOM

— **A Kert** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. Főszerkesztő és laptulajdonos Mauthner Ödön. Felelős szerkesztő Igali Svetozár. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Szerkesztőség: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a lap szellemi részét képező közlemények kéretnek. Kiadóhivatal: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a hirdetések, az előfizetési pénzek, a szétküldésre vonatkozó értesitések küldendők, a reklamációk és a lakásváltozások jelentendők.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Köszönetnyilvánitás.

Felejthetlen drága nőm, édes anyánk, illetve testvérünk elhálálozása alkalmával a részvét oly számos jelével találkoztunk, hogy szivünk parancsának vélünk eleget tenni, midőn ezért mindazoknak, kik részvétükkel bánatunkat enyhiteni törekedtek, ez uton is őszinte köszönetet mondunk.

Rapoch Gyula ügyvéd
és családja.

VEGYES.

— **Műkedvelők fényképezéséhez?** Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felülmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemű fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854. — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szivós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz" megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelő-égei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit"-forrásnak a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

FŐRAKTÁR:
ÉDESKÚTY L. ásványviznagykereskedés
cs. és kir. udv. szállitó BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

ROHITSCH SAUERBRUNN GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhatású gyomor-, máj- és vesebajokban, csukorbetegség, epekő, torok és gégehurut bántalmakban szenvedők számára.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság. Déli vasutállomás: Pöltschach.
GYÖNYÖRŰ NYÁRI TARTOZKODÁSI HELY.

HIRDETÉSEK.

Gyümölcs és szöllő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szöllő **sajtók,**

folytonosan ható kettős emeltyü szerkezettel, és nyomerő szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely sajtonál

Szöllő és gyümölcs **zúzók**

és bogyó morzsolok.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szöllő és gyümölcs örlők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó** és **hámozó gépek**, legujabb szerkezetü szabad. önműködő **„Syphonia"** gyümölcs és **szöllővessző permetezők** gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel.

Az „országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden."

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Richter-féle

Horgony Pain-Expeller

„Liniment. Capsici comp.“

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghülésekné1 és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nelkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az **olajfestékkel.**

Mintakártya, ugyszintén utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ki biztos akar abban lenni, hogy jó és tiszta csokoládét vesz, az vegyen

SUCHARD CSOKOLÁDÉT.

Ezen régen jónak bizonyult és hirneves gyártmány, gondosan van készitve, jótállva, tiszta és az egész világon kedvelt.

Mindenütt kapható.

NESTLÉ gyermektápliszt je

a legjobb alpesi tejet tartalmazza. Rég legjobbnak bizonyult táplálék csecsemők és gyomorbetegek részére.

Hasmenés és hányás kizárva.

Egy doboz I korona 80 fillér.

Javalva a legelső orvosi kapacitások által. 30 év óta az összes gyermekkórházakban használatban van.

Mintadobozok a gyermektáplisztből kivánatra ingyen és bérmentve.

Központi raktár: **F. BERLYAK, Bécs, I. Naglergasse I.**

Nestlé sürüsitett teje cukorral dobozonkint 1 kor. Cukor nélkül „wiking“ (ujdonság) dobozonként 1 kor.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Posta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya).

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van iszom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladások és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb stb.

IVÓKURA, torok, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, hideg viz gyógymodok zuhanyokkal. Kneipp szerint. Egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld:

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

ÉRTESITÉS.

Értesitjük a t. hirdető közönséget, hogy f. évi julius hó 1-ével a **falragasz- és hirdetési bélyegilleték** megszünik.

Hirdetések **legjutányosabban** felvétetnek a „Zalai Közlöny“ kiadóhivatalában.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porak tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobaznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ feliratu ónzárral van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ólmozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitett gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

ENORMER NUTZEN

bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar in Prämien-Abschlüssen zu je 140 Kr. Leichtfassliche Prospecte gratis (Special-abtheilung).

Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“, Budapest.

Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanzgetriebes u. unserer reichen 40 jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennützigen Rath bei Effecten-transactionen, sowie Beihilfe zur Sanirung verlustbringender Engagements.

„UNGAR. BÖRSEN JOURNAL“

XXI. Jahrgang. Einziger unabhäng. finanz. Rathgeber. Interessenvertretung des Privatcapitales.

STEYER

gyógyintézet

TÖBEL-FÜRDŐ

GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: május—október.

330 méter a tenger szine felett.

2 vasuti állomás.

Grácból kocsival egy óra. Posta- és távirda állomás.

Rég ismert vastartalmu (akrotherme) acélforrás: 0 fok C meleg (23 fok R.) Kérnékelt klima 25 fok C és 20 (R.) erős tő erdőlevegő, kiterjedt fenyveserdők. Gyógyjavalatok, idegbántalmak, ideggyengeség, bélgörcs-betegség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen. Női betegségek vérszegénység, hel- és hólyaghurut stb. Igen ajánlható üdülőknek és gyenge gyermekeknek. Gyógyeszköz: külön gyógy- és uszóbazin, kádfürdők melegvizzel, fenyőfürdők, villanyos fürdők, massage, zuhanygyógykezelés stb. Olcsó lakások és egyes szobák, villák, gyógyterem, kitünő étterem, kitünő zenekar.

A fürdőigazgatóságnál kimerítő prospektus ingyen és bérmentve.

Dr. BLUMAUER SÁNDOR, orvos tulajdonos.

BIZTOS KERESET

kinálkozik jó beszélőképességgel biró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek állampapiroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kivánnak.

„MERCUR“

váltóüzlet részvénytársaság

BUDAPEST,

Arany János-utca 31.

BERGER-féle GYÓGYITÓ

KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazzák

mindennemű bőrkiütés

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koss e élődi kütegek, ugyszintén orr-rezesség, átvar, fagydag, lábizzadás, fej- és szakáll-korpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40%-át és mindezen egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csalások elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

A gyengébb kátrányszappan az

ARCBŐR TISZTÁTALANSÁGAI

eltávolitására, a gyermekeknek valamennyi bőrbetegségei ellen felülmulhatatlan bőrtisztitó mosdó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan

35% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással együtt darabonkint 35 kr., 6 darab 1 frt 80 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr finomitására, borax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simitására himlőhelyeknél és mint fertőtlenitő szappan, Berger-féle fenyőfürdő-szappan és fenyő-glycerin-szappan. Berger-féle gyermek-szappan a zsenge bőr részére (25 kr.)

Berger-féle Petrosulfol-szappan

rezes orr, kiütés, bőrviszketegség és arcvörösség ellen, szeplő szappan igen hatható.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arctisztátlanság ellen. Tannin szappan fejkorpásodás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan kócsőgben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányzóknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztitó szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utánzatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Hell & Comp. Troppau.

Érdemjellel kitüntetve a nemzetközi gyógyszerkiállitáson Bécsben 1883.

Nagy-Kanizsán: PRÁGER BÉLA és BELUS LAJOS gyógyszerészeknél.

Posztó széjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.

3 frt 80 krért jó,		
3 » 10 » jó,		
4 » 80 » jó,		valódi
7 » 50 » finom,		gyapju-
8 » 70 » finom		szövetből.
10 » 50 » igen f.,		
12 » 40 » angol,		
13 » 95 » kar f.		

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltőszövetek mintája 3 frt 25 krtól feljebb. Loden gyapjuból szinekben, egy vég 5 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Paravienne és Doskins, állami, vasuti hivatalnoki ruhaposztók és birói talárposztók, legfinomabb kamgarnok és cheviottok, valamint egyenruha szövetek, pénzügyőrség és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szolidságáról ismert

posztógyári raktár **Kiesel Amhof, Brünn.**

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahű szállitás.

Figyelmeztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül hozatják, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetités utján vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szöveteket valósággal gyári áron küldi s vagdalékot nem számit hozzá.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca“-védjegygyel van ellátva. Fölülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. különösen kitünően hat és sebet gyógyit.

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik,)

utolérhetetlen szivó erejü és gyógyitóhatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcscsel egy 14 éves, gyógyithatatlannak tartott csonttszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerü bajt gyógyitottak meg. Antiszeptikus és gyógyitóhatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbatégely bérmentve 1 kor. 80 fill.

Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cim: A. THIERRY, gyógyszertár es gyár a Védőangyalhoz, Pregrada Pingerhof felé, a Déli-vasut mentén.

= Prospektus ingyen és bérmentve. =

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Csak ezzel a törvényszer. bej védjegygyel valódi. LONDON: Chief Office S. W. 48 Brixton Road. Főraktárak: Burmann, Angol India. Agan, Zágráb. Algier. Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8. Basel, Szt.-János gyógytár, W. Kratz. Belgrád, Nikola A. Dabini, gyógytár, Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére. Berlin, C. Bologna. Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacre & Co. Budapest, Török J., Dr. Egger L. és J. Cairo. Côte a Rh. Noris. Debrecen. Eich. Luxemburg. Schmidt P. gyógysz.

Ischgeus. Dordogne Kopenhaga, fabriken farma. Milánó, A. Bertolani. Malmo. Sevriga, Apot Lejonet. Nantes, Pharmacie C. Fredet. Nápoly. Palermo. Páris, Pharmacie française, 1, & 3, Place de la Republique, Pharmacie Duprey, 11, Rue des francs Bourgeois. Prága. Róma, Corso, Agenzia del Policlinico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Serajewo. Szeged. Temesvár. Triest. Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényszer. bejegyzett védőjegygyel valódi.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.